

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze

školní rok 2008/09

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Výroční zpráva

O STAVU A ROZVOJI VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE

školní rok 2008/09

**HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
ODBOR ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY**

OBSAH VÝROČNÍ ZPRÁVY

Obsah

OBSAH	3
ÚVOD.....	5
I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	6
I.1 VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	6
I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti	6
I.1.2 Přehled o nově přijímaných žávcích na SŠ	7
I.1.3 Přehled o absolventech SŠ	7
I.1.4 Nezaměstnanost absolventů	8
I.2 NAPLŇOVÁNÍ PRIORITNÍCH CÍLŮ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	9
I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy	9
I.2.2 Realizace projektů v rámci JPD 3 a OPPA	11
I.2.3 Prevence sociálně patologických jevů	12
I.2.4 Prevence kriminality	12
I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta	13
I.2.6 Multikulturní výchova, vzdělávání a osvěta	13
I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy	14
I.3 VYŘIZOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ	14
I.4 PREZENTACE PRAŽSKÉHO ŠKOLSTVÍ NA VEŘEJNOSTI	14
II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	17
II.1 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	18
II.2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	24
II.3 STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	32
II.4 KONZERVATOŘE	55
II.5 VYŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	58
II.6 VZDĚLÁVÁNÍ DĚtí, ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	65
II.7 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	69
II.8 ZÁKLADNÍ UMĚlecké A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	70
II.8.1 Základní umělecké vzdělávání	70
II.8.2 Zájmové vzdělávání	73
II.9 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ.....	76
II.9.1 Školská poradenská zařízení	77
II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení	78
II.9.3 Zařízení školního stravování	79
II.9.4 Školská účelová zařízení	80
II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	80
II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy	81
II.10 PRACOVNÍCI VE ŠKOLSTVÍ, DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ	82
II.10.1 Počty pracovníků	82
II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků	83
II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků	83
II.10.4 Odměnování	84
II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků	87
II.11 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ REALIZOVANÉ STŘEDNÍMI A VYŠŠÍMI ODBORNÝMI ŠKOLAMI	88
III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	91

OBSAH VÝROČNÍ ZPRÁVY

III.1 CELKOVÉ VÝDAJE NA ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ KRAJEM HL. M. PRAHA PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ	91
III.2 NEINVESTIČNÍ VÝDAJE ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH MČ HL. M. PRAHY PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V ČLENĚNÍ NA VÝDAJE HRAZENÉ PROSTŘEDNICTVÍM KRAJSKÝCH NORMATIVŮ.....	95
III.3 CELKOVÁ VÝŠE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ POSKYTOVANÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ČINNOST SOUKROMÉHO ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	96
III.4 PŘÍMÉ VÝDAJE NA VZDĚLÁVÁNÍ NA DÍTĚ, ŽÁKA A STUDENTA U JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH KRAJEM HL. M. PRAHA.....	96
SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	97
SEZNAM GRAFŮ.....	97
SEZNAM TABULEK.....	97
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	99
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	101
VYSVĚTLIVKY	103

Úvod

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hl. m. Praze za školní rok 2008/09 je předkládána v souladu s § 10 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a § 4 – 6 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů. Jejím zpracovatelem je odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP.

Výroční zpráva hodnotí především stav a rozvoj jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy a podává informace o financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy. Při jejím zpracování byly kromě informací, se kterými přímo pracuje odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP, využity údaje i dalších útvarů a odborů MHMP, data z rejstříku škol a školských zařízení, ze statistických ročenek Českého statistického úřadu, Ústavu pro informace ve vzdělávání, podklady a informace Národního ústavu odborného vzdělávání, České školní inspekce a další zdroje. V této souvislosti je nezbytné upozornění, že sběr dat neprovádějí výše uvedené subjekty totožnou metodikou a ke stejnemu termínu, takže některé údaje proto nemusí vzájemně korespondovat.

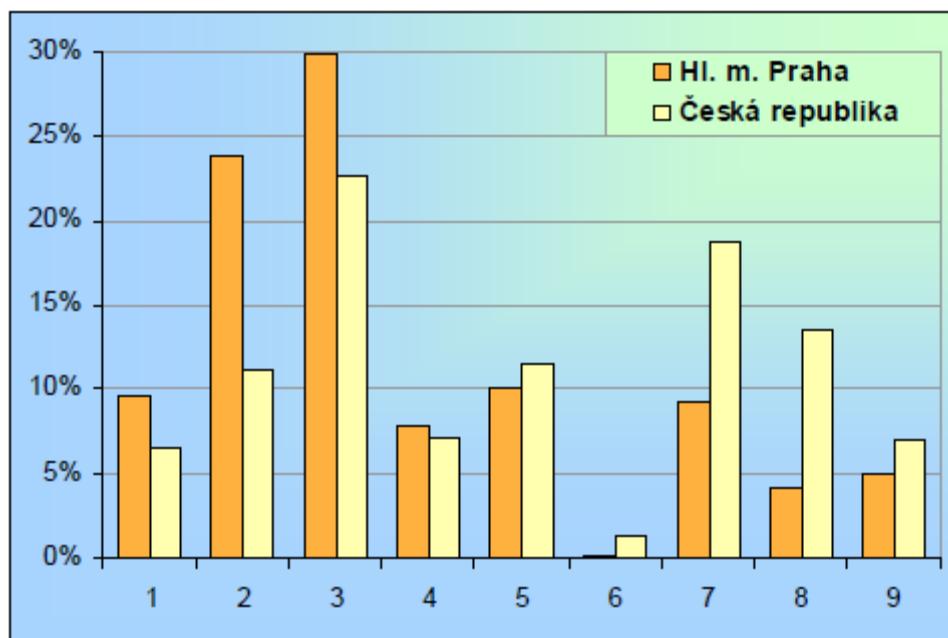
I. Podmínky vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy

I.1 Vybrané charakteristiky vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti

Podíl obyvatelstva ve věku nad 15 let se středním vzděláním s maturitní zkouškou činí v hl. m. Praze 46,5 %, s vysokoškolským vzděláním 32,3 %. Mezi podstatné příčiny výrazného zastoupení obyvatel s vyššími stupni vzdělání patří rozsáhlá nabídka pracovních příležitostí a struktura zaměstnanosti v hl. m. Praze. Největší počet zaměstnaných pracuje jako techničtí, zdravotničtí a pedagogičtí pracovníci, ale také jako vědečtí a odborní duševní pracovníci. Specifickou roli hlavního města potvrzuje zejména rozdíl mezi Prahou a ČR v prvních třech skupinách („duševní“ pracovníci).

Graf č. 1 Zastoupení profesních tříd v Praze v % (rok 2008)

Zdroj: NÚOV

Vysvětlivky ke grafu:

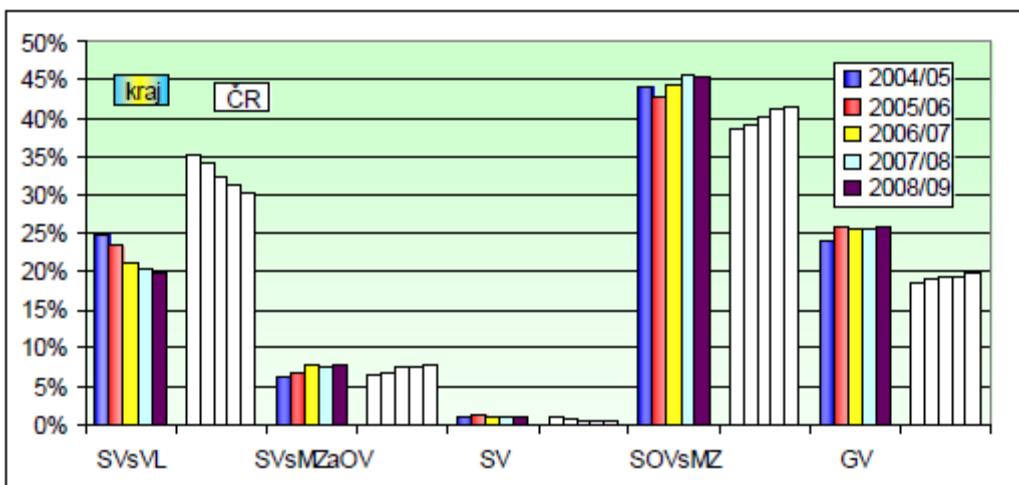
- 1 Zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci
- 2 Vědečtí a odborní duševní pracovníci
- 3 Techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí pracovníci a pracovníci v příbuzných oborech
- 4 Nižší administrativní pracovníci (úředníci)
- 5 Provozní pracovníci ve službách a obchodě
- 6 Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech
- 7 Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři
- 8 Obsluha strojů a zařízení
- 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ

V porovnání s ČR je pro hl. m. Prahu charakteristický výrazně nižší podíl nově přijímaných do středního vzdělávání s výučním listem (19,9 %) a naopak nadprůměrný podíl nově přijímaných do gymnaziálního vzdělávání (25,7 %) a středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (45,6 %). Procentní zastoupení nově přijatých do středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou zahrnujícího odborný výcvik se pohybuje přibližně na úrovni celorepublikového průměru (7,8 %). Podíl žáků v oborech poskytujících střední vzdělání, které není ukončeno výučním listem ani maturitou, je minimální (0,9 %) a v posledních letech jej tvoří hlavně žáci praktických škol.

Graf č. 2 Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium¹

Zdroj: NÚOV

Vývoj celkového počtu nově přijímaných žáků do středního vzdělávání měl ve školních rocích 2004/05 až 2008/09 spíše klesající tendenci, s výjimkou přechodného zvýšení v roce 2006/07.

Tab. č. 1 Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium

Hl. m. Praha	SVsVL	SVsMzaOV	SV	SOVsMZ	GV	Celkem
2003/04	4441	1029	184	7631	4406	17691
2004/05	4231	1082	160	7539	4120	17132
2005/06	3923	1138	203	7222	4345	16831
2006/07	3664	1351	162	7730	4439	17346
2007/08	3346	1224	180	7485	4176	16411
2008/09	3226	1259	153	7371	4162	16171

Zdroj: NÚOV

I.1.3 Přehled o absolventech SŠ

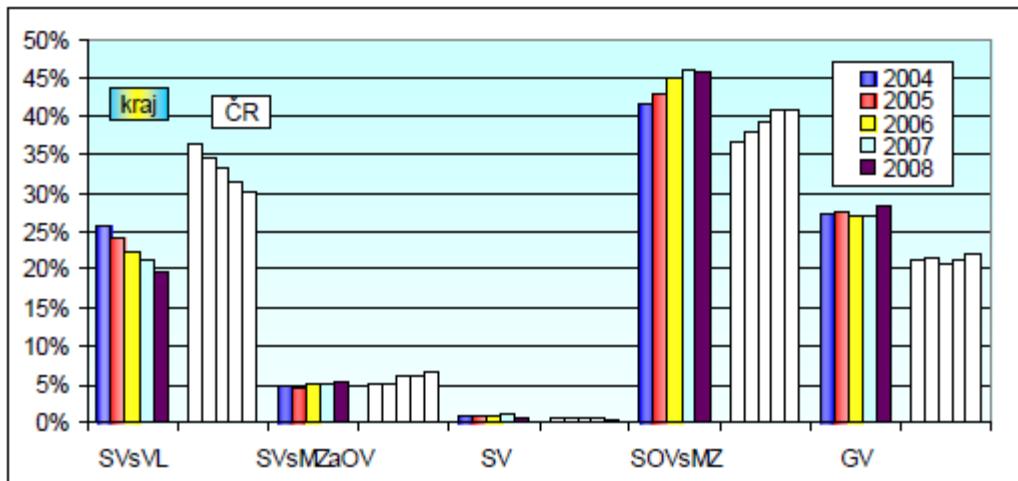
V porovnání s ČR je v Praze výrazně nižší podíl absolventů středního vzdělávání s výučním listem (19,8 %), zvyšuje se podíl absolventů gymnaziálního vzdělávání (28,3 %) a podíl středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (46,0 %) je naopak nad republikovým průměrem. Podíl absolventů

¹ Kategorie vzdělání: SVsVL - Střední vzdělání s výučním listem - H, E; SVsMzaOV - Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem - L/0; SV - Střední vzdělání (bez maturity a výučního listu) - J, C, D; SOVsMZ - Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M; GV - Gymnaziální vzdělání - K

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ H. M. PRAHY

středního vzdělávání s maturitní zkouškou zahrnujícího odborný výcvik je nižší než na úrovni celé ČR (5,3 %).

Graf č. 3 Podíly absolventů SŠ – denní studium

Zdroj: NÚOV

Vývoj počtu absolventů jednotlivých kategorií vzdělávání je úzce svázán s vývojem počtu nově přijímaných. Nejvýraznějšími tendencemi jsou především permanentní pokles počtu absolventů středního vzdělávání s vyučním listem a postupný nárůst absolventů středního vzdělávání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem a absolventů středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou. U gymnaziálního vzdělávání docházelo v letech 2004 až 2005 k pozvolnému nárůstu, v letech 2006 až 2007 počty absolventů gymnaziálního vzdělávání mírně poklesly, ovšem v roce 2008 je opět zaznamenán nárůst o 1,5 % oproti předešlému roku.

Tab. č. 2 Počty absolventů v kraji - denní studium

Hl. m. Praha	SVsVL	SVsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	Celkem
2003	3957	545	126	5636	3732	13996
2004	3674	686	110	5983	3899	14352
2005	3538	657	131	6290	4001	14617
2006	3204	737	113	6445	3872	14371
2007	3030	730	137	6638	3854	14389
2008	2738	735	97	6368	3914	13852

Zdroj: NÚOV

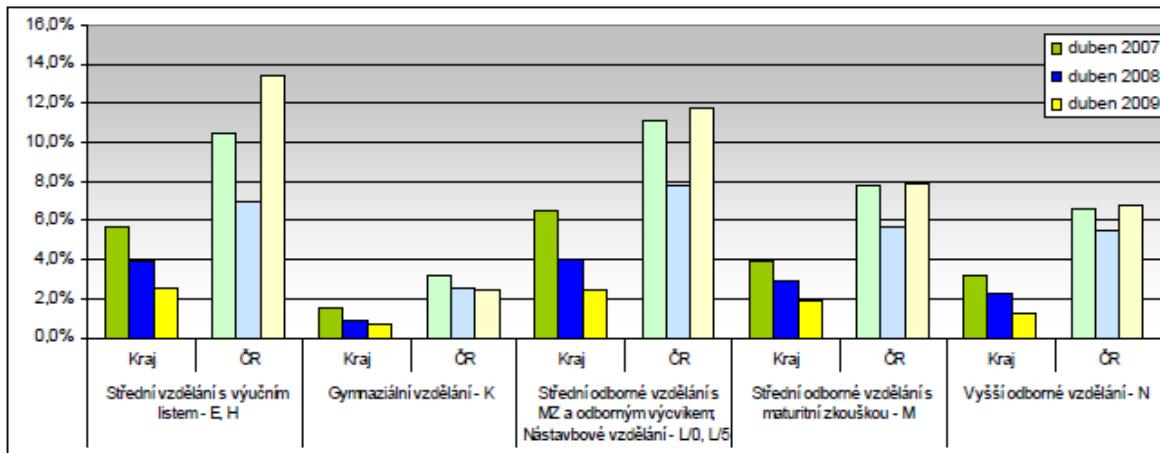
I.1.4 Nezaměstnanost absolventů

Míra nezaměstnanosti absolventů je dána poměrem počtu nezaměstnaných absolventů dané kategorie vzdělání či skupiny oborů k celkovému počtu absolventů (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i příp. pokračujících dále ve vzdělávání) dané kategorie vzdělání či skupiny oborů.

V dubnu 2009 dosahovala míra nezaměstnanosti absolventů středních a vyšších odborných škol v hl. m. Praze 1,8 % (281 nezaměstnaných absolventů), celorepublikový průměr dosáhl 8,7 %. V porovnání s průměrnými mírami nezaměstnanosti absolventů za Českou republiku jsou v hl. m. Praze výrazně nižší míry nezaměstnanosti absolventů ve všech kategoriích vzdělání.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Graf č. 4 Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2008) – denní studium

Zdroj: NÚOV

I.2 Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy

Na podporu rozvoje vzdělávací soustavy, volnočasových aktivit, sportu a tělovýchovy je v hl. m. Praze každoročně využívána grantová politika.

Celoměstské programy podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy

Rada HMP vyhlašuje každoročně Celoměstské programy podpory vzdělávání, které zaměřuje na závažné tematické okruhy. Na rok 2009 byly v rámci grantového řízení vyhlášeny čtyři grantové programy:

- program na podporu rozvoje vzdělanosti, spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými institucemi a nestátními neziskovými organizacemi především v oblasti vzdělávání managementu pedagogických a výchovných pracovníků škol a školských zařízení hl. m. Prahy,
- program na podporu vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů,
- program na podporu rozvoje škol zřizovaných hlavním městem Prahou,
- program na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Ke dni ukončení podání žádostí bylo podáno 220 projektů, ze kterých Komise Rady HMP pro udělování grantů k celoměstským programům podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy vybrala a doporučila Radě HMP ke schválení 120 žádostí v celkové finanční výši 9 595,4 tis. Kč.

Cílem grantové politiky hl. m. Prahy v oblasti vzdělávání není pouze řešení aktuálních problémů, ale i cílené řešení dlouhodobých a přetrvávajících úkolů, hlavně v oblasti dalšího vzdělávání

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ H. M. PRAHY

pedagogických pracovníků a spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými pracovišti, ale i dalších prioritních oblastí.

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže

Hl. m. Praha podporuje volnočasové aktivity od roku 1994 každoročně vypisovanými Celoměstskými programy podpory využití volného času dětí a mládeže na území HMP. Pro rok 2008 bylo vyhlášeno v oblasti volného času dětí a mládeže pět a pro rok 2009 šest grantových programů určených pro subjekty pracující s dětmi a mládeží. Cílem je systematické vytváření základních podmínek pro činnost dětí a mládeže ve volném čase a rozvoj zájmového vzdělávání na území Prahy. Granty plní velmi důležitou roli při zajištění finančně náročného chodu jednotlivých dětských a mládežnických oddílů, kroužků a klubů.

Na rok 2009 byly Radou HMP schváleny a vyhlášeny programy:

- prostorové zajištění činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase,
- výjezdní akce ve volném čase mimo území hl. m. Prahy zaměřené na výchovu dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu,
- akce ve volném čase pro neorganizované děti a mládež na území hl. m. Prahy,
- volnočasové kluby pro neorganizovanou mládež,
- akce ve volném čase celopražského významu pro širokou veřejnost,
- podpora účasti na prezentačních a soutěžních akcích v zahraničí.

V roce 2009 bylo podáno celkem 760 projektů s požadavkem v celkové finanční výši 70 149 tis. Kč. Schválením rozpočtu hl. m. Prahy na rok 2009 byla pro volný čas dětí a mládeže vyčleněna částka ve výši 27 662 tis. Kč na 704 projektů od 102 žadatelů.

V oblasti volného času je řešen nejen aktuální stav, ale cílem je zejména koncepční řešení dlouhodobých záměrů v oblasti péče o děti a mládež ve volném čase, s důrazem na podporu pravidelné činnosti, jednorázových akcí a aktivit pro neorganizovanou mládež. Nerozdělené finanční prostředky jsou využívány na krytí aktuálních potřeb v této oblasti.

Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy

Usnesením Rady HMP byly vyhlášeny na rok 2009 jako každoročně Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy, které zahrnují jak podporu forem sportu pro všechny, tak podporu péče o materiálně technickou základnu a v širším slova smyslu i působení na změnu hodnotové orientace občanů. Programy jsou určeny jednak pro školy a školská zařízení, jednak pro tělovýchovné jednoty a sportovní kluby a jednak pro handicapované sportovce.

V roce 2009 bylo v programech podpory tělovýchovy a sportu pro MČ a školy podpořeno 78 projektů, převážně na rekonstrukce sportovišť při školách a na veřejných plochách, ve výši přes 33 mil. Kč. Zpřístupnění sportovišť veřejnosti je jednou z podmínek přidělení grantu.

Pro rok 2009 bylo vyhlášeno v oblasti sportu a tělovýchovy šest skupin grantových programů určených pro subjekty působící v oblasti sportu a tělovýchovy, bylo podáno 759 žádostí, kladně vyhodnoceno 650 žádostí, přiděleno bylo přes 90 mil. Kč - především na odstranění havárií, zkvalitnění povrchů sportovišť a rekonstrukce sportovních areálů.

V roce 2009 byly programy na rozvoj sportu rozšířeny o program na podporu sportovní činnosti handicapovaných sportovců. Bylo podáno 62 žádostí, přiděleno bylo 59 v celkové výši 6 465 tis. Kč.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ H. M. PRAHY

V rámci Celoměstských programů podpory sportu a tělovýchovy určených pro MČ hl. m. Prahy, školy a školská zařízení byly Radou HMP na rok 2009 schváleny a vyhlášeny programy:

- rekonstrukce a oprava školních sportovišť,
- úprava veřejných ploch určených pro sportování,
- provoz veřejně přístupných krytých plaveckých bazénů,
- úsporná technologická opatření pro provoz plaveckých bazénů,
- sportovní turnaje a akce celopražského a celostátního významu.

V rámci Celoměstských programů podpory sportu a tělovýchovy určených pro subjekty působící v oblasti sportu a tělovýchovy byly na rok 2009 Radou HMP schváleny a vyhlášeny programy:

- provoz a nájmy veřejně přístupných tělovýchovných zařízení,
- odstranění havárií a rekonstrukce veřejně přístupných tělovýchovných zařízení,
- úsporná technologická opatření pro provoz plaveckých bazénů a zimních stadionů,
- zkvalitnění povrchů sportovišť,
- sportovní akce celopražského, celostátního a mezinárodního významu se zaměřením především na děti a mládež konané v hl. m. Praze,
- soustředění a tréninkové kempy pro děti do 15 let na území ČR,
- celoměstský program podpory sportu a tělovýchovy určený pro organizace působící v oblasti handicapovaných sportovců je zaměřený na podporu celoroční sportovní činnosti handicapovaných sportovců.

I.2.2 Realizace projektů v rámci JPD 3 a OPPA

Ve školním roce 2008/09 byly k 30. 9. 2008 ukončeny čtyři projekty: Pilot GP, Poradenství-škola-povolání, Inoskop a Evaluace (viz Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze za školní rok 2007/08).

Současně byly zahájeny práce na nových projektech.

- **Jaro II**
Projekt je zaměřen na jazykové a metodické vzdělávání pedagogických pracovníků na území hl. m. Prahy. Předpokládá proškolení cca 500 učitelů v různých formách vzdělávání od klasických jazykových kurzů rozšiřujících kompetence učitelů ZŠ, SŠ a VOŠ, po metodické vzdělávání i pobytové kurzy. Projektová žádost z Operačního programu Praha Adaptibilita byla předána hodnotitelům, kteří vydali stanovisko, že splňuje podmínky pro získání finančních prostředků a doporučili ji k realizaci. Následně byl projekt projednán a schválen v RHMP a poté v ZHMP (září 2009). Celkové náklady na projekt činí 22 044,9 tis. Kč.
- **Vzdělávání pedagogických pracovníků pracujících s ohroženými dětmi**
Záměrem připravovaného projektu je příprava a vzdělávání pedagogických pracovníků pracujících s ohroženými dětmi napříč profesemi v sektoru školství tak, aby získali ucelený multidisciplinární soubor znalostí a dovedností a vyšší kompetence pro práci s ohroženými dětmi a jejich rodinami. Projekt vychází z Koncepte péče o ohrožené děti na území hl. m. Prahy, kterou v souladu s vládní Konceptí sociálně právní ochrany dětí schválilo 18. 6. 2009 Zastupitelstvo HMP. Celkové náklady na projekt činí 5 005,2 tis. Kč.

Další možností využití pomoci z ESF pro školy a školská zařízení je přihlášení se do výzev grantového schématu, které pravidelně vyhlašuje odbor FEU Magistrátu hl. m. Prahy. Přehled škol, kterým byly přiděleny finanční prostředky na základě jejich žádostí o finanční podporu, je uveden v kapitole III.1.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

I.2.3 Prevence sociálně patologických jevů

Prevence sociálně patologických jevů v oblasti školství je jednou z priorit protidrogové politiky hl. m. Prahy. Tomu odpovídá i činnost Krajského oddělení protidrogové prevence a Protidrogové komise Rady HMP.

V roce 2009 byly na základě rozhodnutí RHMP a ZHMP uvolněny finanční prostředky ve výši 5 346 tis. Kč pro školy a školská zařízení a 1 500 tis. Kč pro organizace na specifickou primární prevenci. Kromě toho bylo z prostředků MŠMT uvolněno na 43 projektů škol a školských zařízení 1 732 tis. Kč.

Specifická primární prevence je financována i z rozpočtu MČ a to i z plošné dotace z HMP, která v roce 2009 činila 70 tis. Kč na každý správní obvod Praha 1 – 22.

Základními mechanismy přijatými k rozvoji komplexního systému prevence a léčby závislostí na návykových látkách jsou:

- Strategie protidrogové politiky HMP na období 2008 až 2012,
- Akční plány na období trvání Strategie. V současné době probíhá hodnocení akčního plánu za období 2008 a 2009 a současně se připravuje plán na rok 2010 až 2012,
- Znalost aktuální situace v jednotlivých oblastech péče vycházející ze sběru a vyhodnocení dat (každý rok zpracovává oddělení protidrogové prevence PRM MHMP podrobnou Výroční zprávu o realizaci protidrogové politiky hlavního města Prahy),
- Plánování změn a rozvoje komplexního systému prevence a léčby závislostí na návykových látkách na základě analýz dat,
- Podpora certifikací a jejich zohlednění při poskytování finančních prostředků,
- Zavedení systému víceletého financování,
- Poskytování informací o protidrogové politice HMP nejen odborné veřejnosti, tj. poskytovatelům péče ve všech oblastech protidrogové politiky, ale také široké veřejnosti – občanům HMP (rovněž formou internetových stránek),
- Soustavná kontrola kvality poskytovaných služeb,
- Optimalizace spolupráce jednotlivých organizací poskytujících péči v oblasti prevence a léčby závislostí na návykových látkách,
- Spolupráce protidrogových koordinátorů HMP a správních obvodů Praha 1 až 22 a jejich zapojení do zvyšování kvality programů specifické protidrogové prevence na místní úrovni.

Pro specifickou primární prevenci v hl. m. Praze je velmi důležitá činnost Pražského centra primární prevence, nabídka programů školám a další aktivity, jako např. testování na školách, detekce návykových látek i za pomoci psů. Stále však chybějící standardy prevence rizikového chování, což komplikuje certifikaci projektů.

I.2.4 Prevence kriminality

Smyslem prevence kriminality je podpora aktivit cíleně zaměřených na předcházení negativním dopadům souvisejícím s kriminalitou páchající na území hl. m. Prahy. Podpora prevence je zaměřena na děti, pedagogické pracovníky a rodiče s cílem předcházet hrozící stát se obětí trestného činu. Má formu cílených přednášek Městské policie hl. m. Prahy, Policie ČR a vybraných NNO na ZŠ a SŠ zaměřených především na preventivní aktivity a bezpečné chování.

Ve šk. r. 2008/09 se hl. m. Praha přihlásilo k projektu „Dětská cena prevence kriminality“, který byl přihlášen do národního kola Evropské ceny prevence kriminality. Dalším podpořeným projektem je

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ H. M. PRAHY

např. dokončení trilogie zaměřené na prevenci trestných činů páchaných mladistvými. První díl „Nechte mě bejt“, druhý „Zpackané životy“ a třetí díl „Já chci domů“.

V oblasti sekundární prevence se hl. m. Praha orientovalo na rizikové skupiny dětí a mládeže formou podpory projektů zaměřených na včasné intervenci po opuštění ústavního zařízení, na resocializační pobity, na práci dobrovolníků pracujících s ohroženými dětmi a mládeží ve věku 13 – 26 let, na návrat zejména mladistvých osob z výkonu trestu a na pomoc obětem trestných činů včetně dětí a mládeže.

Hl. m. Praha dále zvyšovalo informovanost jak se chovat v krizových situacích. Za tím účelem vydávalo informační materiály z oblasti násilí, zneužívání dětí a mladistvých, bezpečného chování – cestou ze školy i do školy, doma, při trávení volného času, na silnici apod. Nedílnou součástí jsou též pětijazyčné informační materiály pro návštěvníky hl. m. Prahy, jejichž cílem je zajištění zvýšené informovanosti a pocit bezpečí.

Oblast prevence kriminality je rovněž podporována grantovou politikou hl. m. Prahy. V roce 2009 bylo uvolněno na granty „PREVENCE KRIMINALITY hl. m. Prahy 2009“ celkem 15 mil. Kč a na „Krajský program prevence kriminality HMP“ vyhlášovaný MV - celkem 9 162 tis. Kč.

I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Podstatnou řadu aktivit v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty se zaměřením na oblast životního prostředí (odpadové hospodářství, péče o zeleň, čistota města, ochrana životního prostředí, atd.) vyvíjí ve spolupráci s dalšími organizacemi odbor ochrany prostředí MHMP. Aktivity jsou zaměřené na rozličné cílové skupiny, především pak žáky škol (MŠ, ZŠ, SŠ), pedagogy, odbornou i laickou veřejnost a rovněž veřejnou správu. Z mnohých aktivit podporovaných, zadávaných formou zakázek či přímo realizovaných, to jsou například: ekologické výukové programy pro školy, semináře a školení pro učitele MŠ, ZŠ a SŠ, hry a informační materiály s tematikou odpadového hospodářství a čistoty města pro žáky 1. ročníků ZŠ, informačně vzdělávací kampaň ke Dni Země, akce pro veřejnost ke Dni životního prostředí a Dne dětí, dlouhodobé projekty EVVO pro školy, exkurze pro školy, pořádání výstav s tématikou ŽP, vydávání informačních brožur a letáků aj.

I.2.6 Multikulturní výchova, vzdělávání a osvěta

Ve školním roce 2008/09 hl. m. Praha v oblasti multikulturní a interkulturní výchovy a vzdělávání navázalo na předchozí činnost Domu národnostních menšin o.p.s. (Vocelova 602/3, Praha 2). Tato instituce poskytuje zázemí pro činnost jednotlivých sdružení národnostních menšin působících na území hl. m. Prahy, na komunikaci a spolupráci mezi národnostními menšinami vzájemně, ale také ve vztahu k majoritní společnosti. Jedním z cílů této instituce je také činnost zaměřená na práci s dětmi a mládeží pražských škol a dalších volnočasových školských i kulturních zařízení. V programové skladbě Domu národnostních menšin o.p.s. má své místo i oblast integrace cizinců. Vzdělávací instituce, volnočasová zařízení pro děti a mládež, stejně jako jednotlivci z řad pedagogických pracovníků, rodičů, dětí a mládeže mohou využít nejen nabízené programové nabídky Domu národnostních menšin, ale i získat informace k problematice národnostních menšin a integrace cizinců, stejně jako navázat spolupráci s jednotlivými národnostními menšinami zastoupenými v Domě národnostních menšin o.p.s.

Pravidelně se v Domě národnostních menšin o.p.s. konají výstavy, odborné konference, přednášky a semináře, filmové projekce, divadelní představení a další kulturní programy, které představují kulturu a historii jednotlivých národnostních menšin. Zajišťovány jsou programy určené speciálně pro děti a mládež. Ve školním roce 2008/09 se jednalo o programy pro děti mateřských škol - např.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Vánoční zvyky na Slovensku, divadelní představení zaměřené proti rasismu a xenofobii, děti a mládež základních a středních škol – např. přednáška o životě romské národnostní menšiny. Jednotlivé projekty národnostních menšin jsou ve velké míře finančně podporovány hl. m. Prahou prostřednictvím grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ a v případě integrace cizinců prostřednictvím „Celoměstských programů podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy“.

Rozmanité kulturní prostředí se již stalo běžnou součástí společnosti a je nutné výrazně napomoci v oblasti výchovy a vzdělávání dětí a mládeže k toleranci, respektu, uznávání principů demokracie a lidských práv, stejně jako jejich otevřenosti k odlišným skupinám a kulturám. Cílem je, aby pedagogičtí pracovníci našli a využívali v Domě národnostních menšin o.p.s. dostatečné množství informací k tematice národnostních menšin a integrace cizinců, které by jím napomohlo ve vzdělávacím procesu.

Hl. m. Praha současně každým rokem pořádá konferenci a semináře tematicky zaměřené na oblast národnostních menšin a integrace cizinců, které se zabývají ve velké míře problematikou multikulturní výchovy a jejího místa ve školní výuce i oblasti volnočasových aktivit dětí a mládeže.

Poradním orgánem Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců je Komise Rady hl. m. Prahy pro oblast národnostních menšin a integrace cizinců na území hl. m. Prahy a pro udělování grantů v této oblasti.

I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

Další aktivity naplňující prioritní cíle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy jsou uvedeny ve II. kapitole výroční zprávy, v částech týkajících se jednotlivých úrovní a segmentů vzdělávací soustavy hl. m. Prahy.

I.3 Vyřizování stížností

Ve školním roce 2008/09 bylo doručeno a zaevidováno celkem 59 podání směřujících proti školám a školským zařízením zřizovaným hl. m. Prahou i jinými zřizovateli, z toho bylo 10 podání anonymních. Zmiňované stížnosti převážně směřovaly proti postupu ředitelů příslušných škol (zřizovaných HMP) v oblasti personální a mzdové a ohledně porušení právních předpisů ze strany školy. Při řešení a vyřizování shora uvedených stížností bylo postupováno v rámci kompetencí odboru SMT v souladu s vnitřním předpisem MHMP - „Pravidly pro přijímání a vyřizování petic a stížností podaných orgánům hlavního města Prahy“ (Příloha č. 1 k usnesení Rady HMP č. 2076 ze dne 20. 12. 2005) a v jednom případě v souladu s ustanovením § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

I.4 Prezentace pražského školství na veřejnosti

Hlavní město Praha prostřednictvím odboru školství, mládeže a tělovýchovy MHMP uspořádalo pod záštitou náměstkyně primátora hl. m. Prahy Ing. Marie Kousalíkové ve dnech 20. – 22. 11. 2008 v Kongresovém centru Praha 13. ročník výstavy Schola Pragensis. Návštěvníkům se v expozicích, pódiových vystoupeních a videoprojekcích představilo celkem 128 škol. Dalšími vystavovateli byly

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

pedagogicko-psychologické poradny a Úřad práce hl. m. Prahy. Vzhledem k velkému zájmu vystavovatelů se výstavní plocha rozšířila o 4. podlaží, stoupá zájem vystavovat ze strany soukromých škol. Výstava, jejíž úroveň každým rokem stoupá, se stejně jako v předchozích letech setkala s příznivými ohlasy veřejnosti i vystavovatelů.

V sobotu 21. března 2008 se v prostorách KD Spolkový dům v Praze 5 ve Stodůlkách opět konal festival mateřských škol Pražská mateřinka 2008, kterého se zúčastnilo celkem 202 dětí ze 14 mateřských škol, podívat se přišlo téměř 500 dospělých. Festival je zařazen do seznamu akcí akreditovaných MŠMT a zároveň je vyhlášen metodickou akcí pro učitelky MŠ. Na celostátním festivalu Mateřinka 2009, který se konal tradičně v Nymburce, vystoupilo 14 dětí z MŠ Jeseniova v Praze 3.

Prezentace dalších výsledků pražských škol byla realizována prostřednictvím různých soutěží, olympiád, přehlídek a festivalů, které představují účelnou motivaci pro nadané žáky, vhodně posilují prestiž školy a její obraz na veřejnosti a jsou účinnou motivací pro nové uchazeče o studium.

Velmi výraznou a významnou prezentací pražského školství je Projekt „Řemeslo žije!“, který je zaměřený na podporu oborů vzdělání s výučním listem (dříve označovaných jako učňovské obory) v hlavním městě v letech 2009-2013. Projekt vznikal postupně od roku 2008. Jeho záměrem je popularizovat učňovské školství v souvislosti s očekávaným poklesem počtu 15letých žáků končících základní školy. Kromě toho poskytuje projekt podrobné informace o výhodách spojených s tímto druhem studia a usiluje o zvýšení prestiže řemesla ve společnosti. Projekt je plánován do roku 2013 a hlavní město Praha na něm bude úzce spolupracovat s Hospodářskou komorou hl. m. Prahy a mnoha podnikatelskými subjekty.

V roce 2009 se projekt soustředil na podchycení zájmu o učební obory u žáků vystupujících z devátých tříd ve šk. r. 2008/09. V dubnu 2009 byly spuštěny webové stránky www.remeslozije.cz. Úlohou tohoto webového portálu je vytvoření základního komunikačního prostředku pro všechny strany – tj. osoby, cílové skupiny a instituce – zainteresované na rozvoji řemesel a učňovského školství. Webový portál bude tvořit otevřený systém umožňující interaktivní chování uživatelů. Je koncipován jako modulový komunikační systém sestavený z relativně samostatných částí. Webový portál bude sloužit různým uživatelům – prvotně žákům 2. stupně základních škol, rodičům žáků, žákům a absolventům středních škol, manažerům a odborným pracovníkům různých druhů a typů škol, zaměstnavatelům, odborníkům zapojeným do tohoto projektu, novinářům, představitelům veřejné správy a podnikatelských struktur, ale i široké veřejnosti.

Zároveň byl vydán specializovaný informační bulletin o učňovském školství v nákladu 12 tis. výtisků, který obdržel každý žák deváté třídy v Praze. Současně byl zpracován Plán dlouhodobé podpory učňovského školství na území hl. m. Prahy na období 2010-2013. Tento plán komplexně postihuje všechny podstatné a uchopitelné jevy, které ovlivňují současné učňovské školství (obecné vnímání řemesel, nedostatek informací, ekonomické, právní a další bariéry ve spolupráci podniků a středních škol, zrušení tzv. polytechnické výchovy na základních školách, nedostatek podpory absolventům oborů vzdělání s výučním listem při vstupu do zaměstnání či do samostatné činnosti apod.).

Jinou formou podpory spolupráce je Smlouva o spolupráci při podpoře odborného vzdělávání v hlavním městě Praze, která byla uzavřena mezi Hlavním městem Prahou – Magistrátem hl. m. Prahy a Hospodářskou komorou hl. m. Prahy, jejímž předmětem je vytvoření mechanismu efektivního přenosu informací pro potřeby společného informačního systému na podporu odborného vzdělávání o situaci, názorech a předpokladech zaměstnávání absolventů středních škol na území hlavního města Prahy z pohledu členů a členských organizací HKP a přípravě žáků na povolání ve středních školách zřizovaných hl. m. Prahou.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Celý projekt by nemohl úspěšně fungovat bez společných akcí škol a podniků zaměřených na prohlubování kontaktů a nastavování společných priorit do budoucnosti. Prvotním impulsem k zahájení konkrétní spolupráce těchto subjektů a příkladné angažovanosti podnikatelské sféry byl podpis Memoranda o spolupráci při podpoře učňovského školství v hlavním městě Praze s firmami ČKD Group, Pražská plynárenská a Studia Jana Berg v dubnu 2009. Schválené memorandum je obecné prohlášení deklarující zájem o podporu učňovského školství.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

II. Hodnocení stavu vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy

Ve školním roce 2008/09 působilo na území hl. m. Prahy více než 1 700 škol a školských zařízení těchto zřizovatelů: HMP, MČ, soukromý zřizovatel, registrovaná církev a náboženská společnost, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti.

Tab. č. 3 Školy a školská zařízení podle zřizovatelů (výčet není úplný)

	MČ	HMP	církev	soukromé	ostatní	celkem
MŠ	291	10	7	10	2	320
ZŠ	197	28	9	11	6	251
SŠ	1	106	8	83	6	204
Konzervatoře	-	4	-	3	1	8
VOŠ	-	15	6	16	1	38
ZUŠ	2	26	2	5	1	36
Střed. vol. času	2	17*	-	-	-	17
DM, internáty	-	23	6	2	3	34
DD, DD se školou	-	2	-	1	2	5
DÚ, VÚ	-	-	-	-	6	6

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

* z toho DDM 13

Na území hl. m. Prahy se ve školním roce 2008/09 vzdělávalo 31 308 dětí v mateřských školách, 74 470 žáků v základních školách, 74 799 ve středních školách, 1 421 v konzervatořích a 6 708 studentů ve vyšších odborných školách.

Tab. č. 4 Počet škol, tříd a žáků podle druhu školy celkem

Druh školy / školského zařízení	Počet		
	škol	tříd / skupin	dětí / žáků / studentů
Mateřské školy	320	1 302	31 308
Základní školy	251	3 736	74 470
Střední školy:	204	3 121	74 799
z toho:	x	x	x
obory gymnázií	71	921	24 962
Konzervatoře	8	.	1 421
VOŠ	48	287	6 708

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Vývoj počtu dětí, žáků a studentů za poslední tři roky podle druhu vzdělání ve školách zřizovaných HMP, MČ, církvi a v soukromých školách ukazuje tab. č. 5. Počty dětí v předškolním vzdělávání jednoznačně rostou, v základním vzdělávání se počty žáků zásadně nemění, nárůst o 24 % byl zaznamenán u soukromých škol. Počet žáků ve středních školách zřizovaných HMP stále ještě klesá. K poklesu žáků dochází především ve středním vzdělání bez výučního listu i maturity. Pokles ve školách zřizovaných HMP zaznamenává také střední vzdělání s odbornou maturitní zkouškou. Mírný nárůst žáků dosahují konzervatoře. Ve vyšším odborném vzdělání došlo k velkému poklesu počtu studentů s výjimkou škol zřizovaných krajem.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 5 Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání

Vzdělávání	Počet dětí / žáků / studentů											
	HMP			Soukrom. zřizovatel			Církev			MČ		
	2006/07	2007/08	2008/09	2006/07	2007/08	2008/09	2006/07	2007/08	2008/09	2006/07	2007/08	2008/09
PV	335	338	350	443	488	518	289	293	303	27 965	28 721	30 115
ZV	2 308	2 226	2 226	709	759	939	973	979	955	75 623	73 002	70 205
SV z toho:	54 406	53 628	51 979	20 593	20 472	20 474	1 549	1 516	1 526	282	277	280
SVn	1 241	1 148	1 129	204	165	149	72	72	66	-	-	-
VL	6 127	5 715	5 281	3 525	3 126	2 837	-	-	-	-	-	-
MZv	19 109	19 241	19 209	4 752	4 832	4 840	934	926	913	-	-	-
MZo	27 929	27 164	26 360	12 112	12 349	12 648	543	518	547	282	277	280
Konz.	1 094	1 125	1 088	205	228	257	-	-	-	-	-	-
VO	2 832	2 933	3 042	2 835	3 018	2 672	903	913	854	-	-	-

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2008

Vysvětlivky k tabulce:

PV – předškolní vzdělávání

ZV – základní vzdělávání

SV – střední vzdělávání

SVn – střední vzdělání bez VL i MZ (tzv. nižší střední vzdělání)

VL – střední vzdělání s výučním listem

MZv – střední vzdělání s maturitní zkouškou všeobecnou

Mzo – střední vzdělání s maturitní zkouškou odbornou

Konz. – konzervatoře

VO – vyšší odborné vzdělání

II.1 Předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Předškolní vzdělávání v mateřských školách se organizuje pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let.

Charakteristika mateřských škol v hl. m. Praze, změny v síti škol

Mateřské školy jsou převážně umístěny ve standardních budovách se školní jídelnou, kuchyní a zahradou, která poskytuje podmínky pro relaxaci a sportovní vyžití dětí. Některé mateřské školy jsou sídlištěního typu, další se nacházejí ve staré zástavbě, jsou spíše rodinného typu.

Z 57 městských částí na území hl. m. Prahy je zřizovateli mateřských škol 50 městských částí. Počet mateřských škol v působnosti městských částí na území hl. m. Prahy se stabilizoval. K 30. 9. 2008 zřizovaly MČ celkem 291 mateřských škol. Některé z nich jsou zřízeny při ZŠ. Celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných městskými částmi byl ve školním roce 30 115.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Vzhledem k tomu, že městské části mají rozdílné kapacity MŠ a v jejich obvodech jsou různé počty dětí dané věkové kategorie, nelze zhodnotit situaci v naplněnosti MŠ jednotlivých městských částí. Zatímco v centru Prahy jsou kapacity MŠ dostatečné, v okrajových MČ kapacity nedostačují a nemohou být uspokojeni ani občané s trvalým pobytom v dané MČ. Důvodem je rozsáhlá bytová výstavba v okrajových částech hl. m. Prahy, ale i za jeho hranicemi. Městské části sledují situaci o naplněnosti MŠ, vesměs mají zpracované demografické studie a v souladu s tím se snaží situaci korigovat. Některé MČ realizují navýšení kapacit formou stavebních úprav MŠ i ZŠ nebo otevřením tříd MŠ, které se zatím nevyužívají.

Tab. č. 6 Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2008)

Zřizovatel	Předškolní vzdělávání										
	MŠ					MŠ (bez škol pro děti se SVP)					
	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí	Počet dětí na školu	Počet dětí na třídu	Počet škol	Počet tříd	Počet dětí	Počet dětí na školu	Počet dětí na třídu	
Obec	291	1 220	30 115	103,49	24,68	290	1 215	30 052	103,63	24,73	
Kraj	10	32	350	35	10,94	-	-	-	-	-	
Soukromý	10	29	518	51,8	17,86	8	22	404	50,5	18,36	
Církev	7	18	303	43,29	16,84	5	13	270	54	20,77	
MŠMT	2	3	22	11	7,33	-	-	-	-	-	
Celkem	320	1 302	31 308	97,84	24,05	303	1 250	30 726	101,41	24,58	

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Z přehledu je patrné, že MČ zřídily jednu novou MŠ a otevřely 53 nových tříd. V soukromém sektoru sice jedna MŠ zůstala mimo provoz, ale přesto byla otevřena jedna nová třída. Podobná situace je u církevních MŠ, kde je opět jedna MŠ mimo provoz, ale počet tříd zůstal zachován.

Více než 800 dětí dojíždí do pražských MŠ z jiných krajů, převážnou většinu tvoří děti ze Středočeského kraje.

Výchovně vzdělávací programy mateřských škol

Mateřské školy pracovaly ve většině případů podle vlastních školních vzdělávacích programů, které jsou v souladu s požadavky RVP pro předškolní vzdělávání i obecnými cíli předškolního vzdělávání. Obsahují konkrétní cíle vzdělávání, formu, obsah a časový plán, popis materiálních, personálních a ekonomických podmínek, bezpečnost a ochranu zdraví dětí včetně bezpečnosti práce. ŠVP soukromých MŠ kládou důraz na individuální přístup a citlivé formování osobnosti dítěte, jsou zaměřeny na rozvoj tělesné zdatnosti s využitím sportovních, ozdravných a relaxačních aktivit (např. plavání, saunování, ozdravné pobytu u moře a v lázních), výuku AJ a ekologickou výchovu. Církevní MŠ jsou zaměřeny převážně na zdravý životní styl, poznávání přírody, ekologii a rozvoj komunikačních a řečových dovedností. Nedlouhou součástí je křesťanská výchova.

Zápis do mateřských škol

Mateřské školy zaznamenaly v uplynulém období zvýšený zájem rodičů o umístění dětí. Zejména v lokalitách v okrajových částech Prahy, kde se staví nové byty a rodinné domy, poptávka přesahovala nabídku a umístění dítěte v mateřské škole podle výběru rodičů bylo složitější.

Ředitelé mateřských škol přijímají děti podle stanovených kritérií, které upřednostňují přijetí dítěte s místem trvalého pobytu v dané městské části. Přednostně však byly přijímány v souladu se školským zákonem všechny děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, a to i během

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

školního roku. Značný zájem o umístění dětí v MŠ vznikl od 1. 1. 2006 rovněž v důsledku novely zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, kdy rodič pobírá dále rodičovský příspěvek a dítě může docházet do MŠ na čtyři hodiny denně. Vzrostl i zájem rodičů dětí dvouletých, které lze zařadit do třídy mateřské školy za určitých podmínek výjimečně, dále pak děti na nepravidelnou docházku včetně dětí z jiných lokalit mimo hlavní město. Počet žádostí pro přijetí do MŠ, kterým nebylo vyhověno, byl 3 023. Mezi nepřijatými dětmi jsou především děti, které k 31. 8. 2009 nedosáhly věku tří let, děti matek na mateřské dovolené s druhým dítětem, děti s trvalým bydlištěm mimo správní obvod (potažmo městskou část), popř. mimo území hl. m. Prahy. Rodiče dětí mohou podávat přihlášky na více mateřských škol, z toho plyne, že počet nepřijatých je zkreslen. Ve srovnání s minulým školním rokem se z uvedených důvodů také zvýšil počet odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.

Velký zájem rodičů o umístění dětí do MŠ řeší městské části dalším navýšováním kapacit mateřských škol v nastávajících letech. V souladu se školským zákonem získala většina mateřských škol od zřizovatele výjimku z počtu dětí. Maximální možný počet dětí ve třídě MŠ je 28 dětí.

Dobrá úroveň péče o děti s odkladem školní docházky vycházela ze speciálně připravených vlastních programů v jednotlivých mateřských školách. Důvodem odkladů byl především přibývající počet dětí s logopedickými vadami.

Mateřské školy s internátním provozem

Mateřské školy s internátním provozem (ve školním roce 2008/09 stejně jako v předchozím 5 MŠ, 8 tříd) byly využívány především matkami samoživitelkami a rodiči s nepravidelnou pracovní dobou. Po dohodě rodičů s vedením mateřské školy měly děti možnost přicházet a odcházet v průběhu celého dne. Dětem, které zůstávaly v mateřské škole několik dnů nepřetržitě, bylo přizpůsobeno časové uspořádání činností a režim dne byl stanoven jen rámcově.

Integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. S jejich začleněním nemají MŠ obvykle problémy. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga. Na 49 MŠ se realizovala individuální integrace 150 dětí. Oproti školnímu roku 2007/08 se zvýšil počet MŠ o 8, naopak počet individuálně integrovaných dětí poklesl o 33, což dává větší prostor k individuálnímu přístupu.

Věkové složení dětí

Mateřské školy jsou určeny pro věkovou kategorii dětí 3 - 6 let. I přes tu skutečnost jsou výjimečně přijímány děti mladší tří let. V mateřských školách zůstávají také děti starší 6 let, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

Tab. č. 7 Věkové složení dětí

věk	do 3 let	3leté	4leté	5leté	6leté	nad 6 let
Předškolní vzdělávání celkem						
Děti	1 882	8 902	9 489	8 777	2 185	73
podíl v %	6,01	28,43	30,31	28,04	6,98	0,23
Mateřské školy (bez škol pro žáky se SVP)						
Děti	1 849	8 755	9 257	8 559	2 029	68
podíl v %	6,06	28,69	30,33	28,05	6,65	0,22

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Z přehledu je patrné, že je nejvíce dětí 4letých a 3letých.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Děti podle státní příslušnosti

Mezi děti v mateřských školách byly začleněny i děti příslušníků jiných států (např. Slovensko, Vietnam, Ukrajina, Čína, Chorvatsko, Bulharsko, Rusko, Itálie, Maďarsko, SRN, Řecko, Bělorusko). K 30. 9. 2008 jejich počet činil celkem 1 203 z celkového počtu 31 308 dětí (z toho v MŠ zřizovaných MČ 1 167 z celkového počtu 30 115 dětí, 222 dětí byly příslušníky Evropské unie). Práce s těmito dětmi kladla větší nároky na učitelky, které volily individuální, citlivý a osobní přístup ke každému dítěti. Zároveň však byly přínosem pro ostatní děti, které tak měly možnost seznámit se s jinými kulturami včetně jazyka a zvyklostí. Ve většině případů probíhalo zařazení těchto dětí bez problémů, obohacovalo obě strany a bylo vnímáno pozitivně. Přehled o dětech příslušníků jiných států podává následující tabulka.

Tab. č. 8 Děti podle státní příslušnosti

	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
Předškolní vzdělávání					
Děti	30 105	144	94	564	401
podíl v %	96,16	0,46	0,30	1,80	1,28

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery mateřských škol

Spolupráce s rodiči dětí umístěných v mateřských školách byla pestrá a bohatá. Rodiče ve stále větší míře projevovali zájem o dění a kvalitu práce v mateřské škole. Mateřské školy pořádaly pro rodičovskou veřejnost dny otevřených dveří, tradiční slavnosti, soutěže pro děti a rodiče, dětské dny, karnevaly, loučení s předškoláky, rodičovské schůzky, přednášky pro rodiče a v případě zájmu zapojily i odbornou literaturu. Velmi významná byla pomoc rodičů při úpravě interiérů, zahrad, drobných opravách a poskytováním sponzorských darů. Dále je třeba zmínit účast a pomoc rodičů při cestách do divadel, na výlety, na školách v přírodě a dalším.

Mateřské školy stále více organizovaly i různé mimoškolní aktivity a na veřejnosti se prezentovaly jednak vydáváním informačních brožur a školních časopisů, články v místním tisku, pořádáním „Dnu otevřených dveří“ pro širokou veřejnost, dále pak účastí škol na výtvarných soutěžích, na přehlídce „Pražská mateřinka“, besídkami a školními akademiemi. Stále více mateřských škol má vytvořeny vlastní webové stránky na internetu. Další pak připravily vystoupení pro seniory, účastnily se při vítání občánků a dalších akcích.

Mateřské školy spolupracovaly se základními školami. Uskutečnily se vzájemné návštěvy, byly využívány tělocvičny ZŠ, sauny, dopravní hřiště, počítačové třídy, konaly se společné kulturní akce. Spolupráce probíhala i s dalšími institucemi, zejména ZUŠ, PedF UK, DDM, Městskou knihovnou, Městskou policií, Policií ČR, HZS hl. m. Prahy, VÚP a fakultami vysokých škol. Některé mateřské školy navázaly i spolupráci se zahraničím. Zejména se jednalo o spolupráci v rámci programu Sokrates – Comenius, přijetí zahraničních delegací na mateřských školách, výměnné pobytu ředitelek MŠ, výměna zkušeností mezi pedagogickými sbory.

Zkušenosti s jazykovou výchovou v rámci vzdělávacího programu školy

Většina mateřských škol má již ve svém školním programu zakomponovanou jazykovou výuku. Jedná se zejména o anglický jazyk. Výuka probíhá obvykle formou her, písniček a povídání průměrně 2x týdně, kvalifikovaní lektori jsou zajišťováni nejčastěji prostřednictvím agentur s finančním přispěním rodičů. V menší míře participují i učitelky MŠ, jež se samy jazykově vzdělávají. Na některých MŠ je vhodně využívána i přítomnost dětí – cizinců k rozvoji konverzačních schopností ostatních.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Velkou pozornost věnovaly MŠ v uplynulém roce i nadále mateřskému jazyku. Důraz učitelek byl kladen především na základy správné výslovnosti dětí a na rozšíření slovní zásoby. Děti byly vedeny k samostatnému a smysluplnému vyjadřování, ke správné formulaci myšlenek, k reprodukování jednoduchého textu. Při nápravě špatné výslovnosti spolupracovaly MŠ s odbornými klinickými logopedy a s rodiči.

Využití poradenských služeb

Ředitelé mateřských škol podle potřeby úzce spolupracovali s PPP, SPC, s klinickými logopedy, pediatry a dalšími odbornými lékaři. V mateřských školách fungovala i poradenská služba pro rodiče, především formou přednášek, odpoledních setkání s psychologem apod. Poradenské služby byly využívány při individuální integraci dětí i ve třídách pro děti se zdravotním postižením, které byly na některých mateřských školách zřízeny (24 tříd navštěvovalo 272 dětí). Městská část Praha 4 zřizovala ve školním roce 2008/09 jednu speciální mateřskou školu.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je chápána jako výchova k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnický, kulturně a sociálně variabilní. Multikulturní výchova je součástí školního vzdělávacího programu školy, který vychází z Kurikula podpory zdraví v mateřských školách. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit děti porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, slušnosti, komunikace, spolupráce mezi dětmi. Děti musí mít možnost aktivně si utvářet své postoje a dovednosti.

Prevence sociálně patologických jevů

Zvláštní pozornost v této problematice je věnována zejména dětem v předškolních třídách. Problematika je probírána formou pohádek, videonahrávek, vystoupením maňásků apod. Děti byly nenásilnou formou a přiměřeně jejich věku seznamovány s problematikou drogové závislosti, alkoholismu, kouření a byla jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu. Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 20 006/2007-51. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence sociálně patologických jevů u žáků a proto je součástí ŠVP všech MŠ.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je součástí školního vzdělávacího programu. Vychází z Kurikula podpory zdraví v mateřských školách a chápeme ji komplexně jako proces poznávání živé a neživé přírody, životního prostředí, utváření a rozvíjení hodnotících postojů včetně etického a estetického hodnocení, ale také rozvíjení šetrného a odpovědného chování. Environmentální výchova je na mateřských školách vedena přiměřeně k věku dětí – poznávání přírodních lokalit v okolí školy, vytváření vztahů k místu a prostředí, ve kterém děti žijí, osvojování si poznatků o světě a životě, o přírodě a jejích proměnách, získávání dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí, snaží se pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i naopak poškozovat a ničit, rozvíjení schopnosti vážit si života ve všech jeho formách, rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou a vytváření si pozitivního vztahu k planetě Zemi.

Základem je hra, pracovní činnosti, experimenty, přímá pozorování a využívání encyklopedií. Dítě takto získává prvotní vědomosti a znalosti. Velká část aktivit probíhá přímo v přírodním prostředí, děti přicházejí do bezprostředního kontaktu s okolní přírodou a zjišťují její vlastnosti všemi svými smysly. Velmi důležitý je vzor dospělých – učitelek, ostatních zaměstnanců, rodičů apod.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Mateřské školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde děti tráví čas venku a pozorují změny v přírodě.

Děti jsou vedeny ke zdravému způsobu života, pobývají ve školách v přírodě, zapojují se do ekologické výchovy např. v Domě dětí a mládeže hl. m. Prahy, mateřské školy spolupracují s ekologickými centry a sdruženími, navštěvují zoo, farmy, botanické zahrady, lesoparky, třídí odpad, pečují o rostliny, o živočichy apod.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Podstatou udržitelného rozvoje je naplnění tří základních cílů – sociálního rozvoje, který respektuje potřeby všech, účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů a udržení vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti. Na rozdíl od ekologické výchovy, která je zaměřena zejména na poznávání životního prostředí, jeho ochranu a vztahu člověka k ní, výchova k udržitelnému rozvoji je prioritně zaměřena na vzájemnou interakci a souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními a právními aspekty rozvoje a široce se opírá o společenské disciplíny.

V předškolním vzdělávání kladou učitelky vzhledem k nízkému věku dětí důraz na schopnost vnímat okolní prostředí, vlastní úlohu v něm, zodpovědnost vůči němu a zajištění potřebných kompetencí ve vztahu k udržitelnému rozvoji (např. v oblasti péče o zdraví, péče o přírodní prostředí, nakládání se zdroji aj.). Učitelky vedly děti k poznávání hodnot spojených se zdravím, životem a životním prostředím, stejně jako k budování vzájemných vztahů a osvojení si základů hodnot, na nichž je naše společnost založena.

Součástí výchovy k udržitelnému rozvoji je ekologická výchova směřující k poznání a ochraně přírody, ale i k utváření a rozvíjení osobnosti dítěte po všech stránkách, aby si vytvořilo zdravý vztah k přírodě, k sobě a ke společnosti. Pedagogové respektují individuální možnosti každého dítěte. V rámci integrovaných celků prostřednictvím hry formují postoje a hodnotový systém dítěte. Děti se učí šetřit surovinami jako je výtvarný materiál, chovat se šetrně k hračkám, pomůckám, oblečení, k vybavení školy. Učí se brát si takovou porci jídla, kterou skutečně sní. Učí se neplýtvat, uklízet po sobě.

Další údaje o mateřských školách

Počet dětí v mateřských školách má stoupající tendenci. Celkový počet dětí byl ve školním roce 2007/08 v mateřských školách zřizovaných městskými částmi 28 637 dětí, v uplynulém školním roce stoupl tento počet na 30 115 dětí. Mateřské školy zaznamenaly v uplynulém období zvýšený zájem rodičů o umístění dětí včetně dětí mladších tří let a dětí, jejichž rodič pobírá dále rodičovský příspěvek a dítě může docházet do MŠ na čtyři hodiny denně. Rodiče se také ve stále větší míře zajímali o zaměření a programové nabídky mateřských škol a v neposlední řadě i o počet dětí a počet učitelek v jedné třídě. Preferovali spíše menší třídní kolektivy v mateřských školách rodinného typu. Stále více byla využívána možnost přítomnosti rodiče v mateřské škole při adaptaci dítěte a také častěji rodiče využívali k seznámení se s MŠ „Dnů otevřených dveří“. Celkově byly mateřské školy rodičovskou veřejností přijímány a hodnoceny velmi kladně. Dále je třeba zmínit i stále lepší vybavenost mateřských škol včetně vybavenosti informačními technologiemi. Ve školním roce 2008/09 pokračoval program KidSmart, který zajišťovalo MŠMT, a tak další mateřské školy v hlavním městě byly vybaveny firmou IBM počítači v rámci tohoto programu.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

II.2 Základní vzdělávání

Základní vzdělávání vede k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořit myslit a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturám a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Charakteristika základních škol v hl. m. Praze, změny v rejstříku škol a školských zařízení

Ve školním roce 2008/09 zabezpečovalo základní vzdělávání na území hl. m. Prahy celkem 251 základních škol různých zřizovatelů, včetně škol pro žáky se SVP. Převážnou většinu základních škol na území hl. m. Prahy zřizují jednotlivé městské části – 197 základních škol (z celkového počtu 57 městských částí na území hl. m. Prahy je zřizovatelem základních škol 49 městských částí). Nabídku rozšiřují soukromí zřizovatelé – 11 ZŠ a církev – 9 ZŠ. Hl. m. Praha zřizuje 28 ZŠ. Ve školním roce 2008/09 navštěvovalo pražské základní školy celkem 74 470 žáků. Oproti školnímu roku 2007/08 došlo k poklesu o více než 2,5 tis. žáků. Na území hl. m. Prahy je také 6 základních škol při zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, které jsou zřizovány MŠMT.

Tab. č. 9 Základní vzdělávání – počet škol, tříd, žáků

Zřizovatel	Základní vzdělávání									
	Základní školy					Základní školy bez škol pro žáky se SVP				
	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Počet žáků na školu	Počet žáků na třídu	Počet škol	Počet tříd	Počet žáků	Počet žáků na školu	Počet žáků na třídu
Obec	197	3 282	70 205	356,37	21,39	169	3 185	69 104	408,90	21,70
Kraj	28	284	2 226	79,5	7,84	-	-	-	-	-
Soukromý	11	71	939	85,36	13,23	9	57	801	89	14,05
Církev	9	70	955	106,11	13,64	5	41	748	149,6	18,24
MŠMT	6	29	145	24,17	5	-	-	-	-	-
Celkem	251	3 736	74 470	296,69	19,93	183	3 283	70 653	386,08	21,52

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

V hlavním městě se nachází tradiční školy v klasické zástavbě, nalezneme zde i sídliště školy a rovněž menší školy v okrajových částech Prahy. Jednotliví zřizovatelé i samy školy se snaží modernizovat budovy i vybavení. Samozřejmostí jsou odborné pracovny, školní jídelny, vybavení počítači, tělocvičny i moderní víceúčelová hřiště včetně skate areálů s horolezeckou stěnou. Některé školy jsou vybaveny knihovnami, studovnami, skleníky, keramickými dílnami, kinosály a cvičnými byty. Součástí některých ZŠ je zimní stadion nebo plavecký bazén a dopravní hřiště.

Převážně jsou zřizovány základní školy, které mají všech devět ročníků. Základní školy neúplné nebo malotřídní základní školy jsou zřizovány spíše výjimečně. Sítí základních škol je v hlavním městě rovnoměrně rozložená a jejich kapacita zatím převyšuje naplněnost.

V průběhu školního roku 2008/09 zanikla s účinností od 1. 9. 2009 Fakultní základní škola při Pedagogické fakultě UK, Praha 13, Fingerova 2186 sloučením s Fakultní základní školou Pedagogické fakulty UK, Praha 13, Chlupova 1800. Název nového právního subjektu – nástupnické organizace je Fakultní základní škola profesora Otokara Chlupa Pedagogické fakulty UK, Praha 13, Fingerova 2186.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Vzdělávací programy škol a ŠVP

Od 1. 9. 2007 byla stanovena povinnost postupovat v základních školách podle platného „Rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání“ vydaného MŠMT v r. 2005. Rámcový vzdělávací program stanovuje pouze základní pravidla a nahradil dosud užívané stanovené školní osnovy. Školní roky 2006/07 a 2007/08 byly ve většině ZŠ roky tvorby a úprav vlastního školního vzdělávacího programu a přípravy na jeho realizaci. Jednotlivé školní programy musí mít stejně cíle jako rámcový program, konkrétní náplň školního programu je ale v kompetenci dané školy, což výrazně posiluje pedagogickou autonomii, ale přináší učitelům současně i větší zodpovědnost.

Ve školním roce 2008/09 základní školy na území hlavního města Prahy vyučovaly v 1., 2., 6. a 7. ročníku podle vlastních školních vzdělávacích programů. Školní vzdělávací programy většinou navazovaly na předchozí vzdělávací programy, takže řada ZŠ pokračuje v realizaci rozšířené výuky některých předmětů. Rovněž některé školy a třídy nadále vychází z waldorfské pedagogiky a pedagogiky montessori, jsou využívány i rozsáhlejší projekty, např. projekt Začít spolu, Zdravá škola a Tvořivá škola.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

HMP vyjadřuje podporu filozofii integrace a umožnuje přidělováním finančních prostředků školám na území hlavního města Prahy zřizovat funkci asistenta pedagoga.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v hlavním vzdělávacím proudu je zabezpečeno na základě diagnostického zjištění individuálních vzdělávacích potřeb žáků ve školských poradenských zařízeních. Ve spolupráci s rodiči je připraven pro žáky individuální vzdělávací plán. Pedagogům na ZŠ běžného typu pomáhají asistenti pedagoga a školy se snaží vytvářet podmínky k jejich výuce a zajišťují kompenzační a rehabilitační pomůcky.

Celkem bylo ve školním roce 2008/09 individuálně integrováno 3 630 žáků ve 181 škole.

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Vyučované jazyky seřazené dle četnosti: anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk, italský jazyk. Anglický jazyk byl ve školním roce 2008/09 vyučován ve všech základních školách zřizovaných MČ. Školy se snaží mít ve školním vzdělávacím programu zakotvenou povinnou nebo nepovinnou výuku anglického jazyka. Další cizí jazyk musí být nabídnut v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání nejpozději v 8. ročníku, je však vyučován převážně od 6. ročníku. V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání absolvuje každý žák během povinné školní docházky minimálně 840 hodin výuky cizího jazyka jako povinného předmětu. Žák základní školy, který si vybere jako povinně volitelný předmět další cizí jazyk, absolvuje minimálně 240 hodin výuky tohoto jazyka.

Některé MČ se snaží zvyšovat kvalitu jazykového vzdělávání a motivovat vyučující cizích jazyků v grantových programech, kde jsou vyhlašována téma na podporu studijních pobytů v zahraničí, zahraniční spolupráce nebo na větší zastoupení kvalifikovaných rodilých mluvčích ve výuce cizího jazyka a vyučování některých předmětů v cizím jazyce.

Přestože si pedagogové prohlubovali vzdělání v jazykových a metodických kurzech, účastnili se práce v jazykových projektech, stále se projevuje nedostatek učitelů vyučujících cizí jazyk včetně problému s jejich kvalifikovaností.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Žáci podle státní příslušnosti

Z celkového počtu 74 470 žáků bylo na území hl. m. Prahy 4 098 žáků - cizinců. V porovnání se školním rokem 2007/08 se jejich počet zvýšil o 220. V ZŠ zřízených MČ se vzdělávalo 70 205 žáků, z toho žáků - cizinců bylo 3 944.

Tab. č. 10 Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů

	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evropské státy	Ostatní státy světa
Žáci	70 372	423	215	2 154	1 306
podíl v %	94,50	0,57	0,29	2,89	1,75

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

V porovnání s předchozím rokem vzrostl počet žáků - cizích státních příslušníků. Ve školním roce 2002/03 se vzdělávalo na základních školách 2 765 žáků – cizinců, v loňském školním roce navštěvovalo ZŠ 4 098 žáků - cizinců. Jedná se zejména o žáky ze zemí bývalého východního bloku, počet příslušníků z Evropské unie byl přibližně 577 žáků. Vzhledem k celkovému počtu žáků na základních školách představoval podíl cizinců 5,5 %. V předchozím školním roce 2007/08 tvořil podíl cizinců 5,1 % a ve školním roce 2006/07 to bylo 4,6 % z celkového počtu žáků.

Integrace cizích státních příslušníků probíhá ve většině případů bez problémů především díky trpělivé, soustavné a obětavé práci všech vyučujících a vychovatelek školních družin. Počáteční složitou situaci v komunikaci způsobenou jazykovými bariérami řeší pedagogové hodinami individuálního doučování. Děti – cizinci se poměrně snadno a rychle učí česky. Také třídní kolektivy přijímají tyto žáky bez problémů. Pozitivním přínosem je obohacení našich žáků v rámci poznávání nových multikulturních prvků, děti se učí pozitivnímu postoji k minoritám a k lidem různých národností, náboženství a kultur. Problémem jsou konzultace s rodiči a zástupci těchto žáků, kteří většinou na rozdíl od dětí neovládají konverzaci v českém jazyce. Mezi negativa patří i to, že tito žáci často mění místo pobytu.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP v souladu se školským zákonem dětem občanů členských států EU, kteří v ČR dlouhodobě žijí a plní povinnou školní docházku, zajistil ve spolupráci s Městskou částí Praha 4 bezplatnou jazykovou přípravu k jejich začlenění do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou jejich potřebám na První jazykové ZŠ v Praze 4, Praha 4, Horáčkova 1100. Třída pro jazykovou přípravu na ZŠ Horáčkova se naplňuje do maximálního počtu 10 žáků, má celopražskou působnost a přímé finanční náklady jsou hrazeny z prostředků krajského úřadu.

Většinu žáků – cizinců však tvoří děti, které nepochází ze zemí EU a škola je musí rovněž začlenit do základního vzdělávání. Největším problémem je neznalost českého jazyka žáků - cizinců. Řada škol řešila tuto situaci formou získávání finančních prostředků z různých programů, které vyhlašovaly instituce jako je např. MŠMT nebo jednotlivé městské části. Tyto projekty se netýkaly pouze podpory výuky českého jazyka, která je zásadní při integraci žáků, ale i projektů směřujících k podpoře multikulturní výchovy dětí a mládeže, jako je výchova k vzájemné toleranci, proti rasismu a xenofobii, posilování vědomí obecně lidské sounáležitosti a úcty k ostatním národům, zprostředkování poznání jejich kultury, organizování společných kulturních, sportovních a dalších akcí pro děti a mládež s účastí žáků - cizinců a pod.

Problematika integrace cizinců úzce souvisí se začleňováním žáků ze znevýhodněného sociokulturního prostředí. Významnou pomoc v této oblasti poskytují i jednotlivé městské části, které se snaží podporovat vznik komunitních center při základních školách.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Zápis dětí do 1. ročníku základního vzdělávání

Pro školní rok 2008/09 bylo zapsáno do prvních ročníků celkem 12 167 dětí, odkladů školní docházky bylo 1 882. Do 1. ročníků školního roku 2009/10 nastoupilo 9 122 žáků. Největší podíl tvořily děti zapsané na základních školách zřizovaných MČ, kterých bylo 12 021. Počet žádostí o odklad činil 1 760. Do 1. ročníků nastoupilo 8 922 žáků. Z výsledků zápisů do prvních ročníků je patrný mírný nárůst počtu dětí ve věku 6 let.

Odklady školní docházky zásadním způsobem toto číslo neovlivňují, neboť počty odkladů se během jednotlivých let podstatně nemění.

Věkové složení žáků

Ve věkové struktuře žáků základní školy, která je určena pro věkovou kategorii 6 - 15 let, jsou i žáci mladší, neboť do první třídy ZŠ lze přijmout žáka mladšího 6 let na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře, pokud o to požádá zákonný zástupce dítěte. Žáci starší 15 let mohou pokračovat v základním vzdělávání v případě, že během školní docházky opakovali ročník nebo nastoupili do ZŠ po odkladu povinné školní docházky, nejdéle však do konce školního roku, v němž dosáhli 17. roku věku.

Tab. č. 11 Věkové složení žáků

věk	mladší 6 let	6letí	7letí	8letí	9letí	10letí	11letí	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí a starší
Základní školy (včetně škol pro žáky se SVP)												
Žáci	135	6 761	9 021	8 678	8 380	8 380	7 305	7 017	7 252	8 229	2 914	398
podíl %	0,18	9,08	12,12	11,65	11,25	11,25	9,81	9,42	9,74	11,05	3,91	0,54
Základní školy (bez škol pro žáky se SVP)												
Žáci	130	6 706	8 824	8 443	8 069	8 008	6 897	6 558	6 708	7 645	2 485	180
podíl %	0,18	9,49	12,49	11,95	11,42	11,34	9,76	9,28	9,49	10,82	3,52	0,26

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Odchody žáků ze základní školy

Důvodů, pro které žáci odcházejí ze základní školy během školní docházky, je více. Příčinou odchodu žáka v prvním ročníku může být dodatečný odklad povinné školní docházky, a to v případě, kdy se během prvního pololetí prokáže, že dítě není dostatečně zralé pro školní docházku. Ředitel školy pak se souhlasem zákonného zástupce rozhodne o dodatečném odkladu školní docházky. Po druhém ročníku odcházejí z běžných základních škol žáci na školy s rozšířenou výukou jazyků. Po pátém a sedmém ročníku odcházejí ze základních škol žáci, kteří uspěli u přijímacích zkoušek na nižší stupeň víceletých gymnázií. Základní školu opouštějí před absolvováním devátého ročníku i žáci, kteří opakovali během školní docházky některý ročník a ukončili povinnou školní docházku v nižším ročníku základní školy. Tito žáci však nemají ukončené základní vzdělání. Doplnit si ho mohou v kurzech na získání základního vzdělání.

Tab. č. 12 Odchody žáků ze ZŠ

Žáci, kteří odešli ze základní školy								
žáci, kteří ukončili školní docházku v							žáci, kteří přešli do SŠ	
celkem v 1.-9.(10.) ročníku	v 1.- 5. ročníku	v 6. ročníku	v 7. ročníku	v 8. ročníku	v 9. ročníku	v 10. ročníku	z 5. ročníku	ze 7. ročníku
9 579	3	2	10	118	9 390	56	1 482	554

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Kurzy pro získání základního vzdělání

Pro osoby, které nezískaly základní vzdělání a mají zájem si toto vzdělání doplnit, je určen kurz pro získání základního vzdělání. V souladu s § 12 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 55 odst. 3 školského zákona, je zřízen kurz pro získání základního vzdělání na Základní škole, Praha 2, Botičská 8. Tato škola má kvalitní personální zázemí, zároveň má volné kapacity a nachází se v centru hlavního města. Požadované kurzy zajišťuje ZŠ Botičská i externě. Dále tento kurz zajišťuje od školního roku 2006/07 také Základní škola, Praha 3, Havlíčkovo náměstí 10/300.

Zkušenosti s péčí o nadané žáky

Pro nadané žáky jsou v základních školách ve výuce vytvářeny podmínky pro jejich rozvoj formou individuálního přístupu vyučujících. Mimořádně nadaní žáci mají rovněž své speciální vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Jsou vzděláváni na základě principu integrace s využitím speciálních metod, postupů, forem a způsobů vzdělávání, didaktických materiálů, je jim poskytována odborná pomoc ve školských poradenských zařízeních. Rozsah a obsah vzdělávacích opatření stanovuje individuální vzdělávací plán, který je vytvářen ve spolupráci s rodinou žáka. Řada těchto žáků se vzdělává ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů. Žáci mohou rozvíjet své nadání i v organizovaných kroužcích a výběrem z volitelných předmětů. Ukázkou péče o nadané žáky je četná účast dětí v různých soutěžích a dosažené výsledky. Pedagogové se snaží vybírat, motivovat a připravovat žáky na soutěže, projekty a aktivity v různých oborech činností. Motivující je i skutečnost, že každé dítě může být úspěšné v některém oboru. Jednou ze škol, kde se věnují nadaným žákům, je Soukromá základní škola Cesta k úspěchu v Praze, s.r.o.

Přípravné třídy

V hlavním městě byly ve školním roce 2008/09 otevřeny na 10 základních školách zřizovaných městskými částmi přípravné třídy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. Tyto třídy se naplňují do počtu 15 dětí, jejich personální obsazení je na velmi dobré úrovni. Docházka do přípravných tříd přispívá k bezproblémovému začlenění dětí do prvního ročníku ZŠ. Deset přípravných tříd navštěvovalo v uplynulém školním roce 141 žáků.

Přípravné třídy jsou zřízeny při ZŠ, které se nachází v lokalitách, pro které je typická velká koncentrace romské populace a dětí ze sociálně slabých rodin, a které se řadu let zabývají vzděláváním romských žáků a žáků z méně podnětného rodinného prostředí. Jedná se zejména o ZŠ, Praha 3, Havlíčkovo nám. 10/300 a ZŠ a MŠ Praha 5 – Smíchov, Grafická 13/1060 a dále základní školy v lokalitě Prahy 7, Prahy 10, Prahy 12 a Prahy 13. Tyto školy postupně vytváří komplexní výchovně vzdělávací program pro žáky z odlišného sociokulturního prostředí. Významnou roli na těchto ZŠ hraje romský asistent, který pomáhá zvyšovat důvěru dětí i rodičů ke škole a také posiluje sebedůvěru romského etnika. Pomáhá pedagogovi ve vlastní výchovně vzdělávací činnosti, při individuálním přístupu, při mimotřídní a mimoškolní činnosti. Vzhledem k tomu, že tyto formy vzdělávání představují i vyšší finanční náročnost, využívají školy možnosti získat příspěvky na tuto problematiku i formou grantů od jednotlivých zřizovatelů, MŠMT, MHMP i dalších institucí.

Tab. č. 13 Přípravné třídy pro děti se sociálním znevýhodněním + přípravný stupeň ZŠ speciální

	celkem	Základní školy pro děti bez SVP	Základní školy pro děti se SVP	Přípravný stupeň ZŠ speciální
Školy	16	10	6	7
Třídy	16	10	6	7
Děti/ dívky	199/67	141/49	58/18	30/12
Počet dětí na třídu	12,44	14,1	9,67	4,29

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 - výkonové ukazatele

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Asistent pedagoga

Základní školy, které integrují do běžných tříd žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž znevýhodnění si vyžaduje individuální přístup, využívají možnost zapojit do vyučování asistenta pedagoga. Jeho úkolem je zajistit pomoc žákovi při plnění úkolů ve vyučování. Zřízení funkce asistenta pedagoga ve škole se řídí ustanovením § 16 školského zákona.

Poradenské služby škol

Soustava výchovného poradenství v základních školách poskytuje specializované pedagogicko-psychologické služby dětem a jejich rodičům, školám a výchovným zařízením zajišťujícím péči o děti. Na základních školách pracují výchovní poradci, kteří se věnují v součinnosti s PPP problematice poradenství při volbě povolání, spolupracují s odděleními péče o děti a rodinu odborů sociálních věcí jednotlivých MČ, s Policií ČR, s úřady práce v hlavním městě, s občanskými sdruženími a dalšími institucemi.

V rámci své činnosti přispívá soustava výchovného poradenství na základě současných poznatků společenských věd k celkovému rozvíjení osobnosti dětí, k jejich integraci a diferenciaci v procesu výchovy a vzdělání, pomáhá při uskutečňování komplexní péče o zdravý psychický a sociální vývoj dětí a mládeže. Přitom věnuje zvláštní pozornost vlivům a podmínkám nepříznivě ovlivňujícím výchovný a vzdělávací proces.

Významná činnost je v oblasti sociálně patologických jevů ve škole, včasného vyhledávání a diagnostikování dětí s poruchami vývoje a poskytování odborné pomoci. Na úseku základních škol hlavního města Prahy je úroveň této činnosti vzhledem k vysokému počtu zařízení zákonitě rozdílná. Situace je ovlivněna kvalifikovaností výchovných poradců, jejich osobními vlastnostmi a samozřejmě vedením školy.

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazování do učebního procesu. S integrovanými žáky pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga, kdy postupují ve výuce podle individuálních vzdělávacích plánů. Školy se snaží zajistit kvalitní materiální vybavení. Ředitelé zřizují na základních školách speciální třídy zaměřené především na vývojové poruchy učení. Ve školním roce 2008/09 na základních školách zřizovaných městskými částmi byli ve speciálních třídách soustředěni žáci převážně s vývojovými poruchami učení. Jednalo se o 97 speciálních tříd převážně prvního stupně, ve kterých se vzdělávalo 1 101 žáků.

Mezinárodní spolupráce

Úroveň zahraničních styků základních škol se neustále zlepšuje. Řada základních škol spolupracuje s obdobnými typy škol v zahraničí. Aktivní spolupráce se zahraničními školami se pro některé základní školy stala tradicí. Uskutečňují se výměnné pobory pedagogů i žáků, zejména se školami v Anglii, Německu, Holandsku, Itálii, Španělsku, Portugalsku, ale i v USA či Turecku. Svědčí o tom nejen počet žáků, kteří vyjíždějí do zahraničí, ale stále častěji jsou žáci i pedagogové zapojováni do mezinárodních pracovních projektů (např. projekt Socrates Comenius, program Arion aj.) a jsou i školy, které umožňují propojení se zahraničními partnerskými školami pomocí e-médií. Kontakty se zahraničními školami jsou přínosem pro každou zúčastněnou školu, neboť přispívají k výchově k evropanství. Žáci poznávají kulturu, společnost a životní styl v dalších evropských státech, rozvíjejí aktivní znalost jazyků a jsou účinnou zbraní proti xenofobii a rasismu. Některé základní školy spolupracují i se zahraničními zastupitelstvími. ZŠ se také úspěšně zapojily do mezinárodních projektů EU. Zejména se jedná o grantové projekty financované z prostředků ESF, státního rozpočtu a rozpočtu hl. m. Prahy.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery

Všechny základní školy hledají cesty ke spolupráci s rodinami, neboť vzájemná důvěra může přinést dobré výsledky ve vzdělávací i výchovné oblasti. Aktivity rodičů jsou pro školy žádoucí a mnohdy nenahraditelné. Rodiče se podílejí na vedení kroužků, na činnosti výchovných komisí, organizaci kulturních a sportovních akcí. V menší míře mají školy možnost využívat sponzorování ze strany rodičů.

Od 1. 1. 2006 v souladu se školským zákonem jsou na všech základních školách ustaveny školské rady, jako orgány školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. V průběhu roku plnily školské rady své úkoly v souladu s § 168 školského zákona – schvalovaly výroční zprávy o činnosti škol, školní řády, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, projednávaly návrhy rozpočtu, inspekční zprávy ČŠI, vyjadřovaly se k návrhům školních vzdělávacích programů a dávaly různé podněty. Některé školy v uplynulém školním roce zachovávaly v určité formě podobu sdružení rodičů a přátel školy.

MČ jako zřizovatelé převážné části ZŠ podporují rozvoj materiálních podmínek vzdělávání, rozvoj komunitních funkcí škol, zájmové aktivity dětí a mládeže apod. MČ řešily stejně jako v minulých letech postupně rekonstrukce a opravy budov i vybavení škol. Školy hodnotí spolupráci se zřizovateli pozitivně.

Kromě toho spolupracovaly ZŠ s občanskými sdruženími (Adopce na dálku, Nadace Terezy Maxové, Člověk v tísni apod.), studijními centry (BASIC) atd.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je chápána jako výchova k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnický, kulturně a sociálně variabilní. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit se porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím, zkušeností apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti (slušnosti), efektivní komunikace, smysluplné diskuse, konstruktivní spolupráce kritického myšlení a interaktivního přístupu. Žák musí mít možnost aktivně si utvářet postoje, trénovat dovednosti a schopnosti, pracovat s informacemi.

Ve školách multikulturní výchova prolíná všechny vzdělávací oblasti. V občanské výchově jsou žáci seznamováni s odlišnými kulturami při probírání menšinových etnik, aby byli schopni těmto odlišným zvykům porozumět a chápat je. V českém jazyce je probíráno učivo o národnostních menšinách, při četbě v literatuře žáci srovnávají úryvky psané v různých nářečích. Žáci se navzájem informují o svých zážitcích z cest do cizích zemí a o rozdílných kulturách navštívených zemí. Přínosem v této oblasti je spolupráce škol s výše zmíněnými občanskými sdruženími Adopce na dálku a Člověk v tísni.

Prevence sociálně patologických jevů

Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 20 006/2007-51. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence sociálně patologických jevů u žáků a proto je součástí ŠVP všech ZŠ.

K prevenci sociálně patologických jevů pomáhají minimální preventivní programy, které jsou pravidelně vyhodnocovány a podléhají kontrole České školní inspekce. Tyto programy jsou zaměřené především na oblast prevence drogové závislosti, alkoholismu, kouření, kriminality, šikany, týrání a problémy spojenými s dospíváním. Pedagogové ZŠ sledují a řeší negativní jevy ve vztazích mezi

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

dětmi již v počátcích, průběžně monitorují případné projevy šikany, syndromu týraného či zanedbávaného dítěte. Školy pořádají besedy s policií, využívají metodické materiály, vytváření modelových situací, žáci navštěvují tematicky zaměřená divadelní představení. Žákům jsou nabízeny různé činnosti k využití volného času formou zájmových kroužků a dalších akcí organizovaných školami.

ZŠ pravidelně zajišťují vzdělávání pedagogů, semináře pro metodiky prevence sociálně patologických jevů, semináře a cvičení pro učitele zaměřené na práci s třídními kolektivy. Proběhly besedy s Policií ČR a Městskou policií hl. m. Prahy.

Součástí prevence jsou také mimoškolní a zájmové aktivity. Různorodost volnočasových aktivit školy umožňuje žákům trávit smysluplně jejich volný čas. Pro skupiny dětí s problematickým chováním a ohrožených nežádoucími sociálními jevy pořádají některé školy víkendové výjezdy zaměřené na posílení odpovědnosti, podpoření sebedůvěry, rozvíjení spolupráce. V případech zhoršení vnitřního klimatu třídy jsou prováděny intervence metodiků prevence po konzultaci s třídními učiteli a vedením školy. Každá škola má svého metodika prevence a také ostatní pedagogové se účastní seminářů zabývajících se prevencí sociálně patologických jevů pro nastolení příznivější atmosféry důvěry a spolupráce ve třídě.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je povinnou součástí školních vzdělávacích programů, které ji do výuky mohou zařadit jako povinný předmět, projekt nebo mezipředmětově či jako jakoukoliv kombinaci těchto tří variant. Environmentální výchova je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí.

Žáci získávají zajímavou formou soustavu znalostí a dovedností týkajících se vztahů člověka a životního prostředí (ochrana a tvorba životního prostředí, třídění odpadů, sběr papíru, baterií atd.). Dále školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde děti tráví čas venku a pozorují změny v přírodě.

Ve školách jsou umístěny sběrné nádoby na veškerý tříděný odpad a v areálech škol jsou koše na tříděný odpad. Některým ZŠ byl udělen mezinárodní titul EKOŠKOLA.

Při realizaci environmentální výchovy spolupracují školy především s občanskými sdruženími a dalšími subjekty, jako je např. TEREZA, Toulcův dvůr, KEV, ekologická centra, které školám nabízí různé programy, užitečné materiály a rovněž i vzdělávací semináře pro učitele. Další spolupráce probíhá s odbory životního prostředí jednotlivých MČ a MHMP.

Výchova k udržitelnému rozvoji

"Trvale udržitelný rozvoj nebo snad přesněji způsob života - je zaměřen na hledání harmonie mezi člověkem a přírodou, mezi společností a jejím životním prostředím tak, abyhom se co nejvíce přiblížili k ideálům humanismu a úcty k životu a přírodě ve všech jejich formách, a to v různých časových horizontech. Je to způsob života, který hledá rovnováhu mezi svobodami a právy každého jednotlivce a jeho odpovědností vůči jiným lidem i přírodě jako celku, a to včetně odpovědnosti vůči budoucím generacím. Měli bychom přijmout zásadu, že svoboda každého jednotlivce končí nejen tam, kde začíná svoboda druhého, ale také tam, kde dochází k ničení přírody. Žijme tak, abyhom při uspokojování svých potřeb neomezovali práva těch, co přijdu po nás." (Josef Vavroušek /1944 - 1995/, významný český ekolog, publicista a politik - z vystoupení na společném zasedání Etické pracovní skupiny a Komise pro environmentální právo na Valném shromáždění IUCN - Světové unie na ochranu přírody v Buenos Aires dne 20. ledna 1994).

Podstatou udržitelného rozvoje je naplnění tří základních cílů – sociálního rozvoje, který respektuje potřeby všech, účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů a udržení

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti. Na rozdíl od ekologické výchovy, která je zaměřena zejména na poznávání životního prostředí, jeho ochranu a vztahu člověka k ní, výchova k udržitelnému rozvoji je prioritně zaměřena na vzájemnou interakci a souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními a právními aspekty rozvoje a široce se opírá o společenské disciplíny.

Ve výchově pro trvale udržitelný rozvoj jde především o informace a znalosti z oblasti ekologie a vytváření postojů a hodnotového systému žáků. V základním vzdělávání je cílem vybavit žáky takovými kompetencemi (znalostmi, dovednostmi a postoji), které jim umožní realizovat zásady udržitelného rozvoje v praktickém životě a posilovat komunitní funkce škol, kdy se školy stávají prostředím pro rozvíjení spolupráce a zájmu o udržitelný rozvoj a také prostorem pro sdílení zkušeností s dalšími školami a s mimoškolním prostředím (veřejná správa, nestátní neziskové organizace, podniková sféra, veřejnost).

Školy začleňují výchovu k trvale udržitelnému rozvoji v rámci průřezových témat, referátů, projektů tak, aby se žáci snažili co nejvíce uvažovat a přemýšlet nad těmito tématy. Ve školních vzdělávacích programech základních škol obě výchovy – environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji – spolu úzce souvisejí. Výchova k udržitelnému rozvoji tak ve všech ZŠ prolíná celý výchovně vzdělávací program přiměřeně věku žáků.

II.3 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Vytváří předpoklady pro samostatné získávání informací a celoživotní učení, připravuje žáky pro navazující terciární vzdělávání nebo pro výkon povolání. Střední školy poskytují žákům střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou všeobecné či odborné. Přehled o podílu žáků na jednotlivých stupních středního vzdělávání podávají následující tabulky.

Tab. č. 14 Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání

Vzdělávání ve středních školách	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
		204	74 799	68 473
% z celkového počtu			100	100
z toho:				
Střední vzdělání	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
		14	337	337
% z celkového počtu			0,45	0,49
Střední vzdělání s výučním listem	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
		47	9 611	9 137
% z celkového počtu			12,85	13,35

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Střední vzdělání s maturitní zkouškou (všeobecné)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
		71	24 962	24 481
% z celkového počtu			33,37	35,75
				7,60
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (odborné)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
		117	34 135	32 257
% z celkového počtu			45,64	47,11
				29,69
Nástavbové studium	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
		48	5 754	2 261
% z celkového počtu			7,69	3,30
				55,22

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Podíl žáků ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou se zvyšuje, ve školním roce 2006/07 činil 77,15 %, ve školním roce 2007/08 - 78,04 % a ve školním roce 2008/09 - 79,01 % vzdělávací nabídky pražských středních škol, podíl žáků ve všeobecném vzdělávání činil 33,37 %, což je o 0,49 % více než v předchozím školním roce.

Tab. č. 15 Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání

Vzdělávání ve středních školách (bez speciálních škol)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
		183	73 333	67 007
% z celkového počtu			100	100
z toho:				
Střední vzdělání	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
		1	42	42
% z celkového počtu			0,06	0,06
				0
Střední vzdělání s výučním listem	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
		39	8 752	8 278
% z celkového počtu			11,93	12,36
				7,49
Střední vzdělání s maturitní zkouškou (všeobecné)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
		68	24 886	24 405
% z celkového počtu			33,94	36,42
				7,60

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Střední vzdělání s maturitní zkouškou (odborné)	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	111	33 934	32 056	1 878
% z celkového počtu		46,27	47,84	29,69
Nástavbové studium	školy	žáci		
		celkem	v tom	
			denní forma vzdělávání	ostatní formy vzdělávání
	46	5 719	2 226	3 493
% z celkového počtu		7,80	3,32	55,22

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Počet škol a žáků

Ve školním roce 2008/09 poskytovalo střední vzdělání na území hl. m. Prahy celkem 204 středních škol různých zřizovatelů (z toho 21 škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením, včetně škol při výchovných a diagnostických ústavech). Tímto počtem se v porovnání s ostatními krajemi řadí hl. m. Praha na 1. místo v České republice. Nejvíce zastoupeny jsou školy poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou - odborné. Následují školy se středním vzděláním s maturitní zkouškou - všeobecné.

Hl. m. Praha ve školním roce 2008/09 zřizovalo 107 právnických osob s výkonem činnosti středních škol, z toho 10 samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením (jeden právní subjekt – Gymnázium Milady Horákové – bylo založen k 1. 1. 2009 a činnost střední školy vykonává až od školního roku 2009/10, proto je v tabulkách uvedeno 106 právnických subjektů, což je statistický údaj k 30. 9. 2008). Dvanáct z nich vykonávalo dále i činnost vyšší odborné školy. Dalším nejpočetněji zastoupeným zřizovatelem je soukromý sektor. Střední školy zřizuje také církve, ústřední orgány státní správy (MŠMT, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti) a MČ.

Tab. č. 16 Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání

	školy	žáci	forma vzdělání			
			denní		ostatní	
			školy	žáci	školy	žáci
SŠ celkem	204*	74 799	201	68 473	50	6 326
z toho:						
Střední vzdělávání s výučním listem:						
	47	9 611	47	9 137	3	474
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou – odborné:						
	117	34 135	115	32 257	17	1 878
SŠ s oborem vzdělávání s maturitní zkouškou – všeobecné						
	71	24 962	102	24 481	5	481
z toho:						
se vzděláváním: 4 letým	46	9 156	46	8 675	5	481
6 letým	16	4 006	15	4 006	-	-
8 letým	38	11 800	38	11 800	-	-

Zdroj: ÚIV Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

* Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých druzích, formách a oborech vzdělávání.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Ze 71 středních škol pro žáky bez speciálních vzdělávacích potřeb, které poskytují všeobecné vzdělání s maturitní zkouškou, je 46 škol, které nabízejí 4leté vzdělávání, 16 škol nabízí 6leté a 38 škol 8leté vzdělávání (některé školy nabízejí všechny tři délky studia).

Počty přihlášených a nově přijatých žáků a absolventů

K dennímu vzdělávání na střední školy v hl. m. Praze se ve školním roce 2008/09 hlásilo 20 101 uchazečů, což je o cca 1,2 tis. méně než ve školním roce 2007/08. Zájem uchazečů o druhy středního vzdělávání podává následující přehled.

Tab. č. 17 Přihlášení, nově přijatí a absolventi (bez nástavbového a zkráceného studia)

Obory	Denní studium			Ostatní formy studia		
	přihlášení (1. kolo)	nově přijatí do 1. roč.	absolventi za šk. r. 2007/08	přihlášení (1. kolo)	nově přijatí do 1. roč.	absolventi za šk. r. 2007/08
SŠ celkem	20 101	17 677	14 741	.	2 336	1 277
z toho:						
Střední vzdělávání s výučním listem:						
	.	3 226	2 738	.	193	180
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou – odborné:						
	.	8 630	7 100	.	519	306
Střední vzdělávání s maturitní zkouškou – všeobecné:						
	7 943	4 437	3 914	.	124	71
z toho:						
se vzděláním: 4 letým	2 826	2 126	2 089	.	124	71
6 letým	1 594	716	566	.	.	.
8 letým	3 523	1 595	1 259	.	.	.

Zdroj: ÚIV Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

V denním studiu je jako už tradičně největší zájem o obory ukončené maturitní zkouškou. Do 1. ročníku denního vzdělávání bylo nově přijato o cca 400 žáků méně než ve školním roce 2007/08, což souvisí s poklesem dané věkové kategorie. Do 1. ročníku ostatních forem vzdělávání bylo přijato o 35 uchazečů méně oproti školnímu roku 2007/08.

Oborová struktura středních škol

Střední školy na území hl. m. Prahy nabízely vzdělání ve skupinách oborů v souladu s nařízením vlády č. 689/2004 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. V pražských středních školách byly zastoupeny téměř všechny skupiny oborů, v nichž lze dosáhnout střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou, s výjimkou těchto skupin oborů: 21- Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, 43 – Veterinářství a veterinářská prevence, 61- Filozofie, teologie, 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika, 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 18 Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2007/08 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
16	Ekologie a ochrana prostředí	1	1	214	14	13	13	-	-
23	Strojírenství a strojírenská výroba	13	12	2701	2404	791	683	710	618
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	21	17	5574	4533	1569	1279	1371	1082
28	Technická chemie a chemie silikátů	5	4	629	596	136	128	155	154
29	Potravinářství a potravinářská chemie	7	5	665	618	200	190	214	186
31	Textilní výroba a oděvnictví	7	5	299	260	79	65	128	126
32	Kožedělná, obuvnická výroba, zpracování plastů	2	1	24	16	11	8	8	5
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	8	7	613	590	227	215	251	242
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	7	6	691	293	219	105	172	89
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	5	5	1785	1785	562	562	432	432
37	Doprava a spoje	4	3	1176	906	342	249	164	85
39	Speciální a interdisciplinární obory	5	4	586	410	156	95	91	67
41	Zemědělství a lesnictví	8	5	922	730	315	270	231	179
53	Zdravotnictví	5	4	1416	1302	325	303	397	375
63	Ekonomika a administrativa	30	15	6621	4778	1592	1162	1621	1084
64	Podnikání v oborech, odvětvích	26	14	2741	1352	995	518	759	471
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	23	8	6096	2742	2157	989	1459	769
66	Obchod	12	7	1869	1432	606	452	606	481
68	Právo, právní činnost	5	2	1850	1060	537	323	396	239
69	Osobní a provozní služby	10	4	1569	760	548	264	402	207
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	9	4	1004	336	273	92	204	66
78	Obecně odborná příprava	30	25	2908	2698	870	806	528	441
79	Obecná příprava	71	38	24481	18875	4437	3059	3914	3126
82	Umění a užité umění	15	9	2001	1237	569	346	461	305
celkem		x	x	68 235	49 727	17 529	12 176	14 674	10 829

Zdroj: SMT MHMP

Oborová struktura středních škol se rozšířila o skupinu 16 – Ekologie a ochrana prostředí. Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů středních škol v denním vzdělávání byla tradičně skupina 79 – Obecná příprava (gymnázium), ve které ve šk. r. 2008/09 studovalo 24 481 žáků, což je o 79 žáků méně než v předchozím školním roce. Následovala skupina 63 – Ekonomika a administrativa se 6 621 žákem, skupina 65 – gastronomie, hotelnictví a turismus – 6 096 žáků a skupina 26 - Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika s počtem 5 574 žáků. Nejméně byla zastoupena skupina 16 – Ekologie a ochrana prostředí se 14 žáky a skupina 32 - Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 24 žáků. Všechny ostatní skupiny oborů překročily hranici 300 žáků s výjimkou skupiny 31 – Textilní výroba a oděvnictví, která zůstala s 299 žáky těsně pod touto hranicí.

Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou je také nejvíce zastoupena Obecná příprava s 18 875 žáky, následuje rovněž Ekonomika a administrativa se 4 778 žáky a Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika s počtem 4 533 žáků. I tady byla nejméně zastoupená skupina 16 – Ekologie a ochrana prostředí se 14 žáky a skupina 32 - Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 16 žáků. pod hranicí 300 žáků zůstala ještě skupina 34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie – 293 žáci a Textilní výroba a oděvnictví s 260 žáky.

Nejvíce přijatých bylo už tradičně ve skupině oborů 79 – Obecná příprava, následuje skupina 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus, skupina 63 – Ekonomika a administrativa a 26 - Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika. V těchto skupinách oborů je také nejvíce absolventů.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 19 Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2007/08 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
23	Strojírenství a strojírenská výroba	2	2	55	55	33	33	14	14
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	5	3	224	110	89	35	81	44
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	85	85	29	29	23	23
31	Textilní výroba a oděvnictví	1	1	66	66	34	34	8	8
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1	1	24	24	10	10	2	2
34	Polygrafie, zpracov. papíru, filmu a fotografie	1	-	25	-	25	-	0	-
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	2	2	199	199	85	85	42	42
37	Doprava a spoje	2	1	156	57	67	33	34	4
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	41	41	18	18	0	0
41	Zemědělství a lesnictví	2	2	112	112	81	81	24	24
53	Zdravotnictví	2	2	132	132	42	42	44	44
63	Ekonomika a administrativa	11	2	1368	472	330	109	303	108
64	Podnikání v oborech, odvětvích	15	2	1226	128	534	66	112	0
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	5	-	822	-	317	-	175	-
66	Obchod	2	1	166	166	63	63	99	39
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	2	-	574	-	217	-	127	-
69	Osobní a provozní služby	1	1	144	144	68	68	34	34
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	3	1	224	127	66	30	25	25
79	Obecná příprava	5	1	481	334	124	104	71	51
celkem		x	x	6124	2252	2232	840	1218	462

Zdroj:SMT MHMP

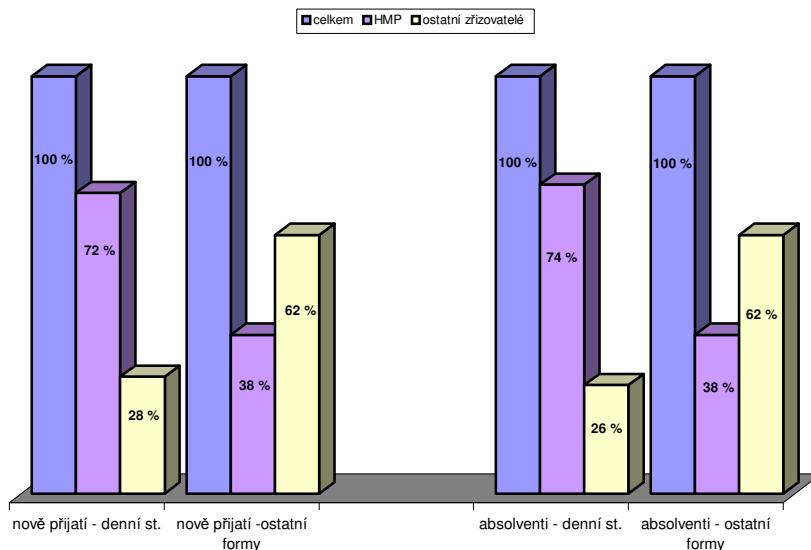
V ostatních formách vzdělávání byla nejpočetněji zastoupenou skupinou 63 - Ekonomika a administrativa s 1 368 žáky, následovala skupina 64 – podnikání v oborech, odvětvích s 1 226 žáky a 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus s 822 žáky. Nejméně zastoupenými byly skupiny 33 – Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů s 24 žáky a 34 – Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie s 25 žáky.

Mezi školami zřizovanými hl. m. Prahou byla na 1. místě rovněž skupina oborů 63 se 472 žáky, na 2. místě skupina oborů 79 - Obecná příprava s 334 žáky a dále skupina 36 - Stavebnictví, geodézie a kartografie se 199 žáky. Nejméně zastoupeny byly obory ze skupiny 33 s 24 žáky a ze skupiny 39 – Speciální a interdisciplinární obory se 41 žákem.

Poměr mezi nově přijatými na středních školách zřizovaných hl. m. Prahou a ostatními zřizovateli ukazuje následující graf, stejně jako poměr mezi absolventy škol. Školy Hl. m. Prahy přijaly k dennímu studiu středních škol o 44 % více žáků než ostatní zřizovatelé, oproti tomu v ostatních formách studia přijaly o 24 % žáků méně než ostatní zřizovatelé. Školy zřizované HMP absolvovalo v denním studiu o 48 % žáků více, naopak v ostatních formách studia opět o 24 % žáků méně než školy ostatních zřizovatelů.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Graf č. 5 Podíl škol zřizovaných HMP - nově přijatí žáci a absolventi SŠ

Změny oborové struktury

V průběhu školního roku 2008/09 došlo ke změnám v oborové struktuře škol především z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky, profilace školy, ukončení platnosti učebních dokumentů nebo dlouhodobé absence poptávky po studiu určitého oboru.

Tab. č. 20 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
79-41-K/401	Gymnázium - všeobecné	Gymnázium, Praha 9, Chodovická 2250	Iniciativa MČ Praha 14
26-47-M/003	Informační technologie - aplikace osobních počítačů	Střední průmyslová škola na Proseku, Praha 9, Novoborská 2	Rozšíření vzdělávací nabídky
68-43-M/01	Veřejnosprávní činnost	SŠ - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	Rozšíření vzdělávací nabídky
26-41-M/01	Elektrotechnika	SŠ - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	Rozšíření vzdělávací nabídky
16-02-M/001	Průmyslová ekologie	SŠ - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	Rozšíření vzdělávací nabídky
16-01-M/01	Ekologie a životní prostředí	SŠ - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	Rozšíření vzdělávací nabídky
16-01-M/001	Ochrana a tvorba životního prostředí	VOŠ ekonomických studií a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10	Rozšíření vzdělávací nabídky
16-02-M/001	Průmyslová ekologie	VOŠ ekonomických studií a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10	Rozšíření vzdělávací nabídky
39-41-M/006	Provoz a ekonomika dopravy	SOŠ a SOU, Praha 10, Weilova 4	Rozšíření vzdělávací nabídky
37-41-L/503	Dopravní provoz (dálková forma studia)	SOŠ a SOU, Praha 10, Weilova 4	Rozšíření vzdělávací nabídky

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
64-41-L/524	Podnikání	Soukromá střední odborná škola PROFES s.r.o., Praha 4, Na Planině 1393	Rozšíření vzdělávací nabídky
64-41-L/524	Podnikání	Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5, Plzeňská 102	Rozšíření vzdělávací nabídky
79-41-K/41	Gymnázium	Gymnázium bratří Čapků a První české soukromé střední odborné učiliště s.r.o., Praha 10 - Hostivař, Trhanovské náměstí 8/129	Rozšíření vzdělávací nabídky
65-41-L/006	Kuchař	Střední škola gastronomie a hotel. služeb, s.r.o., Praha 6, Mrkvičkova 2	Rozšíření vzdělávací nabídky
79-41-K/81	Gymnázium	BANKOVNÍ AKADEMIE – Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, a.s., Praha 3, Vlkova 12	Rozšíření vzdělávací nabídky

Zdroj: SMT MHMP

Tab. č. 21 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
53-45-M/001	Dietní sestra – denní studium	VOŠ zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 4, 5. května 51	Ukončení platnosti učebních dokumentů
53-41-M/001	Všeobecná zdravotní sestra – večerní studium	VOŠ zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 4, 5. května 51	Ukončení platnosti učebních dokumentů
53-43-M/001	Zdravotnický asistent	VOŠ zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6	Ukončení platnosti učebních dokumentů
53-43-M/002	Farmaceutický laborant	VOŠ zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6	Ukončení platnosti učebních dokumentů
53-44-M/001	Zubní technik	VOŠ zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6	Ukončení platnosti učebních dokumentů
53-44-M/003	Oční technik	VOŠ zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6	Ukončení platnosti učebních dokumentů
21-53-H/001	Modelář	SŠ - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
28-53-H/001	Operátor pro farmaceutickou výrobu	SŠ - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
28-53-H/002	Laborant pro farmaceutickou výrobu	SŠ – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
26-52-E/001	Kuchařské práce	SŠ – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	Profilace školy
66-41-L/501	Provoz obchodu - denní nástavba	OA Holešovice, Praha 7, Jablonského 3/333	Orientace vzdělávací nabídky pouze na obchodní akademii
33-56-H/002	Truhlář - výroba nábytku	SŠ umělecká a řemeslná, se sídlem Praha 5, Nový Zlíchov 1	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
33-56-H/003	Truhlář - dřevěné konstrukce	SŠ umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1/1063	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
63-51-H/002	Technickoadministrativní pracovník	SŠ umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1/1063	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
63-51-H/002	Technickoadministrativní pracovník	Soukromá střední odborná škola a Soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Praha 9, Českobrodská 32a/362	Ukončení oboru
66-51-H/003	Prodavač - potravinářské zboží	Integrovaná střední škola, Praha 8, Náhorní 1	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
66-51-H/004	Prodavač - smíšené zboží	Integrovaná střední škola, Praha 8, Náhorní 1	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
66-51-H/006	Prodavač - drogisticke zboží	Integrovaná střední škola, Praha 8, Náhorní 1	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
66-51-H/012	Prodavač - drobné zboží	Integrovaná střední škola, Praha 8, Náhorní 1	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
66-51-H/013	Prodavač - hodinky a klenoty	Integrovaná střední škola, Praha 8, Náhorní 1	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
66-51-H/014	Prodavač - nábytek a bytové zařízení	Integrovaná střední škola, Praha 8, Náhorní 1	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
66-51-H/016	Prodavač - drobné zboží, klenoty a nábytek	Integrovaná střední škola, Praha 8, Náhorní 1	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
78-51-J/001	Odborná škola	Integrovaná střední škola, Praha 8, Náhorní 1	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
66-41-L/501	Provoz obchodu	Integrovaná střední škola, Praha 8, Náhorní 1	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
66-41-L/501	Provoz obchodu (dálková forma)	Integrovaná střední škola, Praha 8, Náhorní 1	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
66-41-L/501	Provoz obchodu (večerní forma)	Integrovaná střední škola, Praha 8, Náhorní 1	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
64-41-L/515	Podnikání v technických povoláních	Soukromá střední odborná škola PROFES s.r.o., Praha 4, Na Planině 1393	Nahrazen novým oborem
64-41-L/518	Podnikání v oborech zemědělství a lesního hospodářství	Soukromá střední odborná škola PROFES s.r.o., Praha 4, Na Planině 1393	Nahrazen novým oborem
64-41-L/521	Podnikání v oborech obchodu a služeb	Soukromá střední odborná škola PROFES s.r.o., Praha 4, Na Planině 1393	Nahrazen novým oborem
64-41-L/515	Podnikání v technických povoláních	SOŠ multimediální a propagační tvorby, s.r.o., Praha 4, Stříbrského 2139	Nahrazen novým oborem
64-41-L/521	Podnikání v oborech obchodu a služeb	SOŠ multimediální a propagační tvorby, s.r.o., Praha 4, Stříbrského 2139	Nahrazen novým oborem
78-42-M/001	Technické lyceum	Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5, Plzeňská 102	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
39-41-L/002	Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení budov	Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5, Plzeňská 102	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
63-41-M/020	Ekonomika a management	Škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha, Vyšší odborná škola, Střední odborná škola, s.r.o., Praha 4, Michelská 12	Neposkytováno vzdělávání v tomto oboru ve třech po sobě jdoucích letech
34-41-L/501	Polygrafický průmysl - večerní forma studia	Střední škola polygrafická Praha, s.r.o., Praha 10, Bellova 352	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
34-51-L/001	Sazeč	Střední škola polygrafická Praha, s.r.o., Praha 10, Bellova 352	V rámci typových pozic tato profese již neexistuje
64-41-L/515	Podnikání v technických povoláních	Soukromá střední odborná škola a Soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Praha 9, Českobrodská 32a/362	Nahrazen novým oborem
64-41-L/521	Podnikání v oborech obchodu a služeb	Soukromá střední odborná škola a Soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Praha 9, Českobrodská 32a/362	Nahrazen novým oborem

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
64-41-L/523	Podnikání v oborech umění, užitého umění a rukodělné uměleckořemeslné výroby	Soukromá střední odborná škola a Soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Praha 9, Českobrodská 32a/362	Nahrazen novým oborem
64-41-L/524	Podnikání – večerní forma studia	Soukromá střední odborná škola a Soukromé střední odborné učiliště BEAN, s.r.o., Praha 9, Českobrodská 32a/362	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
68-43-M/001	Veřejnosprávní činnost – dálková forma studia	Soukromá střední odborná škola (1. KŠPA) Praha, s.r.o., Praha 8, Pernerova 383/29	Obor vzdělání se dlouhodobě nenaplňuje
79-41-K/801	Gymnázium – všeobecné	Škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha, Vyšší odborná škola, Střední odborná škola, s.r.o., Praha 4, Michelská 12	Zrušení gymnázia – vznik samostatné školy
79-41-K/808	Gymnázium – živé jazyky	Škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha, Vyšší odborná škola, Střední odborná škola, s.r.o., Praha 4, Michelská 12	Zrušení gymnázia – vznik samostatné školy
79-41-K/813	Gymnázium – tělesná výchova	Škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha, Vyšší odborná škola, Střední odborná škola, s.r.o., Praha 4, Michelská 12	Zrušení gymnázia – vznik samostatné školy
79-41-K/81	Gymnázium	Škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha, Vyšší odborná škola, Střední odborná škola, s.r.o., Praha 4, Michelská 12	Zrušení gymnázia – vznik samostatné školy

Zdroj: SMT MHMP

Školní vzdělávací programy

Kurikulární reforma, jejímž cílem je podpora pedagogické autonomie škol a profesní odpovědnosti ředitelů a učitelů za výsledky vzdělávání, probíhala i ve školním roce 2008/09. Rámcový vzdělávací program, jenž je postupně uváděn do praxe, je dokumentem, který umožňuje školám přizpůsobit si obsah učiva svým specifickým podmínkám a požadavkům v regionu. Tvorbu RVP zajišťuje pro všeobecné vzdělávání Výzkumný ústav pedagogický, pro odborné vzdělávání Národní ústav odborného vzdělávání. V rámci všeobecného vzdělávání byly RVP pro gymnaziální vzdělávání a gymnaziální vzdělávání se sportovní přípravou vyhotoveny již do 31. 8. 2007. V současné době se tvoří RVP pro bilingvní gymnázia, jehož pokusné ověřování právě probíhá.

V oblasti odborného školství (obory vzdělání s výučním listem a obory vzdělání s maturitní zkouškou) je situace složitější, neboť se RVP tvoří pro každý obor zvlášť. Současně probíhá redukce z původních 800 oborů na cca 250 volněji koncipovaných oborů. Rámcové vzdělávací programy pro odborné školy jsou proto připravovány postupně a jejich schvalování probíhá v několika vlnách. Pro obory nacházející se v první vlně musely školy ve školním roce 2008/09 dokončit přípravu svých ŠVP, neboť od 1. 9. 2009 byly povinny podle téhoto nových dokumentů začít vzdělávat. Některé školy, které vyučují obory vzdělání nacházející se ve druhé vlně (budou začínat výuku nejpozději 1. 9. 2010), se již přípravou ŠVP také zabývají.

Ověřování výsledků vzdělávání

Naprostá většina škol používá k ověřování výsledků vzdělávání celorepublikově platné formy testů. Ve školním roce 2008/09 se tradičně využívaly především testy od institucí CERMAT a SCIO. Kromě externích možností testování školy samozřejmě aplikují interní ověřování výsledků jak průběžné, tak závěrečné. Zajímavým způsobem ověřování výsledků vzdělávání je vedení reálné studentské firmy na VOŠ ekonomické a OA, Praha 8, Kollárova 5.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Výčet nejčastěji uplatněných forem ověřování výsledků vzdělávání:

CERMAT: Projekt MAG 09, Vstupní testy z matematiky, Pilotáže slovních úloh matematiky, Testování z občanského základu, Pilotáž 4. ročníků SŠ, Mikrosonda z občan.-spol. základu.

SCIO: Sonda maturant, Vektor, Trenér, Mapa školy (hodnocení klimatu školy), Sonda Magma 09, Vstupní testy, Srovnání prim, Srovnání sext, Pilotní projekt na testování žáků kvart 8letého gymnázia v anglickém jazyce, Maturita nanečisto, Maturita bez handicapu, Projekt Kalibro, PISA mezinárodní projekt, PILOT GP, ESF hodnocení rozvoje klíčových kompetencí, Program Comenius - Evropské portfolio (European portfolio certificate), Dreams and Teams, Nová maturita (NIDV), NZZ - nová závěrečná zkouška (NUOV), Matematický klokan, ICCS 2009, Olympiáda z ČJ, Jazyková soutěž AJ, CEFLA - zjištění úrovně AJ, Cambridgeské zkoušky, Diagnostické testy 1. ročníku z AJ, Jazyková soutěž NJ, EVALUACE (Tvorba evaluačních a autoevaluačních postupů pro ZŠ a SŠ) a další.

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Ve školním roce 2008/09 proběhla inspekce ČŠI na 32 školách zřizovaných hl. m. Prahou. K nejčastěji zkoumaným a hodnoceným oblastem patřilo:

- dodržování právních předpisů,
- dokumentace školy a její soulad s právními předpisy,
- ekonomické podmínky a využívání finančních prostředků státního rozpočtu,
- dodržování právních předpisů v oblasti školního stravování,
- podmínky průběhu a výsledků vzdělávání (hodnocení souladu ŠVP s RVP),
- naplnění vzdělávacího programu ICT a materiální podmínky pro výuku ICT,
- výchovně vzdělávací činnost,
- plnění odpovědnosti školy za úrazy žáků středních škol.

ČŠI ve svých závěrečných zprávách většinou zkonzatovala dobré fungování středních škol, přičemž vytýkala pouze některé menší nedostatky, které byly vzápětí odstraněny. Za výborné označila například aktivity nabízené SOU gastronomie, Praha 10, U Krku 45/5, které žákům vytvářejí prostor pro rozvoj jejich osobnosti a především umožňují jejich profesní růst. Na nadprůměrné úrovni shledala ČŠI výuku odborných předmětů gastroborů, o čemž svědčí získaná ocenění v odborných soutěžích. Díky tomu zhodnotila inspekce způsob vedení školy jako příklad dobré praxe.

Inspekce ČŠI proběhla rovněž na 28 soukromých školách. Byla zaměřena zejména na:

- dodržování právních předpisů, které se vztahují k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví žáků při vzdělávání a s tím přímo souvisejících činnostech při poskytování školských služeb, poskytování nezbytných informací žákům k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví,
- dodržování právních předpisů, které se vztahují k vedení evidence úrazů žáků včetně vyhotovení a zaslání záznamů o úrazech stanoveným orgánům a institucím,
- vedení dokumentace škol a školských zařízení,
- dodržování právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb,
- zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání,
- dodržování právních předpisů souvisejících s organizací přijímacího řízení ke vzdělávání na střední školy,
- dodržování právních předpisů, které se vztahují k ukončování středního vzdělávání,
- dodržování právních předpisů týkajících se pedagogických pracovníků,
- soulad Školních vzdělávacích programů s Rámcovými vzdělávacími programy,
- využití finančních prostředků státního rozpočtu,
- řízení a práce ředitele školy,
- naplnění vzdělávacích programů v ICT a využití ICT ve prospěch kvality vzdělávání.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Závažné nedostatky byly shledány na Střední odborné škole podnikatelské PROFIT, spol. s r.o., Praha 8, Hovorčovická 1281/11.

V ostatních případech inspekce neshledala závažné porušení právních předpisů a nebyly zjištěny ani závažné nedostatky. Hodnocení škol bylo na průměrné či standardní úrovni.

První soukromá hotelová škola spol. s r.o., Praha 8, Svídnická 506, byla hodnocena jako nadprůměrná.

Výsledky ostatní kontrol

Mimo ČŠI se na kontrolách ve školách podílely další subjekty, z nichž je možno jmenovat různé útvary hlavního města Prahy jako zřizovatele (hygienická stanice, odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP, odbor finanční kontroly a přezkoumávání hospodaření MHMP, ...), Všeobecnou zdravotní pojišťovnu, Pražskou správu sociálního zabezpečení a jiné.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Této problematice věnují školy mimořádnou pozornost a postupují v souladu s platnou školskou legislativou, která umožňuje rozšířit a podpořit možnost individuální i skupinové integrace žáků s odlišnými vzdělávacími potřebami. Dobře se osvědčila forma individuálních vzdělávacích plánů, ale jestliže zdravotní omezení žáka nevyžaduje individuální vzdělávací plán, potřebná opatření jsou potom zajišťována nadstandardní péčí pedagogů a spoluprací se spolužáky. Tento postup je velmi účinný zejména v těch případech, ve kterých se školou úzce spolupracují i rodiče. Školy také velmi často využívají služeb školních psychologů, PPP, SPC, případně dalších odborných pracovišť. Integračnímu procesu významně napomáhá zapojení asistenta pedagoga. Při hodnocení žáka se přihlíží k povaze jeho zdravotního znevýhodnění. Školy hodnotí integraci jako úspěšnou.

Vzdělávání nadaných žáků

Individuální přístup je základním kamenem strategie škol pro mimořádně nadané žáky. V mnoha případech jsou vytvářeny individuální vzdělávací plány (IVP), které respektují úroveň znalostí a dovedností každého jednotlivého žáka. IVP v hojně míře využívají vrcholoví sportovci a mladí talentovaní umělci. Dále existují nabídky nepovinných předmětů, seminářů, besed či exkurzí. Nadaným žákům je také dávána příležitost účastnit se nejrůznějších projektů či soutěží, často republikového či mezinárodního významu. Sem patří typicky Středoškolská odborná činnost či projekty Enersol, Amavet, Stretech a další. Některé školy či programy umožňují svým žákům získat stipendium (např. SŠ umělecká a řemeslná, Praha 5, Nový Zlíchov 1/1063).

Dalším konkrétním příkladem péče o nadané žáky může být Střední průmyslová škola stavební Josefa Gočára, Praha 4, Družstevní ochoz 3 a její kroužky SAJU (Studenti A Jeden Učitel). Malostranské gymnázium, Praha 1, Josefská 7 se účastnilo projektu Otevřená věda (absolvování stáží na odborných vědeckých pracovištích, kde žáci pracují na zadaném tématu, jehož výsledky prezentují na konferenci žáků v Akademii věd). Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parléřova 2 umožnilo studium pro 4 žáky ve Velké Británii na Oundle School a Winchester College. Gymnázium, Praha 10, Přípotoční 1337 organizovalo školní soutěž Studentská konference, která spočívala ve vytvoření odborné práce v rámci přírodovědných a humanitních oborů a její prezentace. Střední škola dostihového sportu a jezdectví, Praha 5 - Velká Chuchle, U Závodiště 325 motivuje své talentované žáky tím, že se v odborném výcviku účastní prestižních domácích a mezinárodních dostihů pod vedením nejzkušenějších trenérů.

Věkové složení žáků

Věková skupina odpovídající středoškolské úrovni vzdělávání je 15 – 18 let. To platí zejména pro denní formu vzdělávání. Střední školy v Praze, podobně jako v ostatních krajích, navštěvují i žáci

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

mladší, u kterých je nejvyšší zastoupení 14letých - 2 266. Nejpočetněji jsou zastoupeni 18letí a 17letí. V ostatních formách vzdělávání je nejpočetněji zastoupena skupina 25letých a starších.

Tab. č. 22 Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21letí	22 – 24letí	25letí a starší
Denní forma vzdělávání: 68 473													
počet	822	1 564	1 962	2 266	7 369	13 824	14 730	14 300	8 291	1 978	675	470	222
Ostatní formy vzdělávání: 6 326													
počet	x	x	x	x	-	9	33	155	260	335	328	876	4 330

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Žáci dojízdějící z jiných krajů

Na pražských středních školách studuje značný počet žáků žijících v jiných krajích (nejvíce ve Středočeském kraji) – viz následující tabulka. Tito žáci tvoří téměř jednu čtvrtinu (23,5 % všech žáků středních škol).

Tab. č. 23 Žáci s trvalým pobytom v jiném kraji – denní vzdělávání – SŠ zřizované HMP, soukromé, církevní

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysocina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Sředoceský	Ústecký	Zlínský	celkem
počet žáků celkem	308	133	201	196	255	237	170	99	204	331	14 883	478	86	17 581
z toho nově přijatí	101	49	77	59	68	60	55	36	82	72	3 848	141	32	4 680

Zdroj: SMT MHMP

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Problematika vzdělávání cizinců na středních školách stojí zejména na dvou faktorech: stále větší otevřenosti státu a statutu české metropole. Oba tyto vlivy zapříčinují vzrůstající počet cizinců vzdělávajících se na zdejších středních školách. Naprostá většina škol však nemá se začlenováním těchto žáků do kolektivu větší problémy. Školy konstatují, že cizinci, kteří vstupují do přípravy pro povolání v oborech vzdělání s výučním listem, přicházejí se slabší znalostí češtiny, která se odráží v nižší snaze komunikovat. U oborů středního vzdělání s maturitní zkouškou bývá znalost češtiny lepší. Studijní výsledky cizinců a jejich setrvání v přípravě pro povolání bývá obdobné jako u našich žáků. Cizinci a příslušníci národnostních menšin jsou obecně náhylnější k exkluzi z uzavřené společnosti, a proto je kladen důraz na sledování a průběžné vyhodnocování jejich zapojování do skupiny.

Žáci podle státní příslušnosti

Na středních školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2008/09 vzdělávalo 2 402 žáků – cizích státních příslušníků, tj. 3,2 % z celkového počtu žáků. Je to o 232 žáků více než v předchozím školním roce. K nejsilněji zastoupeným národům patří Ukrajinci a Vietnamci. Dále to jsou Slováci a Rusové, s odstupem potom figurují ostatní země. Z exotických destinací lze jmenovat Nepál, Dominikánskou republiku či Pobřeží Slonoviny.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 24 Žáci podle státní příslušnosti

	Celkem	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evrop. státy	Ostatní státy světa
Žáci	74 799	72 397	293	141	1 231	737
podíl	100 %	96,79	0,39	0,19	1,64	0,99

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

Pražské střední školy se stále častěji zapojují do mezinárodních programů a projektů, např. Globe, Deliberating in Democracy, Leonardo da Vinci, Socrates - Comenius, International Education Society, Migration, Internationale Praktika – Europäische Dimension, Being Healthy, Millennium Development Goals, Dreams and Teams, Perspektis 21 - Obnovitelné zdroje, projektů UNESCO (světové kulturní dědictví apod.) a dalších akcí, jako jsou mezinárodní soutěže, výměnné jazykové pobytu a studijní a poznávací zájezdy. Řada škol navázala spolupráci se zahraničními partnery. Žáci mnoha pražských škol mohli v minulém školním roce využít výměnných pobytů hlavně ve Francii (Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150; Gymnázium, Praha 2, Botičská 1), Německu (Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36; Gymnázium Na Pražačce, Praha 3, Nad Ohradou 23), Rakousku (Soukromé gymnázium ARCUS PRAHA 9, s.r.o.) a Velké Británii (Gymnázium, Praha 9, Chodovická 2250; Hotelová škola, Praha 10, Vršovická 43; Soukromé gymnázium ALTIS s.r.o.), ale také v exotičtějších zemích, jako např. v Japonsku (Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680), Mexiku či USA. Umělecké školy a některá gymnázia se také často účastní mezinárodních setkání, jako jsou festivaly, výstavy a soutěže různého zaměření (divadlo, literatura, zpěv, hudba, sport, ...). Některé kontakty se zahraničím fungují také na bázi humanitární, klasickým příkladem je projekt Adopce na dálku (země Afriky, Latinské Ameriky, Asie).

Příklady výměnných pobytů:

- Gymnázium Jana Nerudy, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Hellichova 3 (mezinárodní program AFS - roční studijní pobyt zahraničních studentů v rodinách žáků gymnázia s cílem poznání cizích kultur, např. z Japonska, Thajska, Austrálie, zemí Jižní Ameriky)
- Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36 (Dientzenhofer-Gymnasium, Bamberg, SRN)
- Gymnázium, Praha 2, Botičská 1 (Lycée Polyvalente Saint André, Niort, Francie)
- Gymnázium Na Pražačce, Praha 3, Nad Ohradou 23 (partnerské školy v Bornheimu, Hamburku a nově ve městě Schwäbisch Gmünd - SRN)
- Gymnázium, Praha 4, Budějovická 680 (roční studijní pobyt 4 zahraničních žáků v Japonsku, Dominikánské republice, Portugalsku a USA, výměnné pobytu s mexickou střední školou Olinca – ve šk. r. 2008/09 byli Mexičané v rámci výměnného pobytu v ČR)
- Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150 (spolupráce s gymnázií v Sundern, SRN a St-Etienne, Francie)
- Gymnázium, Praha 9, Chodovická 2250 (Hastings, Velká Británie)
- Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2 (spolupráce s německými gymnázii v Norimberku a Kasselu, výměnný pobyt s římským gymnáziem Orazio, podpis dohody s francouzským lycea o vysílání žáků na dvouměsíční stáže do Francie)
- Českoslovanská akademie obchodní Dr. Edvarda Beneše, SOŠ, Praha 2, Resslova 8 (výměnné pobytu se školami v SRN a Anglii)
- Hotelová škola, Praha 10, Vršovická 43 (šestitýdenní odborné stáže v Blackpoolu, Anglie, již podeváté byla uskutečněna tříměsíční stáž skupiny studentů 4. ročníku v Japonsku ve městě Kagoshima, která je již tradiční atraktivní součástí vzdělávacího programu).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Příklady mezinárodních projektů:

- Gymnázium Jana Nerudy, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Hellichova 3
 - projekt Comenius 2.1 „Health Promotion“ - hlavním koordinátorem je Humboldtova univerzita v Berlíně, cílem projektu je snaha přispět ke zlepšení zdraví a životního prostředí mladých lidí
 - spolupráce s Lycée v Sevres (Francie) na projektu Europe-Education-Ecole - porovnávání vzdělávacích systémů Francie, Rumunska, ČR, Řecka, Slovenska
- Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500
 - projekt Deliberating in a Democracy (společenské problémy) - spolupráce se školou v Chicagu (telekonference)
 - projekt Millennium Development Goals (snížení chudoby) - beseda s obyvateli Čadu
- Gymnázium Christiana Dopplera, Praha 5, Zborovská 45
 - mezinárodní program Cesta ke vědě
- Gymnázium Oty Pavla, Praha 5, Loučanská 520
 - projekt Dreams and Teams s partnerskou školou v Manchesteru (Velká Británie)
- Gymnázium, Praha 6, Arabská 14
 - Deliberating in a Democracy 2008 - mezinárodní diskusní projekt s cílem zvýšit znalosti žáků o aktuálních problémech a prohloubit jejich zapojení v diskuzích o demokratických principech ve své zemi
 - POPBL (School Science Teaching by Project Orientation – Improving the Transition to University and Labour Market for Boys and Girls) 2006 až 2008 - mezinárodní tříletý projekt na podporu vyučování přírodních věd za účasti 14 evropských školských institucí, projekt podporován EU
- Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1
 - úzká spolupráce s British Council - projekt Dreams and Teams
 - partnerská škola ve Frankfurtu nad Mohanem - program Comenius, School partnership – European Ecosystems - biodiverzity and protection
- Gymnázium, Praha 8, Ústavní 400
 - Bilaterální projekt „Esploracitta - objevování měst“ v rámci projektu Comenius
 - Evropský projekt „Europa per i cittadini“
- Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2
 - zapojení do ekologického projektu Globe Games (partnerská škola z Filipín)
- VOŠ pedagogická a sociální, SOŠ pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33
 - Bosch-Stiftung: „Coperník a Kepler - dva Evropané spojují Německo, Polsko a Českou republiku“
- Českoslovanská akademie obchodní, SOŠ, Praha 2, Resslova 5
 - projekt Leonardo - se školou v Holandsku
 - spolupráce v rámci projektu E-Twinning s partnerskou školou ve Vídni
- Obchodní akademie, Praha 6, Krupkovo náměstí 4
 - pětistranný mezinárodní projekt studentského klubu ŠOK zaměřený na poznávání přírodních krás, seznámení se s životem lidí v daném regionu, např. přípravou tradičních pokrmů
- Smíchovská SPŠ, Praha 5, Preslova 25
 - projekt Mobility ve spolupráci s Dánskem, Itálií a Slovenskem v rámci programu Leonardo
- Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179
 - projekt Perspektis 21 - Obnovitelné zdroje - perspektiva pro 21. století na modernizaci informačního centra pro obnovitelné zdroje energie a vybavení nejnovějšími technologiemi a e-learningovým vzdělávacím systémem
- VOŠ oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha 7, Jablonského 3
 - prezentace projektu Komunikace oděvem v brožuře Projektová spolupráce škol (vydáno NAEF - FM EHP/Norska, FM EHP/Norska)

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Oděv - řeč beze slov (spolupráce se školou na Islandu)
- Česko-německá spolupráce v rámci Českého centra v Drážďanech
- stáže v rámci projektu Leonardo (Finsko, Německo, Řecko)
- Střední škola - Waldorfské lyceum, se sídlem Praha 4, Křejpského 1501
 - projekt Evropského portfolia (program Comenius) - mezinárodní spolupráce při vyvíjení European portfolio certificate (EPC); 12 waldorfských škol ze 7 evropských zemí (Velká Británie, Holandsko, Německo, Dánsko, Norsko, Belgie a Slovinsko); 2 celoprojektová jednání (Postupim, SRN) a 2 setkání pracovních skupin (Aarhus, Dánsko a Leiden, Nizozemí); participace na přípravě evaluačního dotazníku
- SŠ dostihového sportu a jezdectví, se sídlem Praha 5 – Velká Chuchle, U Závodiště 325/1
 - program Leonardo da Vinci - stáže v dostihovém centru Bremen (SRN)
- Střední škola umělecká a řemeslná, se sídlem Praha 5, Nový Zlíchov 1/1063
 - projekt SPACE v rámci programu Comenius - dvouletý projekt mobilit žáků i učitelů do partnerských škol v Dánsku, Finsku a Francii, škola je koordinátorem projektu
 - E-WOOD - dvouletý mezinárodní projekt – zpracování e-learningových materiálů pro žáky dřevozpracujících oborů vzdělání (Dánsko)
 - WOOD MOBILITY - projekt studentských stáží ve vzdělávacích institucích v Německu, Itálii a Dánsku

Příklady další mezinárodní spolupráce:

- Gymnázium, Praha 10, Omská 1300
 - trvalá spolupráce se vzdělávacími institucemi v Nantes (Francie) a Thale (Německo)
- Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160 a Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11
 - žáci byli delegáty Evropského parlamentu mládeže
- Akademické gymnázium, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Štěpánská 22
 - účast na zasedání Evropského parlamentu (Rotterdam, Stockholm)
 - účast zástupců žáků na Mezinárodní konferenci EP v Helsinkách
- Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 - Michle, Ohradní 55
 - účast žáků na jazykovém kurzu ve Worthingu ve Velké Británii
- Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1
 - pořádání 15. ročníku Mezinárodního veletrhu fiktivních firem (pořádá studentská společnost Antre, s.r.o.)
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha 10, Weilova 4
 - zapojení školy do vzdělávacího programu T - TEP firmy Toyota

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Hlavním důvodem spolupráce škol se sociálními partnery je nepochybně sblížení teoretické a praktické úrovně vzdělávání. V druhé řadě jde často o pomoc při zajištění chodu školy jak z materiální, tak organizační a duševní stránky. Provázání školy s okolím přispívá ke zvýšení kvality vzdělávacího procesu.

Spolupráce škol s jejich partnery bývá často založena na dlouholeté tradici a vzájemných, oboustranně výhodných podmínkách. Podnikatelská sféra vstupuje do vztahů s vidinou získávání nových kvalitních pracovníků a možností ovlivnění vzdělávacího procesu. Ostatní instituce typu občanských sdružení, poraden, aj., zastávají funkci nadstandardní nabídky vzdělání či sociálního zázemí.

Hlavní aktivity odborných škol jsou směrovány do oblasti zabezpečení odborného výcviku a praktického vyučování ve výrobních a obchodních organizacích nebo v oblasti služeb, dále školy spolupracují s cechy a odbornými společenstvy, nejlepší žáci školy mohou každoročně získat ocenění

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Hospodářské komory. Pro představu lze uvést firmy jako Česká televize, Telefónica O2 Czech Republic a.s., Filmové studio Barrandov, Oracle, Microsoft, IBM, Panasonic, Hewlett Packard, Siemens, Letiště Praha, Policie ČR, Metrostav a.s., Globus a.s., Interspar a.s., Mercedes Benz, Toyota, Bosch, Dekra, Škoda Auto, Česká barmanská asociace, Asociace hotelů a restaurací, České dráhy, Rigips, a jiné.

Spolupráce s výrobní sférou přináší tato pozitiva:

- žáci poznají ještě v průběhu vzdělávání reálný chod firmy
- obdrží za produktivní činnost odměnu
- podnik nabízí šikovným absolventům oboru zaměstnání
- podnikatelé se seznamují se způsobem vzdělávání žáků a mohou tak aktivně ovlivňovat obsah odborné přípravy

Umělecké školy spolupracují také se specifickými institucemi, jako jsou například Národní muzeum, Muzeum hlavního města Prahy, Náprstkovovo muzeum, Pedagogické muzeum J. A. Komenského, Židovské muzeum, Národní galerie, Ústřední archiv, Unie výtvarných umělců a Design kabinet ČR, Strahovský klášter, Hospodářská komora ČR, Časopis Typografia, Rozhledy, nakladatelství Pistorius, televize Z1, a jiné. Hlavním motivem je opět potřebné nahlédnutí do praxe.

Školy dále spolupracují s Úřady práce, úřady městských částí Prahy, vysokými školami a s mnoha dalšími úřady, ústavy a organizacemi, jako jsou Rada rodičů, Pedagogicko-psychologické poradny, Národní ústav odborného vzdělávání, ústavy AV ČR, Zeměměřický úřad, Člověk v tísni, Český Rozhlas, Parlament ČR, ministerstva, aj. Důležitým prvkem je i členství v nejrůznějších asociacích (CZESHA, Česká národní komise pro osvětlování při CIE, Český svaz zaměstnavatelů v energetice, Svaz spedice a logistiky ČR, Asociace leteckých provozovatelů ČR, atd.).

Soukromé školy spolupracují se zaměstnavateli především formou praktického vyučování žáků ve firmách a institucích zaměřených převážně na obchod, ekonomiku, finance, výpočetní techniku, podnikání, cestovní ruch, sociální oblast apod.

Církevní školy se zaměřují především na spolupráci s charitativními organizacemi a dalšími organizacemi v sociální oblasti, domovy důchodců apod.

Úspěšnost škol v mimoškolních aktivitách

Střední školy pravidelně vysílají své žáky na nejrůznější přehlídky a soutěže, podporují jejich účast v olympiádách a soutěžích všeho druhu. Úspěšní reprezentanti vytvářejí své škole dobré jméno před odbornou i laickou veřejností a zvyšují tak její prestiž.

Příklady úspěchů středních škol:

Gymnázium Jana Nerudy, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Hellichova 3

Mezinárodní pěvecká soutěž Pražský pěvec - 1. místo

Mezinárodní soutěž mladých hudebníků města Barletty (Itálie) - 1. místo

Mezinárodní houslová soutěž Mistra Josefa Muziky - 1. místo

Mezinárodní interpretační soutěž žestových nástrojů - 1. místo

Mezinárodní soutěž mladých klarinetistů „Giacomo Mensi“ (Breno, Itálie) - 1. místo

Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36

Soutěž mladých hispanistů (celostátní) - 2. místo

Gymnázium Jiřího Guttha-Jarkovského, Praha 1, Truhlářská 22

Zeměpisná olympiáda v ČR - 2. místo

Gymnázium, Praha 2, Botičská 1

Zeměpisná olympiáda (celostátní) - 1. místo

Chovatelská olympiáda (celostátní) - 2. místo

Gymnázium Na Pražáčce, Praha 3, Nad Ohradou 23

Celostátní kolo Konverzační soutěže v NJ pořádané MŠMT - 1. místo

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Celostátní kolo Soutěže v německém jazyce pořádané ZfA - 1. a 2. místo

Hitparáda sloganů vyhlášená Výzkumným ústavem bezpečnosti práce - 1. místo

Gymnázium Opatov, Praha 4, Konstantinova 1500

Celostátní soutěž Historiáda - 2. místo

Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 - Michle, Ohradní 55

SOČ v sekci Geologie a geografie - 1. místo

Gymnázium, Praha 4, Písnická 760

Celorepubliková soutěž Daniel (téma holocaust) v literárněhistorické kategorii - 2. místo

Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150

Republikové finále AŠSK ve florbalu - 1. místo (dívky), 2. místo (chlapci)

Gymnázium, Praha 6, Arabská 14

Celostátní kolo SOČ - 1. místo

Gymnázium Jaroslava Heyrovského, Praha 5, Mezi Školami 2475

40. mezinárodní fyzikální olympiáda v Mexiku - 3. místo

Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952

Celostátní kolo v biologické olympiadě - 1. místo

Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parléřova 2

Mezinárodní matematická olympiáda (Brémy) - 2. místo

Mezinárodní přírodovědná olympiáda EUSO (Španělsko) - 1. a 2. místo

Matematická olympiáda v ČR - 1. a 3. místo

Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1

Celostátní kolo soutěže Matematico - 1. místo

Gymnázium, Praha 9, Chodovická 2250

Ke kořenům demokracie (konference) - 1. místo

Gymnázium, Praha 10, Přípotoční 1337

MČR atletika - 4x 1. místo

Gymnázium, Praha 10, Voděradská 2

Celostátní kolo matematické soutěže Genius Logicus - 1. a 2. místo

Celorepublikové kolo Evropského parlamentu mládeže - 1. místo

Celostátní kolo Technoplaneta - 1. místo

Akademické gymnázium, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Štěpánská 22

Anglická olympiáda (celostátní kolo) - 2. místo

Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11

Fotoakademie (celostátní soutěž) - 1. místo

SPUSA (celostátní literární soutěž v angličtině) - 2. místo

Gymnázium Oty Pavla, Praha 5, Loučanská 520

Škola, základ života (celostátní soutěž v epigramech) - 1. místo

Srpen mýma očima (celostátní soutěž, umělecko-publicistická tvorba) - 1. místo

MS v orientačním běhu (Korea) - 1. místo

MČR v tenise (kategorie U13) - 1. místo (čtyřhra), 2. místo (smíšená čtyřhra)

Gymnázium Christiana Dopplera, Praha 5, Zborovská 45

Fyzikální olympiáda - světové finále - 3. místo

- celostátní kolo - 2. a 3. místo

Turnaj mladých fyziků - semifinále slovenského TMF - 2. místo (tým)

- rakouský TMF - 3. místo (tým)

Střední škola - Waldorfské lyceum, se sídlem Praha 4, Křejpského 1501

Studentský summit OSN - maximální ohodnocení

Obchodní akademie, Praha 1, Dušní 7

Celorepubliková soutěž talentů v Jihlavě - 2. místo

Českoslovanská akademie obchodní Dr. Edvarda Beneše, SOŠ, Praha 2, Resslova 8

Soutěž O cenu Filipa Venclíka 2009 - 2. místo v kategorii novinový článek

Obchodní akademie, Praha 8, Hovorčovická 1281

Národní výtvarná soutěž „Planeta Země jako jediné místo pro život ve vesmíru“ - 1. místo

15. ročník Mezinárodního veletrhu fiktivních firem - 2. místo (fiktivní firma Tour)

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Obchodní akademie, Praha 10, Heroldovy sady 1

Celorepubliková soutěž v psaní na klávesnici - 1. místo; 2. místo v hodnocení škol
Mistrovství ČR ve zpracování textů - 2 zlaté, 1 stříbrná, 1 bronzová medaile
Celorepubliková soutěž žáků 3. ročníků (ZAV Bruntál) - 1. místo; 1. místo v hodnocení škol
MS ve zpracování textů v Pekingu (Čína) - 5 zlatých, 4 stříbrné, 2 bronzové medaile

Střední průmyslová škola strojnická, škola hl. m. Prahy, Praha 1, Betlémská 4/287

Autodesk Academia Design 2009 (mezinárodní) - 1. místo
Matematická soutěž SOŠ (celostátní) - 1. místo ve IV. kategorii (1. ročník)
Literární soutěž O cenu Filipa Venclíka (celostátní) - 1. místo v kategorii Novinový článek
Soutěž časopisu Bridge Sherlock Holmes SMS Competition - 1. místo

Střední průmyslová škola sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3

Cena Učené společnosti ČR udělená na jejím XV. valném shromáždění za práci žáka školy zabývající se Apolloniovými úlohami v rovině a prostoru
Mezinárodní soutěž neprofesionálních filmů a videoprogramů „Rychnovská osmička“ - 3 .místo
Celostátní soutěž basketbalistů ČR pro školy s nesportovním zaměř. - 1. místo (tým žáků)

VOŠ ekonomických studií a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10

Celorepubliková soutěž minipivovarů - 2. a 3. místo

Střední průmyslová škola zeměměřická, Praha 9, Pod Táborem 300

Mezinárodní odb. soutěž SŠ s výukou geodézie (G IG5) - 1. místo v kat. A,

Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179

Národní kolo CzechSkills 2009 v oboru elektrotechnické technologie - 2. místo

Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299

Formule 1 ve školách (celostátní) - 2. místo

VOŠ textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9

Soutěž FIGURA 08 - 2. místo v kategorii kresba

Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2

Obálka časopisu Sítotisk - vítězný návrh

VOŠ uměleckoprůmyslová a SUPŠ, Praha 3, Žižkovo náměstí 1

Celostátní soutěž FIGURA 08 - 2. místo

Soutěž EU s tematikou evropského občanství „Prostě to nakresli!“ - 1. místo v českém národním kole (postup do kola celoevropského)

Soutěž na návrh expozice Oblastního muzea Praha -Východ v Brandýse nad Labem - 1. místo

Hotelová škola Radlická, Praha 5, Radlická 115

Mezinárodní soutěž Prostějovská zlatá jehla 2009 - 2. místo (kolektiv OD2-OD4)

Mezinárodní soutěž Módná línia mladých 2009 - 1. a 3. místo

Celorepubliková soutěž Napájení Sluncem 2008 - 2. místo - žáci druhých až čtvrtých ročníků

Odborné učiliště Vyšehrad, se sídlem Praha 2, Vratislavova 6/31

LPH v Číně - 3. místo v jízdě na tricyklu na trati dlouhé 13 km

XX. ročník přeboru v plavání v Liberci - 1., 2. a 3. místo v různých kategoriích

Mistrovství ČR v atletice pro mentálně postižené - 4 zlaté, 3 stříbrné a 1 bronzová medaile

Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57

Automechanik junior 2009 - 1. místo

Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294

Krajská soutěž CTI ČR (instalatér) - 1. a 2. místo; soutěž družstev - 1. místo

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha 5, Drtinova 3

Hokej proti drogám 2009 - 2. místo

Střední škola umělecká a řemeslná, se sídlem Praha 5, Nový Zlíchov 1/1063

For Habitat - oblastní kolo SOD - 2. místo

For Arch - soutěž žáků stavebních oborů - 1. místo

Dobříšský cvoček – soutěž kovářů - 2. a 3. místo

Odborné učiliště a Praktická škola, Praha 8, Chabařovická 4/1125

Mistrovství ČR v plavání Liberec - 1. místo, 2. místo, 2x 3. místo

PP v malé kopané – 2. místo

PP v atletice - 2. místo a 2x 3. místo

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

SŠ dostihového sportu a jezdeckého, se sídlem Praha 5 – Velká Chuchle, U Závodiště 325/1

Hippopol Cup - 1., 2., a 3. místo

Mistrovství Evropy žákovských jezdců Španělsko - 1. místo

Mezinárodní dostihy žáků v Praze 1. a 2. místo

Střední odborné učiliště kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8/225

Mistrovství republiky - obor Kadeřník - HARMONIE 2009 - 1. místo v pánské kategorii

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha - Čakovice, se sídlem Praha 9, Ke Stadionu 623

Evropa bez hranic, Bratislava - 2 první místa a 1 druhé místo

Gastro Hradec 2009 - 1. místo

Gastro junior Nowaco Cup 2008 - 2. místo

Střední odborná škola logistických služeb, Praha 9, Učňovská 1/100

Celorepubliková soutěž Mladý speditér - 2. a 3. místo

Soutěž „Frankofonie“ pro žáky studující francouzský jazyk (MZV, MŠMT, Francouzská ambasáda) - 1. místo

Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1

Litoměřice 2009 Můj dům, můj hrad - 1. místo (obor Instalatér)

Učeně instalatér 2009 Brno - 1. místo

Polabský motýl - 1. místo (zahradnické obory)

Děčínská kotva - 2. místo (zahradnické obory)

Kopidlinský kvítek - 1. místo družstev, 1. a 3. místo jednotlivců

MČR v plavání - 5x 2. místo, 3. místo

MČR v atletice - 1. místo, 2. místo, 3x 3. místo

Střední odborné učiliště gastronomie, se sídlem Praha 10, U Krku 45/521

Soutěž o nejlepší houskový knedlík, Praha - 1. místo

HORECA JUNIOR (číšník) 2008, Praha - Stříbrný diplom

Buondio Caffe Cup 2009 (baristi), Praha - 1. místo

Gastro Junior Brno (kuchař, číšník, cukrář) - zlaté diplomy

Gastro Junior Nowaco Cup, Pardubice - nejvyšší ocenění

Cukrář roku 08/09 (7. ročník), Brno - 1. místo

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha 10, Weilova 4

Mezinárodní sportovní utkání, Chorvatsko - 1. místo

Německá škola v Praze s.r.o. - zahraniční škola a gymnázium, Praha 5, Schwarzenberská 1/700

Mezinárodní zeměpisná soutěž časopisu National Geographic - 1. místo

Mezinárodní soutěž „Mládež pěstuje hudbu“ - 1. místo

Mezinárodní soutěž „Mládež bádá“ - 2. místo

Mezinárodní soutěž „Mládež pěstuje hudbu“ - 2. místo

Střední škola managementu a služeb s.r.o., Praha 4, Schulhoffova 844

Celostátní středoškolská futsalová liga (dívky) - 1 místo

Mistrovství ČR BODY ART- 1. a 3. místo

Střední škola gastronomická a hotelová s.r.o., Praha 4, Vrbova 1233

Celostátní soutěž Gastro Junior Nowaco Cup Brno 2009- 2. místo v oboru číšník a kuchař

PORG – gymnázium a základní škola, o.p.s., Praha 8, Lindnerova 3

Celostátní olympiáda v ČJ a Latině- 1. místo

Základní škola německo-českého porozumění a Gymnázium Thomase Manna, o.p.s., Praha 8, Střížkovská 27/32

Republiková soutěž Jugend debattiert international - 1. místo

Soukromá střední škola gastronomie s.r.o., Praha 8, Svídnická 599/1a

Barmanská soutěž Barman ČR 2008 - 1. a 2. místo

Další důležité aktivity škol

Typickou aktivitou, kterou organizují všechny školy, jsou dny otevřených dveří pro zájemce z řad uchazečů, jejich rodičů i přátel školy. Tradiční hromadnou prezentační akcí je již po několik let podzimní výstava Schola Pragensis, kde se představují pražské střední školy široké veřejnosti, zejména však žákům posledních ročníků základních škol. Akce získala v kalendáři své pevné místo

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

a pro účastníky se stala prestižní záležitostí, neboť se jí, až na malé výjimky, účastní všechny střední školy hl. m. Prahy. Významnou prezentační příležitostí je také burza vzdělávání. V neposlední řadě jsou to výročí založení toho kterého ústavu, což je záležitostí nejen představení školy, ale zpravidla vedou i k rozličným aktivitám.

Školy kromě primární vzdělávací činnosti nabízejí svým žákům širokou škálu aktivit, které prohlubují jejich sociální, komunikační, či odborné dovednosti, nejčastěji formou zájmových kroužků (divadelní, sportovní, jazykové, biologické, hudební, filmové, a jiné). Na aktuální trendy reaguje již několik let úspěšný projekt pořádaný listem MF Dnes „Studenti čtou a píší noviny“, kterého se zúčastnilo nemálo škol. Další zájmovou oblastí je pomoc s pořádáním humanitárních projektů a charitativních sbírek, například Srdíčkový den, sbírka na pomoc nemocným dětem onkologického oddělení FN Motol, Světlouška, Květinový den, sbírka Adra, Adopce na dálku,... Několik škol také pokračovalo v mezinárodním geografickém projektu „Globe“. Velmi zajímavým a rozmanitým projektem byl mezinárodní veletrh fiktivních firem v Salzburgu. Pražské obchodní akademie spolu soutěžily na akci psaní anglického textu „Kolláru beránek“. Proběhl také VI. ročník celopražské soutěže v autorské korektuře „Krupkorektura“. Školy též využívají svůj lidský i materiální potenciál k provozování doplňkové činnosti. Některé poskytují zájemcům vysokým školám jako cvičný prostor pro výuku nových učitelů. Samozřejmostí školního života jsou zajímavé exkurze do muzeí, soukromých firem, politických a jiných institucí.

Příklady aktivity některých středních škol:

Gymnázium Jana Nerudy, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Hellichova 3

- charitativní koncerty pro Mamma Help

Gymnázium prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36

- nostrifikační zkoušky, Srdíčkový den, Červená stužka

Gymnázium, Praha 2, Botičská 1

- dramatické studio Škorně

Akademické gymnázium, škola hlavního města Prahy, Praha 1, Štěpánská 22

- vystupování školního orchestru, pěveckého sboru a divadelního souboru na veřejnosti, výstavy výtvarných prací žáků školy v galerii NORA

Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11

- pěvecký sbor Z-Band, divadelní soubor školy

Gymnázium Elišky Krásnohorské, Praha 4 - Michle, Ohradní 55

- 6. ročník školní literární autorské soutěže „Krásnohoření“
- účast žáků na Pražském studentském summitu OSN
- oslavy 70. výročí školy

Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160

- pořadatel Celopražské soutěže autorské poezie pro začínající básníky (středoškoláky)

Obchodní akademie, Praha 2, Vinohradská 38

- Květinový den (boj proti rakovině), Světlouška (pomoc nevidomým)

Českoslovanská akademie obchodní Dr. Edvarda Beneše, SOŠ, Praha 2, Resslova 8

- pořádání Celopražské ekonomické soutěže

Obchodní akademie, Praha 6, Krupkovo náměstí 4

- aktívní účast na 14. ročníku Pražského modelu OSN
- 40. výročí založení školy (vydání almanachu, slavnostní setkání v divadle Semafor)

Střední průmyslová škola sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3

- účast na přehlídce nejlepších děl mladých tvůrců ze SŠ a VŠ, kterou vysílá televize NOVA

Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299

- Srdíčkový den (o.s. Život dětem), Svátek s Emilem (Asociace PCC)

Střední průmyslová škola na Proseku, Praha 9, Novoborská 2

- veletrh fiktivních firem (účast)

VOŠ textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9

- přehlídky prací žáků a studentů (módní přehlídka v divadle PONEC, výstava kreseb v pražské ZOO, slavnostní otevření Galerie Emilie Palečkové v prostorách školy)

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

VOŠ a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2

- promítání studentských filmů v kině Aero, studentská galerie Junior - vlastní výstavy žáků

VOŠ uměleckoprůmyslová a SUPŠ, Praha 3, Žižkovo náměstí 1

- samostatná expozice školy na výstavě Hračkobraní 09

Hotelová škola Radlická, se sídlem Praha 5, Radlická 115

- zajištění obsluhy na slavnostních recepcích na Pražském hradě

Střední odborná škola civilního letectví, Praha - Ruzyně, se sídlem Praha 6, K Letišti 278

- módní přehlídka k 55. výročí založení

Střední škola - Waldorfské lyceum, se sídlem Praha 4, Křejpského 1501

- konference mladých vědců Waldorfského lycea (prezentace bádání studentů 2. ročníku)

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je zařazena do vzdělávání jako průřezové téma ŠVP, a to v rámci občanských kompetencí a kulturního povědomí. Cílem je naučit žáky toleranci vůči ostatním lidem bez ohledu na jejich národnost, rasu, náboženské přesvědčení a jiné znaky, které jedince odlišují od majoritní společnosti. Multikulturní výchova je řešena buď jako samostatný předmět, nebo v rámci více předmětů (občanská výchova, zeměpis, dějepis, český jazyk, cizí jazyky). Nedílnou součástí jsou i přednášky a společenské akce. Ideálním způsobem naplnění multikulturní výchovy je cestování (školní i individuální zájezdy), výměnné pobytu žáků a možnost studia v zahraničí.

V každodenním životě je nejjednodušším prvkem výchovy soužití a vzájemné působení žáků v kolektivu, ve kterém jsou příslušníci různých etnik. Problémem někdy bývá jazyková či kulturní bariéra při jednání s rodiči těchto žáků. Vzhledem k charakteru Prahy jako české metropole, která přitahuje lidi z různých míst světa, je zdejší prostředí ideálním prostorem pro chápání multikulturního světa. Odpovědnost za naplnění prvků multikulturní výchovy většina škol svěřila do působnosti učitelů společenskovědních předmětů. Pro orientaci v problematice využívají vyučující odborné publikace a příručky, např. „Člověk v tísni“ nebo výukový seriál „Dovedu to pochopit“. Dobře využitelným projektem byl ve školním roce 2008/2009 „Jeden svět na školách“.

Prevence sociálně patologických jevů

Program prevence sociálně patologických jevů je zařazen do výuky různých předmětů, zejména se jedná o občanskou výchovu, psychologii, ekologii, tělesnou výchovu a další. Také se přistupuje k tomuto tématu v rámci projektů, resp. projektových dnů. Ve školním roce 2008/09 za tímto účelem zajistily školy řadu přednášek z okruhu témat jako „Kriminalita mladistvých“, „Šikana“, „Šikana a kyberšikana“ a další. Tyto přednášky se setkaly s pozitivním ohlasem, neboť se jednalo o odlišné výukové metody a akce byly vedeny vynikajícími odborníky z praxe. Specifické přednášky byly zajišťovány např. ve spolupráci s Policií ČR či Útvarem pro vyšetřování korupce. Každoročně se konají také přednášky na téma „AIDS“, „Sex a vztahy“, „Problematika reprodukčního zdraví“.

Na školách pracují metodikové prevence a téměř všechny organizace naplňují tzv. „Minimální preventivní program“ a „Program proti šikaně“. Na prevenci sociálně patologických jevů se střední školy zaměřují od samého počátku vstupu žáka do školy. Již před přijímacím řízením jsou žáci i rodiče seznámeni s výchovně vzdělávacími projekty škol. Školy také vesměs zařadily důležité oblasti etické výchovy i do nově vytvořených ŠVP. Na mnohých místech se pořádají seznamovací (adaptační) kurzy, jejichž účelem je posilování pozitivních sociálních vazeb a kolektivních vztahů pomocí metod prožitkové pedagogiky. Preventivní program je průběžný. Podporuje zdravý životní styl, osobnostní a sociální rozvoj žáka, k čemuž patří i výcvik základních dovedností a návyků, které směřují k minimalizaci kázeňských problémů.

Velmi rozmanité formy výchovného působení vykazují Střední odborné učiliště obchodní, Praha 2, Belgická 29, Odborné učiliště a Praktická škola, Praha 8, Chabařovická 4/1125, Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha - Čakovice, se sídlem Praha 9 - Čakovice, Ke Stadionu 623 a Střední

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

odborné učiliště gastronomie, se sídlem Praha 10, U Krbu 45, které jako osvědčenou metodu k utužení vztahů mezi žáky organizují tzv. „Den třídy“. Jde o společnou návštěvu kulturních nebo sportovních akcí, která je zakončena společným slavnostním obědem ve škole.

Za nejefektivnější formu prevence sociálně patologických jevů bývá považováno začlenění jedince od raného věku do některé sportovní aktivity nebo využití nabídky široké škály možností zájmové činnosti škol, jiných organizací, např. základních uměleckých škol, které mají v hl. m. Praze vysokou úroveň, a které mají u žáků podchytit jakékoli nadání a vytvořit návyky vhodného i příjemného trávení volného času.

Environmentální výchova

Téma environmentální výchovy je obsaženo v řadě oborů vzdělání. Pole působnosti je nesmírně široké, a proto se objevuje v mnoha předmětech typu základy ekologie, zeměpis, občanská výchova, biologie, chemie či v odborných předmětech jednotlivých oborů a při odborném výcviku. Důraz je kladen na základní podmínky života, na zachování ekosystémů a na vztah člověka k životnímu prostředí. Podporuje se estetické cítění žáků. Školy řeší začlenění prvků environmentální výchovy dle svých možností, vycházejí z tradice výuky a požadavků dnešní doby.

Kromě vlastní výuky se naplňují cíle environmentální výchovy i jinak. Jedná se o úpravy kmenových tříd, interiéru škol i okolí. Žáci jsou zapojováni do třídění odpadu (někdy i specificky zaměřené úkoly - např. sběr víček od plastových lahví), do úsporných opatření na šetření energií (topení, elektřina), existují i programy na využití solární energie. Na téma environmentální výchova jsou pořádány různé ekologické přednášky a kurzy, žáci působí v zájmových kroužcích (chovatelské, ekologické a jiné) a mohou se účastnit speciálních akcí jako je „Ekologická olympiáda“, soutěž „Enersol“ nebo projekt „Globe“ (Globe games). Tématem environmentální výchovy se dlouhodobě zabývá známé pražské ekologické hnutí Tereza, které pořádá pro školy ucelené výukové programy s převládajícím použitím metody zážitkové pedagogiky.

Dobrým příkladem aplikace environmentální výchovy do výchovně vzdělávacího procesu může být například Gymnázium, Praha 6, Arabská 14. Škola se zapojila do projektu „Ekogramotnost pro udržitelný rozvoj v Praze“ v rámci JPD3. Cílem projektu je proškolit školní koordinátory EVVO v začlenění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty jako průřezového tématu do všech všeobecně vzdělávacích předmětů. Dále se gymnázium zapojilo do projektu „Ekosystémy ve výuce a v osvětě“, jehož cílem bylo seznámit žáky s důležitými ekosystémy v okolí školy, v Praze a regionu a jejich důležitou úlohou v krajině. Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179, ve školním roce 2008/2009 organizovala již 5. ročník celostátní soutěže ENERSOL 2009. Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1, vytvořila projekt na podporu třídění odpadu v pražských školách (projekt MHMP). Gymnázium Na Pražáčce, Praha 3, Nad Ohradou 23, ve spolupráci s Deutsche Schule řešilo projekt „Moldau - biologické a chemické výzkumy Vltavy“, při kterém navíc probíhala komunikace v cizím jazyce.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Východiskem pro výuku je Strategie udržitelného rozvoje ČR, schválená usnesením vlády ČR č. 1242 dne 8. 12. 2004. Také tato oblast je zařazena do vzdělávání jako průřezové téma ŠVP. Obdobně jako environmentální výchova i výchova k udržitelnému rozvoji je většinou zařazena do více předmětů (občanská výchova, základy ekologie, ekonomie, geografie, biologie, chemie, fyzika). Častou formou výstupů jsou referáty a prezentace. Doplňkovými aktivitami je pak spolupráce s ekocentry a exkurze do tematicky vhodných provozů. Udržitelný rozvoj řeší šetrné využívání přírodních zdrojů a udržitelné chování každého člověka i lidstva.

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha 10, Weilova 4 v rámci grantu zpracovala výukový program „Trvale udržitelný rozvoj v automobilovém průmyslu“, na odloučeném pracovišti

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

školy pracuje ekologická mycí linka pro automobily a na všech pracovištích školy je kladen důraz na třídění odpadu. Gymnáziu, Praha 4, Budějovická 680 byl vzhledem k aktivitám školy v oblasti EVVO pro roky 2009 až 2011 propůjčen titul „Škola udržitelného rozvoje 1. stupně“ (z celé ČR pouze 5 gymnázíj). Gymnázium, Praha 6, Arabská 14 vytvořila projekt „Škola pro udržitelný rozvoj“ s cílem zpopularizovat výuku přírodovědných předmětů na gymnáziu a zvýšit zájem o studium přírodovědných a technických předmětů na vysoké škole.

II.4 Konzervatoře

Konzervatoře jsou specifickým druhem škol. Vzdělávání v konzervatoři rozvíjí znalosti, dovednosti a další schopnosti žáků získané v základním a v základním uměleckém vzdělávání, poskytuje všeobecné vzdělání a připravuje žáky pro výkon náročných uměleckých nebo umělecko-pedagogických činností v oborech hudba, tanec, zpěv a hudebně dramatické umění. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu v konzervatoři se dosahuje těchto stupňů vzdělání:

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- vyšší odborné vzdělání v konzervatoři

Na území hl. m. Prahy působí 8 konzervatoří. Hl. m. Praha zřizuje 4 příspěvkové organizace, které vykonávají činnost konzervatoře. Jedna z těchto příspěvkových organizací vykonává dále i činnost vyšší odborné školy. Ve školním roce 2008/09 zde studovalo 1 421 žáků. Ve 3 soukromých konzervatořích studovalo 257 žáků. Jednu konzervatoř se 71 žákem zřizuje MŠMT. Ani jedna z konzervatoří nevykazuje ostatní formy vzdělávání.

Tab. č. 25 Konzervatoře – denní forma vzdělávání

Zřizovatel	Školy			Žáci	Nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za šk. r. 2005/06			
	Celkem	z toho v délce							
		6 let	8 let						
Kraj	4	3	1	1 088	204	142			
Soukromý	3	1	2	257	37	55			
MŠMT	1	1	-	76	10	10			
Celkem	8	5	3	1 421	251	207			

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele statistický výkaz S 9-01 o konzervatoři k 30. 9. 2007

V pražských konzervatořích studuje velké množství žáků, kteří mají trvalý pobyt v jiném kraji. Podíl dojíždějících činí téměř 49 % z celkového počtu žáků. Nejvíce je ze Středočeského kraje – cca 12 %. Přesto poklesl oproti šk. r. 2007/08 počet dojíždějících o 14 % (z 899 žáků na 696) a nově přijatých dokonce o 41 % (z 208 žáků na 114).

Tab. č. 26 Žáci s trvalým pobytom v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromník - denní forma vzdělávání

Kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Výsočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Sředočeský	Ústecký	Zlínský	celkem
počet žáků celkem	61	28	63	30	76	64	23	24	48	23	168	71	17	696
z toho nově přijatí	7	4	9	3	19	10	5	6	5	4	30	9	3	114

Zdroj: SMT MHMP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Největší zastoupení v konzervatořích mají žáci 16letí až 22letí. Žáci 12letí, 11letí a mladší jsou spíše výjimkou, tvoří pouze necelá 4 % z celkového počtu.

Tab. č. 27 Věkové složení

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21 letí	22 – 24letí	25letí starší
počet	26	27	34	27	76	138	160	168	134	159	124	240	108
podíl v %	1,83	1,90	2,39	1,90	5,35	9,71	11,26	11,82	9,43	11,19	8,73	16,89	7,60

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Stejně jako na ostatních druzích a typech škol se i na konzervatořích vzdělávají žáci – cizí státní příslušníci. Z celkového počtu žáků na konzervatořích tvoří 5,58 %. Se začleňováním cizinců a příslušníků národnostních menšin nejsou na konzervatořích problémy. Naopak tento typ škol přirozeně počítá s vhodnějšími podmínkami pro multikulturní prostředí. Nejvíce cizinců pochází ze Slovenska, Ukrajiny, Ruska, Japonska či Kypru.

Tab. č. 28 Žáci podle státní příslušnosti

	Celkem	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evrop. státy	Ostatní státy světa
Žáci	1 421	1 331	37	18	25	10
Podíl v %	100	93,67	2,60	1,27	1,76	0,70

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Ve školním roce 2008/09 proběhla inspekce ČŠI na 2 konzervatořích, přičemž bylo například hodnoceno následující:

- podmínky, průběh a výsledky vzdělávání,
- informovanost o průběhu a výsledcích vzdělávání.

Mezinárodní spolupráce, zapojení škol do rozvojových programů

V oblasti mezinárodní spolupráce vykazují tradičně konzervatoře velmi široký rozsah a záběr aktivit. Každoročně pořádají řadu vystoupení v zahraničí, výmenné pobytu žáků i pedagogů, stáže zahraničních pedagogů na školách a účastní se mezinárodních soutěží a festivalů. Pro lepší názornost jsou níže uvedeny příklady činnosti dvou škol:

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41

- spolupráce se zahraničními tanecními školami - Theatre School Amsterdam (Holandsko), University of Brighton, School of Art (Velká Británie), Hoger Institut voor Dans (Belgie)
- účast v mezinárodních programech International Visegrad Fund
- mezinárodní choreografická soutěž o cenu Jarmily Jeřábkové, Performing Arts Track of the Management of Performing Arts Dept /MAPPA/ (Turecko)
- členství v mezinárodních organizacích ELIA/European League of Institutes of the Arts

Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

- spolupráce s Musikscole Jazzakademie Dortmund v rámci projektu podpořeného Fondem česko-německé budoucnosti
- členství v Mezinárodní asociaci jazzových škol IASJ

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Soukromé konzervatoře mají rozsáhlé zahraniční styky s Hungarian Ballet Theatre, Hungarian Dance Academy, Institut del Theatre Barcelona, Ballet Magnificant USA, Tanečné konzervatorium Evy Jaczovej Bratislava apod.

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách

Konzervatoře se zúčastnily řady mezinárodních festivalů, mezinárodních soutěží, přehlídek apod.

Taneční konzervatoř hl. m. Prahy, Praha 1, Křížovnická 7

- mezinárodní festivaly v Budapešti, portugalské Alcobace, v Cali v Kolumbii
- vystoupení pro kambodžského krále Norodoma Sihanoniho v Phnom Penhu
- žáci byli součástí kulturní delegace v ruském Volgogradu a čínském Xianu

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

- mezinárodní akordeonová soutěž v Castelfidardo (Itálie) - 3. místo
- interpretační soutěž Karla Ditterse z Dittersdorfu- 1. místo
- mezinárodní pěvecká soutěž A. Dvořáka - 2. a 3. místo
- mezinárodní hobojovalová soutěž UFAM v Paříži - 1. místo
- mezinárodní akordeonová soutěž v Pule (Chorvatsko) - 1. a 2. místo
- mezinárodní soutěž žesťových nástrojů v Brně- 1. a 2. místo
- mezinárodní houslová soutěž v Moskvě- 2. místo

Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41

- mezinárodní taneční festival SOLO, DUO v Budapešti- 1. a 2. místo

Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

- mezinárodní festival jazzových orchestrů v Monterey v Kalifornii

Další důležité aktivity škol

Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

- vystoupení na velvyslanectví ČR v Káhiře při příležitosti slavnostního večera Státního svátku 28. 10. 2008 a slavnostního večera k ukončení předsednictví ČR EU 25. 6. 2009
- vystoupení na generálním konzulátu ČR v Sankt Peterburgu
- koncerty v Pražském domě v Bruselu pod záštitou primátora hl. m. Prahy u příležitosti 50. výročí školy
- vystoupení Street Party spolupořádané Českým centrem v Bruselu

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1

- koncerty k 200. výročí založení školy
- cyklus „Pražští konzervatoristé svým vrstevníkům“
- soutěže a semináře pro žáky hudebních škol

Soukromé konzervatoře vykazovaly rovněž řadu aktivit, např. pořádaly besedy a videoprojekce pro žáky a studenty, účastnily se na galapředstaveních, v Hamburském státním baletu, ND Brno, Taneční konzervatoři Brno, divadle na Vinohradech apod. Taneční centrum Praha – konzervatoř o.p.s., se sídlem Praha 5, Pod Žvahovem 463 tradičně pořádala Letní taneční workshop, Mezinárodní týden tance a Letní taneční školu.

Spolupráce se zaměstnavateli, profesními organizacemi a dalšími partnery

Pro zkvalitnění výuky a zvýšení ceny absolventů konzervatoří na trhu práce školy vyvíjejí značné úsilí v oblasti spolupráce s různými sociálními partnery ze všech oblastí souvisejících s obory vzdělávání v konzervatoři. Nejčastěji se jedná o zajišťování odborných praxí žáků, exkurze a odborné přednášky, případně poskytování studijních materiálů a zajištění uplatnění absolventa. Spolupráce je zabezpečována na smluvním základě.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Mezi významné sociální partnery patří např. Český rozhlas, Česká televize, Národní divadlo v Praze, Státní opera v Praze, Česká filharmonie, Symfonický orchestr Hlavního města Prahy, Taneční katedra HAMU, Taneční sdružení ČR. Podporu přímo ve výuce zajišťují pedagogicko-psychologické poradny nebo Člověk v tísni.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je zařazena do vzdělávání jako průřezové téma ŠVP, a to v rámci občanských kompetencí. Cílem je naučit žáky toleranci vůči ostatním lidem bez ohledu na jejich národnost, rasu, náboženské přesvědčení a jiné znaky, které člověka odlišují od majoritní společnosti. Multikulturní výchova je řešena buď jako samostatný předmět, nebo v rámci více předmětů (pedagogika, občanská výchova, výchovně vzdělávací předměty obecně). Nedílnou součástí jsou i přednášky a společenské akce. Ideálním způsobem je cestování a možnost studia v zahraničí. V každodenním životě je nejjednodušším prvkem výchovy soužití a vzájemné působení žáků v kolektivu, ve kterém jsou příslušníci různých etnik. Vzhledem k charakteru Prahy jako české metropole, která nejvíce přitahuje lidi z různých míst světa, je zdejší prostředí ideálním prostorem pro chápání multikulturního světa. Dobrým příkladem byl ve školním roce 2008/2009 projekt „Jeden svět na školách“.

Prevence sociálně patologických jevů

Prevence těchto jevů je na konzervatořích řešena ve spolupráci s pedagogicko-psychologickými poradnami a za přítomnosti výchovného poradce. Při šetření jsou používány anonymní dotazníky na zjišťování atmosféry ve škole či na zneužívání návykových látek a prevenci šikany.

Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 v rámci projektu „Škola - Zóna bez drog“ provedla monitoring aerosolovou soupravou na detekci přítomnosti drog na povrchu předmětů ve škole. Výsledek této zkoušky byl negativní.

Environmentální výchova

Pole působnosti je nesmírně široké, a proto se objevuje v celé řadě předmětů jako průřezové téma, např. v pedagogice, občanské výchově, hodinách věnovaných dějinám kultury, přírodovědných předmětech. Důraz je kladen na základní podmínky života, na zachování ekosystémů a na vztah člověka k životnímu prostředí. Podporuje se estetické cítění u žáků. Konzervatoře řeší začlenění prvků environmentální výchovy dle svých podmínek, přičemž vycházejí z tradice výuky a požadavků dnešní doby.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Výchova k udržitelnému rozvoji představuje šetrné využívání přírodních zdrojů a udržitelné chování každého člověka i lidstva. Východiskem pro výuku je Strategie udržitelného rozvoje ČR, schválená usnesením vlády ČR č. 1242 dne 8. 12. 2004. Také tato oblast je zařazena do vzdělávání jako průřezové téma ŠVP. Obdobně jako environmentální výchova i výchova k udržitelnému rozvoji je většinou zařazena do více předmětů (občanská výchova, pedagogika, základy ekologie, ekonomie, geografie).

II.5 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Studium je určeno absolventům všech typů středních škol, kteří své studium ukončili

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

maturitní zkouškou. Délka vyššího odborného vzdělávání je podle školského zákona v denní formě 3 roky včetně odborné praxe, u zdravotnických oborů vzdělávání až 3,5 roku.

Většina vyšších odborných škol na území hl. m. Prahy vznikla a existuje podobně jako v celé České republice při středních školách. Ve školním roce 2008/09 působilo v hl. m. Praze celkem 38 vyšších odborných škol (15 zřizovaných hl. m. Prahou, 13 z nich vykonává ještě činnost střední školy a 1 činnost konzervatoře), ve kterých studovalo 4 900 studentů v denní formě vzdělávání (6 708 studentů včetně ostatních forem vzdělávání). Do 1. ročníku bylo nově přijato 1 875 (2 580 včetně OFV) studentů. Studium ve školním roce 2007/08 ukončilo 1 356 (1 645 včetně OFV) studentů.

Tab. č. 29 Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti

Zřizovatel	Školy celkem	Denní forma vzdělávání					Ostatní formy vzdělávání			
		Školy	Studijní skupiny	Studenti	nově přijatí do 1. r.	Absolventi za šk. r. 2007/08	Školy	Studenti	nově přijatí do 1. r.	Absolventi za šk. r. 2007/08
Kraj	15	15	124	2 397	967	555	6	645	298	113
Soukromý	16	16	130	1 888	686	629	8	784	269	158
Církev	6	5	33	615	222	172	3	239	83	18
Ostatní	1	-	-	-	-	-	1	140	55	-
CELKEM	38	36	287	4 900	1 875	1 356	18	1 808	705	289

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonné ukazatele; statistické výkazy

Oborová struktura vyšších odborných škol

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů vyšších odborných škol v denním vzdělávání byla skupina 53 – Zdravotnictví s 871 studentem, následovala skupina 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče se 739 studenty a skupina 82 – Umění a užité umění s 623 studenty. Nejméně zastoupeny byly: skupina 61 – Filozofie, teologie s 15 žáky a nově zařazená skupina oborů 29 – Potravinářství a potravinářská chemie s 22 studenty. Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou byly nejpočetněji zastoupeny stejné skupiny s 535, 496 a 375 studenty. Nejméně zastoupena byla skupina 29 – Potravinářství a potravinářská chemie s 22 studenty. Skupiny oborů 61 - Filozofie, teologie a 65 – gastronomie, hotelnictví a turismus nebyly vůbec otevřeny.

Tab. č. 30 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2007/08 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
23	Strojírenství a strojírenská výroba	1	1	83	83	35	35	26	26
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	3	1	177	69	67	27	49	23
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	22	22	22	22	-	-
37	Doprava a spoje	2	1	91	35	64	35	-	-
53	Zdravotnictví	5	2	871	535	336	216	214	94
61	Filozofie, teologie	1	-	15	-	6	-	5	-
63	Ekonomika a administrativa	7	2	382	186	121	73	188	62
64	Podnikání v oborech, odvětvích	6	1	560	55	154	-	204	29
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	3	-	430	-	162	-	121	-
68	Právo, právní činnost	4	1	489	273	203	112	122	54
72	Publicistika, knihovnictví, informatika	2	1	418	268	131	85	92	42
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	739	496	327	231	207	159
82	Umění a užité umění	8	6	623	375	247	131	128	66
celkem		x	x	4 900	2 397	1 875	967	1 356	555

Zdroj: SMT MHMP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

V ostatních formách vzdělávání byla nejpočetněji zastoupena skupina 68 – Právo, právní a veřejnoprávní činnost se 453 studenty, u VOŠ zřizovaných hl. m. Prahou skupina 53 - Zdravotnictví s 274 studenty. Nejméně zastoupenou byla nově zařazená skupina 26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika s 45 studenty, ve školách zřizovaných hl. m. Prahou skupina 63 - Ekonomika a administrativa s 35 studenty. Skupiny oborů 26 - Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 61 - Filozofie, teologie a 64 – podnikání v oborech, odvětví nebyly ve školách zřizovaných HMP vůbec otevřeny.

Tab. č. 31 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání

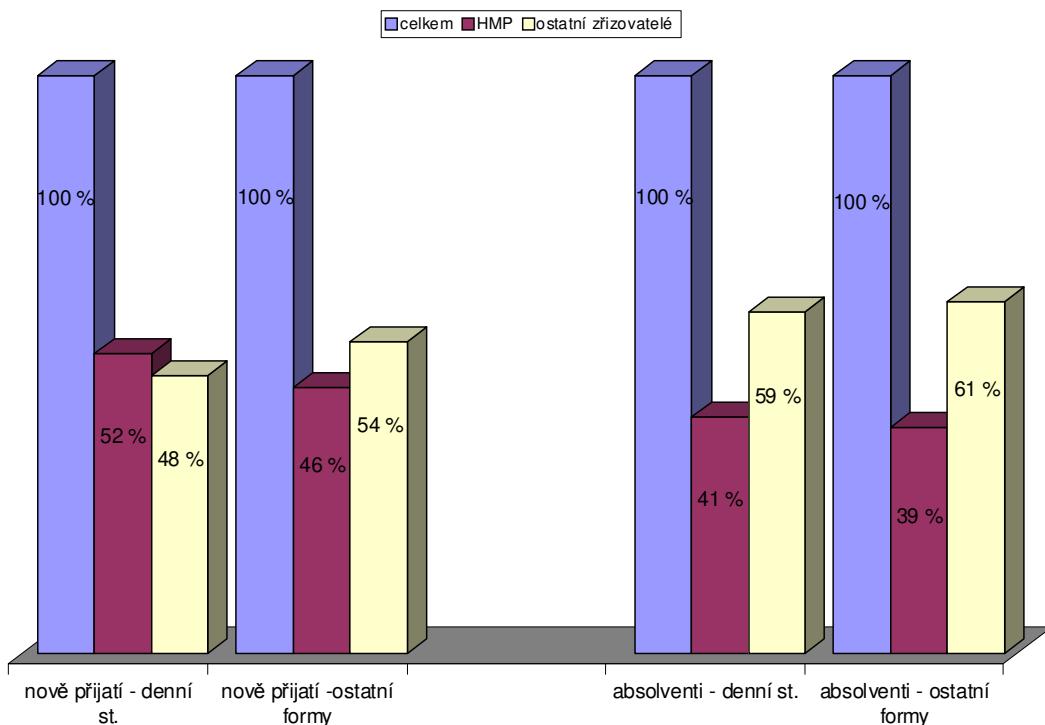
kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2007/08 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	2	-	45	-	31	-	-	-
53	Zdravotnictví	4	2	420	274	163	91	97	61
61	Filozofie, teologie	2	-	120	-	35	-	15	-
63	Ekonomika a administrativa	3	1	139	35	45	20	51	15
64	Podnikání v oborech, odvětví	3	-	155	-	57	-	49	-
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	3	1	453	119	143	59	45	8
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	1	1	57	57	23	23	1	1
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	279	160	153	105	31	28
celkem		x	x	1 668	645	650	298	289	113

Zdroj: SMT MHMP

Poměr mezi nově přijatými na vyšších odborných školách zřizovaných hl. m. Prahou a ostatními zřizovateli ukazuje následující graf, stejně jako poměr mezi absolventy škol. Školy Hl. m. Prahy přijaly k dennímu studiu vyšších odborných škol o 4 % více studentů než ostatní zřizovatelé, oproti tomu v ostatních formách studia přijaly o 8 % studentů méně než ostatní zřizovatelé. Školy zřizované HMP absolvovalo v denním studiu o 18 % studentů méně, v ostatních formách studia dokonce o 22 % studentů méně než školy ostatních zřizovatelů.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Graf č. 6 Podíl škol zřizovaných HMP - nově přijatí studenti a absolventi VOŠ

Změny oborové struktury VOŠ

V průběhu školního roku 2008/09 došlo podobně jako u středních škol ke změnám v oborové struktuře z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky, nahrazení dobíhajícího oboru, ukončení platnosti učebních dokumentů nebo dlouhodobé absenze poptávky po studiu určitého oboru.

Tab. č. 32 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

Změna vzdělávací struktury - nové obory

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
53-41-N/11	Diplomovaná všeobecná sestra	VOŠ zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 4, 5. května 51	Rozšíření nabídky oborů vzdělávání
82-41-N/07	Kresba a ilustrace v médiích	VOŠ a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2	Rozšíření nabídky oborů vzdělávání
29-41-N/01	Potravinářská technologie a biotechnologie	VOŠ ekonomických studií a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10	Rozšíření nabídky oborů vzdělávání
63-43-N/07	Účetnictví a finance	VOŠ ekonomických studií a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10	Nová akreditace
26-47-N/09	Přenosové a síťové technologie	VOŠ a SŠ slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysokanská 48	Využití kapacit nového Centra Covelit a rozšíření vzdělávací nabídky
63-41-N/01	Mezinárodní obchodní styk	Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, spol. s r.o., Praha 7, Ortenovo nám. 34/1275	Nová akreditace
53-41-N/31	Diplomovaná dentální hygienistka	Soukromá vyšší odborná škola zdravotnická pro dentální hygienistky, s.r.o., Praha 2, Sekaninova 12/397	Nová akreditace

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
63-43-N/02	Finanční poradenství – dálková forma	PB–Vyšší odborná škola a Střední škola managementu, s.r.o., Praha 8, Nad Rokoskou 111/7	Nová akreditace
26-31-N/02	Aplikace výpočetní techniky – dálková forma	PB–Vyšší odborná škola a Střední škola managementu, s.r.o., Praha 8, Nad Rokoskou 111/7	Nová akreditace
68-43-N/05	Veřejná správa	Škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha, Vyšší odborná škola, Střední odborná škola, s.r.o., Praha 4, Michelská 12	Rozšíření nabídky studia
53-41-N/11	Diplomovaná všeobecná sestra	Soukromá vyšší odborná škola zdravotnická MEDEA, s.r.o., Praha 1, Benediktorská 685/2	Nová akreditace
53-41-N/21	Diplomovaný zdravotnický záchranář	Soukromá vyšší odborná škola zdravotnická MEDEA, s.r.o., Praha 1, Benediktorská 685/2	Nová akreditace
64-31-N/12	Management tělesné výchovy a sportu	Vyšší odborná škola ČSTV s.r.o., Praha 6, Zátopkova 100/2	Nová akreditace

Zdroj: SMT MHMP

Tab. č. 33 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

Změna vzdělávací struktury - zrušené obory

Kód oboru	Název oboru	Školy	Důvod
53-41-N/001	Diplomovaná všeobecná sestra – denní forma		
53-41-N/001	Diplomovaná všeobecná sestra – dálková forma		
53-41-N/002	Diplomovaná dětská sestra – denní forma		
53-41-N/003	Diplomovaná porodní asistentka – denní forma		
53-44-N/001	Diplomovaný oční technik – dálková forma		
53-45-N/004	Diplomovaný radiologický asistent – denní forma	VOŠ zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6	Ukončení platnosti učebních dokumentů.
53-45-N/004	Diplomovaný radiologický asistent – dálková forma		
53-45-N/005	Diplomovaný asistent hygienické služby – denní forma		

Zdroj: SMT MHMP

Akreditované vzdělávací programy

VOŠ ekonomických studií a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10

- veškeré realizované vzdělávací programy pro VOŠ byly v předcházejících dvou školních ročích schváleny Akreditační komisí a výuka v návaznosti na jejich platnost je postupně od 1. ročníků realizována
- ve vyšších ročnících výuka dobíhá podle předcházejících učebních dokumentů

Vyšší odborná škola ekonomická a Obchodní akademie, Praha 8, Kollárova 5

- příprava učební osnovy pro nový vzdělávací program VOŠE, který je součástí žádosti o akreditaci

Většina soukromých vyšších odborných škol má vzdělávací programy akreditované MŠMT. Některé VOŠ na přípravě vzdělávacích programů intenzivně pracují.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Věkové složení studentů

Věková skupina odpovídající vyššímu odbornému vzdělávání je 19 – 21 let, vyšší odborné školy v hl. m. Praze navštěvují i mladší a starší studenti, mezi kterými je nejvyšší zastoupení u 22letých (1 114). Podrobný přehled podává následující tabulka.

Tab. č. 34 Věkové složení studentů VOŠ

věk	mladší 18 let	19letí	20letí	21letí	22letí	23letí	24letí	25 až 29letí	30 až 34letí	35 až 39letí	40letí a starší
všechny formy vzdělávání: 6 708											
počet	6	539	1 186	1 347	1 114	589	322	600	378	248	379
denní forma vzdělávání: 4 900											
počet	6	514	1 137	1 263	1 012	492	223	197	25	17	14
ostatní formy vzdělávání: 1 808											
počet	-	25	49	84	102	97	99	403	353	231	365

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Na vyšších odborných školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2008/09 vzdělávalo 113 studentů – cizích státních příslušníků, tj. 1,69 % z celkového počtu studentů.

Tab. č. 35 Studenti podle státní příslušnosti

	Celkem	Česká republika	Slovensko	Ostatní státy EU 27	Ostatní evrop. státy	Ostatní státy světa
Žáci	6 708	6 595	46	9	43	15
Podíl v %	100,00	98,31	0,69	0,13	0,64	0,23

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

V oblasti mezinárodní spolupráce mají vyšší odborné školy již vybudovanou tradici. Většina z nich se zapojuje do realizace vzdělávacího programu Evropské unie Leonardo, Socrates - Comenius a dále do programu Erasmus.

VOŠ ekonomických studií a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10

- spolupráce na projektu s názvem Otevřené vzdělávání - projekt je zaměřen na tvorbu studijních opor (skripta a prezentace) a další rozvoj a inovaci vzdělávání na VOŠ (nové softwary pro výuku, program umožňující studentům např. elektronické přihlašování na zkoušky)

Vyšší odborná škola informačních služeb, Praha 4, Pacovská 350

- s irskou školou Institut of Technology Sligo realizuje bakalářský studijní program pro absolventy VOŠ
- škola je zapojena do programu ERASMUS

Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 3166/37a

- mezinárodní spolupráce s Centrem dobровolnických programů v německém Regensburgu
- spolupráce s metodiky a koordinátory zařízení v oblasti sociální práce, speciální pedagogiky a zdravotnické osvěty z vybraných zemí Evropy a Asie

Konzervatoř a VOŠ Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4

- spolupráce s Musicschule Jazzakademie Dortmund v rámci projektu podpořeného Fondem česko-německé budoucnosti
- členství v Mezinárodní asociaci jazzových škol IASJ

VOŠ pedagogická a sociální, SOŠ pedagogická a Gymnázium, Praha 6, Evropská 33

- Bosch-Stiftung - „Coperník a Kepler - Dva Evropané spojují Německo, Polsko a ČR“
- v rámci programu Leonardo „Sociálně pedagogická práce se seniory v 21. století“

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Soukromé školy se rovněž zapojují do mezinárodní spolupráce a spolupráce s dalšími institucemi, např. s VŠ - Bankovním institutem, s Komorou znalců Slovenské republiky, s partnerskými školami ve Vídni, Bruselu, zapojují se do mezinárodního programu Leonardo da Vinci.

Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola, spol. s r.o., se sídlem Praha 7, Ortenovo nám. 34/1275

- výmenné zahraniční stáže a spolupráce se školami a institucemi (Německo, Řecko, Slovensko)

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Školy spolupracují s řadou partnerů, které si vybírají podle svého zaměření. Jde především o Hospodářskou komoru ČR a Hospodářskou komoru hl. m. Prahy, Asociaci vyšších odborných škol, Unii zaměstnavatelských svazů, dále o divadla, kluby, časopisy, profesionální orchestry, Asociaci vzdělavatelů v sociální práci, Radu pro sociální práci Dětskou sekci České společnosti pro psychoanalytickou psychoterapii a další. Například VOŠSP, Praha 10, Jasmínová 3166/37a aktivně spolupracuje s Asociací vzdělavatelů v sociální práci a s několika dalšími odbornými pracovišti v sociální oblasti, kde je realizována praxe studentů, která je součástí studijních programů. Soukromé školy uvádějí spolupráci např. se Sdružením škol vyššího studia – CASPHE, Asociací vyšších odborných škol, Sdružením soukromých škol Čech, Moravy a Slezska, dále Asociací cestovních kanceláří, Asociací metodiků AMATE, Asociací učitelů angličtiny.

Další důležité aktivity škol

Mezi další důležité aktivity, kterým se věnuje např. VOŠSP, Praha 10, Jasmínová 3166/37a, patří:

- dobrovolnická aktivita studentů školy
- spolupráce s neziskovou organizací ADRA
- nejrůznější charitativní projekty (Bílá pastelka, Dny seniorů)
- prezentace na Veletrhu sociálních služeb apod.

Úspěšnost v soutěžích, olympiadách, na festivalech

VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22

- soutěž CZECH PRESS FOTO - cena Sony Junior Awards
- soutěž o novou značku Pedagogického muzea J. A. Komenského - 1. místo
- soutěž Trienále ex-libris Chrudim - hlavní cena v kategorii studentských prací
- soutěž Národní cena za studentský design 2008 - Cena Unie výtvarných umělců

Výchova k udržitelnému rozvoji

Východiskem pro výuku je Strategie udržitelného rozvoje ČR, schválená usnesením vlády ČR č. 1242 dne 8. 12. 2004. Také tato oblast je zařazena do vzdělávání jako průřezové téma dle akreditovaných vzdělávacích programů. Výchova k udržitelnému rozvoji se prolíná celým vzdělávacím procesem. Důležitá je v tomto ohledu spolupráce s ekocentry, účast na seminářích a přednáškách (jež pořádá např. Přírodovědecká fakulta UK, katedra ekologie). VOŠ ekonomických studií a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10 dlouhodobě spolupracuje s Akademií věd ČR, její studenti se účastní exkurzí v jednotlivých ústavech a navštěvují přednášky zaměřené na problematiku udržitelného rozvoje.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

II.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve školním roce 2008/09 fungovalo celkem 38 právních subjektů vykonávajících činnost škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením, zřizovaných Hl. m. Prahou. Jednotlivé školy nabízejí vzdělávání dětem a žákům s různým zdravotním postižením. Kromě Hl. m. Prahy jsou dalšími zřizovateli těchto škol: soukromé subjekty, církev, MŠMT a jedna MČ. Přehled o počtu škol podle zřizovatele podává následující tabulka.

Tab. č. 36 Počet škol podle zřizovatele

Zřizovatel	Právní subjekty	z toho součásti:			
		MŠ	ZŠ	SŠ	Konzervatoře
Obec	1	1	0	0	0
Kraj	38	15	39	10	0
Soukromý	8	3	2	3	0
Církev	6	3	4	2	0
MŠMT	4	2	2	4	1
Celkem	57*	24	47	19	1

Zdroj: SMT MHMP

*Počet škol celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých druzích vzdělávání.

Tabulka č. 37 nabízí přehled škol, které poskytují vzdělávání dětem a žákům podle druhu zdravotního postižení. V předškolním vzdělávání jsou nejčastější vady řeči a kombinované vady. V základním vzdělávání je nejvíce škol, které poskytují vzdělávání žákům s mentálním postižením, následují kombinované vady, vývojové poruchy chování a učení. Ve středním vzdělávání je nejvíce poskytováno vzdělávání žákům s mentálním postižením, zrakovým postižením, kombinovanými vadami a sluchovým postižením.

Tab. č. 37 Rozdělení škol podle typu zdravotního postižení

Zdravotní postižení celkem	Celkem		MŠ		ZŠ		SŠ	
	školy	děti/žáci	školy	děti	školy	žáci	školy	žáci
	x	3 023	x	333	x	2 182	x	508
z toho: mentální	28	1 427	2	10	20	1 286	6	131
zrakové	3	119	0	0	1	24	2	95
sluchové	8	216	2	18	3	131	3	67
vady řeči	16	273	7	143	7	126	2	4
tělesné	10	158	3	42	4	62	3	54
kombinované vady	21	354	6	60	11	215	4	79
autismus	13	94	3	18	7	61	3	15
vývojové poruchy učení	10	188	1	1	6	133	3	54
vývojové poruchy chování	9	218	3	30	6	188	0	0

Zdroj: SMT MHMP

V přehledu nejsou zahrnuty počty žáků ve školách při zdravotnických zařízeních, školami byl zaevidován pouze počet hospitalizovaných dětí a žáků, o které jednotlivé školy v průběhu školního roku 2008/09 pečovaly (v MŠ 330 dětí, v ZŠ 375 žáků).

Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením na území hl. m. Prahy se vzdělávají také děti a žáci s trvalým pobytom mimo hl. m. Prahu.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 38 Děti a žáci s trvalým pobytom v jiném kraji – školy zřizované HMP

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysocina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem dojíždějících
počet žáků celkem	19	8	13	13	15	15	8	4	11	26	421	36	1	590
z toho nově přijatí	7	0	1	3	3	4	4	0	2	6	73	5	0	108

Zdroj: SMT MHMP

Do škol samostatně zřízených Hl. m. Prahou pro děti a žáky se zdravotním postižením dojízdělo ve školním roce 2008/09 celkem 590 dětí a žáků s trvalým pobytom v jiném kraji. Největší podíl dojíždějících tvořili děti a žáci ze Středočeského kraje – 71,4 %, tj. o 2,3 % méně než ve školním roce 2007/08. Nově přijatých z celkového počtu dojíždějících bylo 18,3 %.

ŠVP – situace v jejich uplatnění a tvorbě

V mateřských školách a základních školách se ve sledovaném období pracovalo podle školních vzdělávacích programů. Při tvorbě ŠVP bylo přihlíženo ke specifickým potřebám žáků jednotlivých speciálních škol i k materiálně technickému vybavení škol. Ve školním roce 2008/2009 probíhalo doplňování a aktualizování školních vzdělávacích programů podle zpětné vazby pedagogů školy, na některých vybraných školách pokračovalo ověřování prvků školních vzdělávacích programů ve spolupráci s Výzkumným ústavem pedagogickým v Praze, stejně jako v předchozím školním roce.

Na Gymnáziu pro zrakově postižené a Střední odborné škole pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115 pedagogičtí pracovníci školy vypracovali ŠVP pro obor vzdělání – Obchodní akademie Na cestě poznání, který vstoupil v platnost k 1. září 2009. ŠVP byl vytvořen na základě RVP Obchodní akademie a vychází vstříc potřebám žáků se zrakovým postižením, případně s jinou formou zdravotního postižení.

Pro Střední školu Aloyse Klara, se sídlem Praha 4, Vídeňská 28 byly vytvořeny a schváleny rámcové vzdělávací programy pro obory Čalouník, Knihař, Keramik, Rekondiční a sportovní masér, Textilní výtvarnictví, Masér sportovní a rekondiční, na jejich základě byly zpracovány školní vzdělávací programy, které se od září 2009 vyučují v 1. ročnících těchto oborů. Nově byly schváleny rámcové vzdělávací programy pro obory Keramické práce a Podnikání, na přípravě školních vzdělávacích programů pro tyto obory se pracuje.

Nadané žáky vzdělávají speciální školy pouze v ojedinělých případech. Většinou se jedná o nadání v oblasti výtvarného či hudebního umění, případně výrazných matematických dovedností u dětí s vysokofunkčním autismem. Pokud se v rámci hospitalizace objeví nadaný žák ve škole při zdravotnickém zařízení, pedagogové uplatňují individuální přístup.

Ověřování výsledků vzdělávání

V průběhu školního roku školy vyhodnocovaly plnění individuálních vzdělávacích plánů. Výsledky vzdělávání byly ověřovány standardními metodami – klasifikace známkováním, slovní hodnocení, případně kombinace obou variant. Výsledky vzdělávání žáků byly hodnoceny také v rámci pedagogických rad, při hospitační činnosti, při kontrolách sešitů, plnění tématických plánů nebo rozbory žákovských prací. Základní škola a Střední škola, Praha 4, Kupeckého 576 vytvořila sadu vlastních standardizovaných evaluačních testů.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

V případě škol při zdravotnických zařízeních jsou také výsledky vzdělávání po dobu hospitalizace ověřovány ústní a písemnou formou s použitím klasifikace nebo slovního hodnocení, případně kombinací obou. Je respektován způsob hodnocení v kmenové škole hospitalizovaného žáka. Žáci, kteří jsou v době vysvědčení dlouhodobě hospitalizováni, mohou po dohodě s kmenovou školou obdržet vysvědčení vystavené školou při zdravotnickém zařízení. Kmenové škole je odeslán osobní záznam žáka, který byl vyučován dva a více týdnů současně s žádostí o zprávu, jak se žák po návratu z léčení zapojil do běžné výuky.

Kurzy na doplnění základního vzdělávání nebo základů vzdělání

Kurzy pro doplnění základů vzdělání probíhaly ve školním roce 2008/09 v Základní škole Zahrádka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8 a v Mateřské škole speciální, Základní škole praktické a Základní škole speciální, Praha 9, Bártlova 83.

Asistenti pedagoga

Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením zřizovaných Hl. m. Prahou pracovalo ve školním roce 2008/09 celkem 100 asistentů pedagoga. Nejvíce asistentů zaměstnával Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, se sídlem Praha 2, V Pevnosti 4 (13) a Mateřská škola speciální, Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 83 (12).

Počet asistentů pedagoga ve školách i rozsah jejich činnosti závisel na typu a stupni zdravotního postižení žáků jednotlivých škol. Asistenti pedagoga pracovali především u žáků se souběžným postižením více vadami, u žáků s autismem nebo těžší formou mentálního postižení, někteří pouze v určitých vyučovacích předmětech, jiní ve všech hodinách při vyučování nebo školních aktivitách mimo výuku. Významnou úlohu plní i asistenti pedagoga pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí. Důležitá je jejich těsná spolupráce se sociálními pracovníky a kurátory. Kromě asistentů pedagoga vykonávali asistenční služby ve školách také studenti VŠ a VOŠ v rámci praxí, případně dobrovolníci. Většina škol, v nichž je zřízena funkce asistenta pedagoga, má dobré zkušenosti a výuku bez spolupráce asistenta pedagoga si už nedokáže představit.

Mezinárodní spolupráce, zapojení škol do rozvojových programů

Školy jsou zapojeny do rozvojových programů a navazují spolupráci se zahraničními školami:

- při Základní škole a střední škole waldorfské, se sídlem Praha 4, Křejpského 1501 dále probíhal projekt chráněné dílny JINAN, pro který získala škola prostředky ze strukturálních fondů EU
- Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 4, Ružinovská a Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1 se účastnily projektu ESF „Internetové kluby ČH@VE“ - pomoc žákům s rozvojem počítačové gramotnosti
- Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45 se již podruhé zúčastnila mezinárodního filmového festivalu Mental Power Film Festival 2009. S muzikálovým filmem „Krajina posedlá tmou“, který spolu s pedagogy natočili všichni žáci školy, získali jednu nominaci a cenu Mental Power. Festival filmů, na kterých se podíleli mentálně a kombinovaně postižení podpořil primátor Prahy Pavel Bém a Národní rada osob se zdravotním postižením v ČR
- Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, se sídlem Praha 2, V Pevnosti 4 navázala spolupráci se speciální školou v Dánsku v Kodani. Ve školním roce 2009/10 škola připraví formou projektového vyučování návštěvu vybrané skupiny žáků v Dánsku

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169 vypravila 2 výjezdy studentů SŠ do Německa na pracovní pobyt v obdobně zaměřené škole a práci v laboratoři

Školy při zdravotnických zařízeních jsou zapojeny do projektu „Srovnat startovní čáru“ financovaného Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem České republiky a rozpočtem Hlavního města Prahy. Projekt je zaměřen na hospitalizované žáky, jejich rodiče, pedagogy v nemocničních školách a kmenových školách. Přináší podporu vzdělávání těchto dětí prostřednictvím e-learningu, zavedení konverzace v cizím jazyce s rodilým mluvčím, speciální vzdělávací program v době letních prázdnin; školení, kurzy a testování forem spolupráce pro pedagogy. Z projektu budou školám poskytnuty notebooky, příslušný hardware a software. Do projektu jsou zapojeny Základní škola a Mateřská škola při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1, Základní škola a Mateřská škola při Všeobecné fakultní nemocnici, Praha 2, Ke Karlovu 2, Základní škola a Mateřská škola při Fakultní Thomayerově nemocnici, Praha 4, Vídeňská 800 a Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476.

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách

Řada škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením se ve školním roce 2008/09 zúčastnila nejrůznějších soutěží, olympiád, festivalů a dalších významných akcí, např.:

- Základní škola pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19, se zapojila do rozvojového programu s názvem „Nácvik efektivního využití speciálních optických pomůcek“, pořádala celostátní sportovní hry zrakově postižené mládeže, kde členka reprezentačního družstva získala 1. místo – nejúspěšnější žákyně. Další členové družstva pak obsadili první místa v atletice a plavání
- Gymnázium pro zrakově postižené a Střední odborná škola pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115, pořádala celostátní soutěž v psaní na klávesnici pro žáky ZŠ a SŠ se zrakovým postižením ve spolupráci s Těsnopisným ústavem, pořádala goalballový turnaj, cyklistické, turistické a lyžařské kurzy
- Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169 pořádala Celostátní sportovní hry pro sluchově postižené

Spolupráce se sociálními a dalšími partnery

Některé školy samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením jsou fakultními školami Pedagogické fakulty UK Praha nebo Fakulty tělovýchovy a sportu UK Praha. Mezi další partnery škol patří Vyšší odborná škola sociálně-právní, Vyšší odborná škola pedagogická či Vysoká škola J. A. Komenského. Studenti těchto škol vykonávají ve školách samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením souvislé nebo průběžné praxe a mohou čerpat materiály pro seminární, diplomové či doktorandské práce.

K dalším významným partnerům patří občanská sdružení Barevný svět dětí, 5P, TyMyJán, Rytmus, Sluneční zahrada, Podané ruce, Prak, Sananim, Máme otevřeno, Empatic, Viděno hmatem apod., nadace jako např. Nadace Českého rozhlasu, Nadační fond pro vzdělávání, Olivova nadace, Konto Bariéry, Fond ohrožených dětí, Život dětem, Člověk v tísni atd., společnosti a svazy - Společnost pro ranou péči, Autistik, Národní agentura pro evropské sociální programy, Spolek pro léčebnou pedagogiku a sociální terapii, ZORA – Svaz zrakově postižených a dále asociace, kterými jsou např. Asociace pomáhající lidem s autismem, Asociace waldorfských škol ČR.

Dlouhodobě spolupracují školy s Institutem pedagogicko-psychologického poradenství, pedagogicko-psychologickými poradnami, speciálními pedagogickými centry a středisky výchovné péče, také s Policií ČR, Městskou policií, soudy, úřady městských částí, Městským centrem sociálních služeb a prevence, úřady práce i soukromými firmami a jinými školami.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

II.7 Jazykové vzdělávání

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hl. m. Prahy, Praha 1, Školská 15 je jedinou jazykovou školou zřizovanou hl. m. Prahou. Ročně v ní studuje zhruba 4 - 5 tis. posluchačů. Větší část vzdělávací činnosti má charakter zájmového studia v denních a večerních kurzech.

Vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky může být ukončeno státní jazykovou zkouškou základní, státní jazykovou zkouškou všeobecnou a státní jazykovou zkouškou speciální.

Tab. č. 39 Kurzy organizované školou – počty kurzů a žáků

	celkem	v tom							jiné
		základní	střední	přípravné k SJZ	konverzační	speciální	dálkové studium		
kurzy	438	195	46	39	17	50	12	79	
žáci	3 787	1 838	397	320	139	512	51	530	

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2008/09 probíhala výuka těchto cizích jazyků všech úrovní: angličtina, arabština, čínština, finština, francouzština, holandština, indonéština, italština, japonština, latina, němčina, portugalština, ruština, řečtina klasická, řečtina nová, španělština, švédština a vietnamština a českého jazyka pro cizince (stylistika, rétorika, gramatika).

Tab. č. 40 Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a typů kurzů

	anglický		francouzský		německý		ruský		španělský		italský		ostatní	
	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci
základní	41	445	26	271	11	98	5	40	24	237	11	103	77	644
střední	16	156	8	81	9	79	-	-	2	13	2	22	9	46
přípravné k SJZ	18	147	9	79	7	62	2	13	1	6	2	13	-	-
konverzační	6	59	3	22	4	31	1	8	1	4	1	9	1	6
speciální	40	387	-	-	10	125	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2008/09 studovalo nejvíce žáků v základních a speciálních kurzech. V základních kurzech studovalo nejvíce žáků anglický a francouzský jazyk, ve speciálních kurzech anglický a německý jazyk.

Od školního roku 1994/95 jazyková škola organizuje jednoleté řádné pomaturitní studium tradičně koncipované jako kombinace dvou jazyků s dotací 16 hodin týdně pro hlavní jazyk a 4 hodin pro vedlejší jazyk.

Tab. č. 41 Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)

Žáci celkem	v tom v kurzech			v tom studující jazyk			
	základní	střední	ostatní	anglický	francouzský	německý	ostatní
1 692	392	565	735	1 450	71	84	87

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Jazyková škola společně s Ústavem jazykové a odborné přípravy UK je přidruženým členem ALTE – Mezinárodní asociace testování cizích jazyků v Cambridge. Účastní se wokrshopů ALTE, spolupracuje s Univerzitou v Soluni, Goethe Institutem, Instituto Cervantes, Orientálním ústavem, Židovským muzeem, apod. Jazyková škola dosáhla ocenění Evropský učitel jazyků roku 2008 (vyučující AJ).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Jazyková škola provádí zkoušky z ČJ pro cizince na úrovni A1 za účelem získání trvalého pobytu v ČR. Jazyková škola dále zajišťuje jazykové kurzy v řadě podniků a organizací, včetně důležitých státních úřadů (MŠMT, Ministerstvo financí, Česká obchodní inspekce apod.). Spolupracuje se Soudní komorou tlumočníků ČR, Výzkumným ústavem pedagogickým, Úřady práce, školskými asociacemi, apod.

II.8 Základní umělecké a zájmové vzdělávání

II.8.1 Základní umělecké vzdělávání

Hlavním cílem vzdělávání v základních uměleckých školách je podpora talentů. Základní umělecké školy (ZUŠ) poskytují základy uměleckého vzdělání ve čtyřech oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. ZUŠ mají významný podíl na formování osobnosti žáků, rozvíjejí jejich individuální schopnosti a talent, vytvářejí a formují jejich umělecké vnímání a cítění. Organizace studia je upravena školským zákonem a vyhláškou MŠMT č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání. Vzdělávání v ZUŠ - jeho průběh a výsledky, personální a materiální podmínky pro výuku - hodnotí Česká školní inspekce.

Školy zpravidla organizují všechny typy studia: přípravné, základní I. a II. stupně, rozšířené a studium pro dospělé. Pro přijetí žáka ke studiu v ZUŠ je nutné úspěšné vykonání talentové zkoušky. Úkolem ZUŠ je podchytit a dále rozvíjet talent žáků od předškolního věku až po dospělé, odborně je vzdělávat a připravovat k dalšímu studiu na středních školách uměleckého zaměření, konzervatořích nebo vysokých školách uměleckého, popř. pedagogického zaměření. Ve školním roce 2008/09 bylo z žáků, kteří se připravovali na ZUŠ, přijato na umělecké školy k dalšímu studiu 279 žáků, z toho 103 na vysoké školy.

Personální zabezpečení výuky v ZUŠ bylo na velmi dobré úrovni – většina škol vykazuje 100% kvalifikovanost (průměrná kvalifikovanost činí 97,1 %), řada pedagogických pracovníků je výkonnými umělci. Ředitelé podporují další vzdělávání učitelů a zahrnují tuto oblast do dlouhodobého plánování.

Základní umělecké školy

Na území hl. m. Prahy je vytvořena fungující a dopravně dobře dostupná síť ZUŠ. Působí zde celkem 35 ZUŠ, z toho 26 zřizovaných hl. m. Prahou, 2 zřizované MČ, 5 škol soukromých zřizovatelů a 2 školy církevní. Základní umělecké školy v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy rozšiřují nabídku uměleckého vzdělávání v rozvojových částech Prahy rozširováním vzdělávání na odloučených pracovištích a vytvářejí tak vyváženou vzdělávací nabídku.

Tab. č. 42 Zastoupení oborů v ZUŠ

ZUŠ podle vyučovaných oborů					
počet oborů	4	3	2	1	celkem
počet ZUŠ	18	8	7	2	35

Zdroj: SMT MHMP

Největší zájem mezi žáky je o hudební obor, který ve školním roce 2008/09 navštěvovalo 68,1 % z celkového počtu žáků ZUŠ, následuje obor výtvarný (18,4 %) a taneční (9,6 %). Nejméně žáků (3,9 %) navštěvovalo obor literárně dramatický.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 43 Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2008/09

	o b o r				celkem
	hudební	výtvarný	taneční	liter. dramat.	
počet žáků	16 391	4 425	2 312	932	24 060*
počet žáků v %	68,1	18,4	9,6	3,9	100

Zdroj: SMT MHMP

* včetně vzdělávaných dospělých

Vývoj počtu žáků v ZUŠ byl v letech 2001 až 2009 v celku stabilní. Nabídka tohoto typu vzdělávání je pro cílovou skupinu v převážné míře 6 – 15letých přitažlivá. Přestože ve školním věku jsou nyní slabší populační ročníky, počet žáků ZUŠ neustále mírně stoupá, tzn., že stoupá procento dětí zapojených do základního uměleckého vzdělávání.

Tab. č. 44 Počty žáků ZUŠ v letech 2003/04 – 2008/09

školní rok	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
počet žáků	22 143	22 539	22 452	23 136	23 623	24 060*
počet žáků v %	100	101,8	101,4	104,5	106,7	108,7

Zdroj: SMT MHMP

* včetně vzdělávaných dospělých

Základní umělecké školy zřizované hl. m. Prahou navštěvovalo ve školním roce 2008/09 celkem 21 123 žáků, tj. 87,8 % celkového počtu všech žáků ZUŠ. Ve 2 ZUŠ zřizovaných městskými částmi se vzdělávalo celkem 735 žáků, což je 3,1 % celkového počtu žáků ZUŠ. V 5 soukromých ZUŠ se ve školním roce 2008/09 vzdělávalo celkem 1 739 žáků, kteří představují cca 7,2 % z celkového počtu žáků navštěvujících pražské základní umělecké školy. Ve 2 církevních ZUŠ se vzdělávalo 441 žáků, což činí cca 1,8 %. Dvacet dva žáků navštěvovalo ZUŠ zřizovanou MŠMT (0,1 %).

V ZUŠ se vzdělávají především žáci základních a středních škol, v menším počtu děti předškolního věku a dospělí. Zastoupení žáků ve studiu pro dospělé činilo necelá 4 % z celkového počtu žáků ZUŠ. Pokračuje trend nárůstu žáků s cizí státní příslušností (ze 154 v r. 2001 na 522 v r. 2009, většina těchto žáků pochází ze zemí mimo EU).

Převis poptávky po studiu zejména hudebního oboru se řeší v rámci škol zřizovaných hl. m. Prahou přesunem volných kapacit mezi školami. Zvyšování počtu žáků zaznamenávají školy v rozvíjejících se částech města, např. Černý Most, Stodůlky atd.

Za vzdělávání žáků v ZUŠ se stanoví úplata. Výše příspěvku je stanovena v souladu s vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, ředitelům školy, který může, zejména ze sociálních důvodů, osvobodit žáka od placení příspěvku zčásti nebo zcela. Tím je zabezpečena přístupnost tohoto typu vzdělávání i pro děti ze sociálně slabších rodin.

Školní vzdělávací programy

Od roku 2005 probíhá tvorba Rámcového vzdělávacího programu pro jednotlivé obory základního uměleckého vzdělávání (RVP ZUV). Ve školním roce 2007/08 byl na základě 1. pracovní verze RVP ZUV zpracován návrh ŠVP na ZUŠ Jižní Město Praha 4, Křtinská 673 a ZUŠ Praha 10, Bajkalská 11 a předán k vyhodnocení VÚP. Od 1. 2. 2009 se tyto ZUŠ staly pilotními školami. Vyučování podle vlastních ŠVP jednotlivých ZUŠ bude zahájeno od září 2012.

Mezinárodní spolupráce, zapojení do rozvojových programů

Žáci pražských ZUŠ se zúčastnili přehlídek, festivalů a koncertů v mnoha evropských i mimoevropských zemích (Belgie, Estonsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Litva, Německo, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Turecko, Ukrajina, Velká Británie, Hongkong,

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Japonsko, Nový Zéland). Na částečné pokrytí nákladů těchto cest přispělo formou grantů HMP (Základní umělecká škola Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673 – Mezinárodní soutěž pěveckých sborů v Bratislavě, Základní umělecká škola, Praha 8, Taussigova 1150 – výměnný koncertní zájezd do Estonska a Litvy, Základní umělecká škola, Praha 9, Ratibořická 30 – koncerty v Brunsbüttelnu, Základní umělecká škola, Praha 10, Bajkalská 11 – Mezinárodní taneční soutěž v SRN a finále VB, Hudební škola hlavního města Prahy, základní umělecká škola, Praha 3, Komenského náměstí 9 – festival „Venecia in Musica“). Základní umělecká škola, Praha 10 - Hostivař, Trhanovské náměstí 8 organizovala ve spolupráci s dalšími ZUŠ výstavu prací žáků výtvarných oborů „Pražané Evropě“, která se konala při příležitosti českého předsednictví EU v Pražském domě v Bruselu. Základní umělecká škola, Praha 5 - Košíře, Na Popelce 18 pokračovala v projektu partnerství Comenius (Turecko – Istanbul, Velká Británie – Birmingham).

Zahraniční úspěchy žáků ZUŠ - šk. rok 2008/09

Základní umělecká škola, Praha 1, Biskupská 12

- Musizieren der Jugend, Švédsko - Stockholm, 1. místo

Hudební škola hlavního města Prahy, základní umělecká škola, Praha 3, Komenského náměstí 9

- Venezia in Musica, Itálie - Benátky, 2. místo
- Talents for Europe, Slovensko - Dolný Kubín, 1. místo

Základní umělecká škola Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673

- Slovakia Cantat (Pražská kantiléna), Slovensko, 3x 1. místo

Základní umělecká škola, Praha 4 - Nusle, Lounských 4/129

- Mezinárodní klavírní soutěž, Francie - Bordeaux, 11x 1. místo, 1x 2. místo
- Valsesia Musica juniores Prize Monterosa Kawai, Itálie - Varese, 3x 1. cena

Základní umělecká škola, Praha 5 - Stodůlky, K Brance 72

- Jugend Musiziert - sólový zpěv, Švédsko - Stockholm, 2. místo

Základní umělecká škola, Praha 7, Šimáčkova 16

- Mezinárodní sborový festival (Pueri gaudentes), Slovinsko, 2. místo

Základní umělecká škola, Praha 9, U Prosecké školy 92

- Soutěže v irském tanci, Rakousko, Polsko, 1x 1. místo, 8x 2. místo

Úspěšnost v soutěžích, prezentace na veřejnosti

Organizaci krajských kol celostátních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje v hl. m. Praze Odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP ve spolupráci s pověřenými školami. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše reálné náklady organizátorů soutěží dlouhodobě nepokryvá.

Do ústředních kol soutěží postoupilo 127 žáků (případně komorních orchestrů) a 3 taneční soubory. Výsledky ústředních kol jednotlivých soutěží ve školním roce 2008/09 opět potvrdily trvale vysokou úroveň pražských ZUŠ. Žáci 15 ZUŠ zřizovaných HMP získali v ústředních kolech soutěží celkem 24 prvních a 14 druhých cen. Nejvýraznějších výsledků (umístění na prvním místě v ústředních kolech soutěží) dosáhly: Základní umělecká škola Ilji Hurníka, Praha 2, Slezská 21, Hudební škola hlavního města Prahy, základní umělecká škola, Praha 3, Komenského náměstí 9, Základní umělecká škola Adolfa Voborského, Praha 4, Botevova 3114, Základní umělecká škola Jižní Město, Praha 4, Křtinská 673, Základní umělecká škola, Praha 4 - Nusle, Lounských 4/129, Základní umělecká škola Charlotty Masarykové, Praha 6 - Veleslavín, Veleslavínská 32, Základní umělecká škola, Praha 8, Klapkova 25, Základní umělecká škola, Praha 8, Taussigova 1150, Základní umělecká škola, Praha 9, Ratibořická 30. Žáci ZUŠ, kteří získali nejvyšší ocenění v ústředních kolech celostátních soutěží, byli slavnostně přijati náměstkyní primátora Ing. Marií Kousalíkovou v Brožíkově síni Staroměstské radnice.

Žáci ZUŠ všech zřizovatelů se ve školním roce 2008/09 zúčastnili kromě soutěží a přehlídek řady prestižních hudebních, výtvarných a divadelních akcí (např. Concertino Praga, festival Libeňské jaro mladých, Prague junior note 2009, Concerto Bohemia, Pražský pěvec, Taneční soutěž v irských

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

tancích Feis, Wolkerův Prostějov, Jiráskův Hronov, mezinárodní dětská výtvarná soutěž „Lidice 2009“. Výrazný úspěch zaznamenal 4. ročník festivalu pop-rockových kapel základních uměleckých škol ZUŠFEST pořádaný Základní uměleckou školou Praha 8, Taussigova 1150.

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP ve školním roce 2008/09 pro podporu talentovaných žáků ZUŠ pořádal reprezentační přehlídku DNES JAZZ v Majakovského sále Národního domu na Vinohradech pod záštitou náměstkyně primátora Ing. Marie Kousalíkové.

Žáci našich ZUŠ získali řadu ocenění i v mezinárodním měřítku.

Ostatní spolupráce škol

Spolupráce ZUŠ s městskými částmi, ve kterých sídlí, je tradičně velmi dobrá. Školy pořádají mnoho veřejných akcí, koncertů, přehlídek a výstav velmi často ve spolupráci s MČ, případně i přímo v prostorách radnic, další akce pro školy všech stupňů, ale i domovy důchodců apod.

Při většině škol působí občanská sdružení, která se podílejí např. na pořádání zahraničních akcí, prázdninových soustředění a další činnosti škol.

II.8.2 Zájmové vzdělávání

Systém vzdělávacích aktivit ve volném čase na území hl. m. Prahy

Hl. m. Praha dlouhodobě vytváří podmínky pro funkční systém volnočasové nabídky obsahující pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost pro děti a mládež, zároveň nabídku jednorázových a otevřených aktivit pro neorganizované děti a mládež. Tento systém zájmového vzdělávání a rekreačních činností se všeobecným nebo odborným zaměřením představuje základní strukturu mimoškolních aktivit pro děti a mládež na území města, kterou zajišťují především příspěvkové organizace hl. m. Prahy (domy dětí a mládeže) a nestátní neziskové organizace (NNO). Volnočasové aktivity jsou významným potencionálem výchovného i sebevýchovného působení, pomáhají dětem a mladým lidem integrovat se do života města i aktivně se podílet na jeho rozvoji. Politika města vůči jejich volnému času přispívá k oslabení důsledku negativních jevů, které s sebou život ve velkoměstě přináší.

Charakteristika zájmového vzdělávání v hl. m. Praze

Zájmové vzdělávání je upraveno školským zákonem a vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Uskutečňuje se ve školských zařízeních zejména ve střediscích volného času - domech dětí a mládeže (DDM) v několika rovinách. **Pravidelná činnost** představuje celoročně zajišťovanou systematickou práci s dětmi a mládeží, prohlubuje jejich zájem o vybrané obory a umožňuje pravidelně pracovat i s talentovanými dětmi a mládeží. Nabídka zájmových útvarů je různorodá. **Příležitostná činnost** je účinná metoda prevence negativních jevů. Uskutečňuje se formou otevřených jednorázových nebo cyklických akcí, kterými jsou zejména exkurze, přednášky, besedy, výkendové výjezdy, společné akce rodičů a dětí, prázdninové tábory a soustředění, semináře, turnaje, příležitostné soutěže apod. Ve **spontánní činnosti** jsou nabízeny otevřenou formou aktivity zájmového charakteru. Výrazně se zde profilují volnočasové kluby pro mládež. Kluby jsou zaměřené na neorganizovanou a často sociálně ohroženou mládež především ve věku 13–20 let. Nabízejí široké spektrum aktivit. Další tradiční formou je **práce s talentovanými dětmi a mládeží**. Jedná se především o soutěže a veřejné závody, jejichž organizaci zabezpečují DDM ve spolupráci se školami a dalšími institucemi. Práce s handicapovanou mládeží se uskutečňuje v rámci příležitostních akcí jako Taneční pro postižené, uživatelské kurzy na PC ve spolupráci se Svazem tělesně postižených v Praze apod. DDM pracují i s cizinci žijícími v našem státě průběžně v rámci různých forem zájmového vzdělávání.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

DDM zpracovaly vzdělávací programy, které slouží jako podklady pro roční plány činnosti těchto školských zařízení. Personální zabezpečení zájmového vzdělávání v DDM je na dobré úrovni, převážná část pedagogických pracovníků má požadovanou kvalifikaci nebo si jí doplňuje. Jednou ze složek v plánovaném dalším vzdělávání pedagogických pracovníků je doplňování a prohlubování kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost.

Podstatná pozitiva:

- systematická práce s dětmi a mládeží ve volném čase pod odborným vedením,
- přístupná výše účastnických poplatků,
- zvyšující se počet účastníků v pravidelné a spontánní činnosti,
- trvalé zlepšování materiálně-technických podmínek pro výuku,
- rozšiřování nabídky středisek o atraktivní trendové činnosti.

Podstatná negativa:

- nedostatek kvalifikovaných pedagogů pro práci s neorganizovanou mládeží.

Významné akce a projekty pražských DDM:

Za finanční podpory hl. m. Prahy pokračuje společný projekt propagace aktivit pražských DDM i NNO s názvem „Mít kam jít“ a „Mít kam jet“. Cílem je poskytnout veřejnosti v tištěné i elektronické podobě přehled o nabídce pravidelné a spontánní činnosti (volnočasové kluby pro neorganizovanou mládež) i prázdninových akcí. Tento projekt společně s elektronickým informačním portálem pražských DDM www.volnycaspraha.cz vytváří komplexní informační systém pro děti, mládež a rodiče.

Ve šk. r. 2008/09 byl centrálně prezentován další projekt hl. m. Prahy a pražských DDM - Léto pražských dětí s atraktivním programem pro cca 10 tisíc pražských dětí. Tento typ nabídky o letních prázdninách je specifický tím, že se odehrává většinou ve městě a jeho nejbližším okolí. Pro děti je připravován celodenní program, ale k večeru se účastníci vrací do svých domovů.

Počet právních subjektů, počet účastníků, změny proti šk. r. 2008/09

DDM představují stěžejní prvek ve vytváření volnočasové nabídky v hl. m. Praze. Na území hl. m. Prahy je vytvořena dobře fungující a dopravně dostupná síť 15 DDM, z nichž 13 zřizuje hlavní město Praha a dva jsou zřizovány městskými částmi Praha 13 a Praha 20. Díky jejich rozmístění včetně odloučených pracovišť v různých částech města je zajištěna nabídka na 38 pracovišťích zájemcům v celé metropoli s dostupností i na okrajové oblasti.

Pravidelné činnosti DDM se ve školním roce 2008/09 zúčastnilo 20 401 účastníků do 26 let. Nárůst oproti loňskému roku činí cca 1 tis. účastníků. Největší zájem je dlouhodobě především o sportovní, tanecní a výtvarné aktivity. Nabízených akcí, soutěží, táborů a „otevřených“ aktivit pro neorganizované děti a mládež DDM se ve školním roce 2008/09 zúčastnilo cca 388 tis. účastníků do 26 let. Nárůst oproti loňskému roku činí cca 22 tis. účastníků.

Tab. č. 45 Souhrnný přehled počtu činností a účastníků pražských DDM ve školním roce 2008/09

Typ činností	Počet akcí	Počet účastníků
Pravidelná a periodická činnost	1 942	20 401
Příležitostné akce	6 224	190 158
Spontánní aktivity	9 927	153 935
Soutěže a přehlídky	479	32 670
Tábory a pobytové akce mimo prázdniny	434	10 885
Celkem	19 006	408 049

Zdroj: SMT MHMP

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 46 Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2002 – 2009

Typ činnosti	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09
Pravidelná činnost	15 944	16 301	16 982	17 028	17 727	19 424	20 401
Příležitostná činnost	105 742	132 220	118 328	126 850	179 786	173 532	190 158
Spontánní činnost	58 726	65 073	73 337	106 043	133 765	145 308	153 935
Soutěže	45 428	49 680	42 585	61 665	40 254	35 519	32 670
Tábory a pobyt. akce	9 834	9 779	10 720	9 989	10 993	12 256	10 885
Celkem	235 674	273 053	261 952	321 575	382 525	386 039	408 049

Zdroj: SMT MHMP

Systém volnočasových aktivit na území hl. m. Prahy významně doplňují NNO. Jedná se především o občanská sdružení dětí a mládeže a občanská sdružení pracující s dětmi a mládeží založená na základě zákona č. 83/1990 Sb. o sdružování občanů. Přímou činnost s dětmi a mládeží vykonávají jak jednotlivé základní články organizací s celostátní působností (Junák s členskou základnou v Praze nad 3 500 dětí a mládeže, Pionýr, Česká tábornická unie, Kondor, ČSOP, KČT, Duha, Liga lesní moudrosti, Sdružení hasičů ... s členskou základnou 100 – 2000 dětí a mládeže v Praze), tak i menší lokální subjekty s členskou základnou 20 – 100 dětí a mládeže (Gemini, Chmelnický dětský klub, TTO Srub, KPPS Sedmihlásek, Výtvarný spolek Hruška...).

NNO jsou zakládány především za konkrétním účelem a cílem. Tyto organizace stejně tak jako DDM uskutečňují výchovně vzdělávací a rekreační činnost s všeobecným nebo odborným zaměřením především pro děti a mládež formou pravidelné činnosti především v oddílech a příležitostné činnosti zejména při víkendových akcích mimo Prahu a prázdninových táborech. Jejich vedoucí vykonávají činnost ve většině případů ve svém volném čase a bez finanční odměny. NNO v rámci nabídky otevřených aktivit příležitostné činnosti nabízejí jak akce pro veřejnost (výtvarné dílny, divadelní představení, karnevaly, dny dětí ...), tak formu otevřených aktivit zejména nízkoprahových klubů (Proxima sociale, Prevcentrum, YMCA, Sdružení na pomoc dětem s handicapem, Jahoda...).

V pravidelné činnosti více než 100 NNO podporovaných hl. m. Prahou bylo ve školním roce 2008/09 cca 18 000 účastníků do 26 let.

Mezinárodní spolupráce školských zařízení

Domy dětí a mládeže se v této oblasti zaměřují na pořádání táborů a zájezdů do zahraničí (putování po slovenských řekách, pobyt v Chorvatsku a Itálii, lyžařské zájezdy do Rakouska apod.). Jejich soubory se zúčastňují mezinárodních festivalů, přehlídek a soutěží. Podílejí se i na zajišťování mezinárodních seminářů, přijímají zahraniční delegace pracovníků činných v oblasti volného času dětí a mládeže. Některé DDM jsou členy EAICY (Evropská asociace zařízení pro volný čas dětí a mládeže), jejímž prezidentem je ředitel DDM hl. m. Prahy.

Spolupráce s NNO

Hlavní město Praha spolupracuje s NNO v několika rovinách. Především se jedná o formu podpory každoročně vypisovanými programy pro oblast volného času dětí a mládeže. Při jejich přípravě grantová komise vychází z konkrétních potřeb a požadavků jednotlivých organizací s ohledem na jejich různorodé zaměření. K další komunikaci dochází při pravidelných dohlídkách přímé práce v klubovnách, akcích a táborů. Získané informace jsou k dispozici Komisi Rady HMP pro udělování grantů.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Podpora talentů

Práce s talentovanými dětmi a mládeží je realizována především formou soutěží a veřejných závodů, jejichž organizaci zabezpečují DDM ve spolupráci se školami a dalšími institucemi. Organizaci krajských kol celostátních předmětových a sportovních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje v hl. m. Praze odbor školství, mládeže a tělovýchovy MHMP prostřednictvím DDM ve své působnosti. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše dlouhodobě nepokrývá reálné náklady organizátorů soutěží.

Úspěšnost v soutěžích

Výsledky ústředních kol jednotlivých soutěží v tomto školním roce opět potvrdily trvale vysokou úroveň pražských účastníků v celorepublikové konkurenci. Pražští účastníci celostátních a mezinárodních soutěží získali 12 prvních a 7 druhých míst především ve sportovních soutěžích (tanec, florbal, karate). Pro úspěšné řešitele krajských kol předmětových a sportovních soutěží pořádaných DDM zrealizoval Dům dětí a mládeže hl. m. Prahy ve spolupráci s odborem školství, mládeže a tělovýchovy MHMP slavnostní přijetí náměstkyní primátora Ing. Marií Kousalíkovou v prostorách Staroměstské radnice.

Naplňování dlouhodobého záměru

Prioritní cíle dlouhodobého záměru jsou průběžně naplňovány. Jedná se především o trvale kvalitní zajištění zájmového vzdělávání prostřednictvím příspěvkových organizací hl. m. Prahy a NNO. V rámci grantové politiky hl. m. Praha každoročně vyhlašuje Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže, na které je z rozpočtu uvolňováno cca 28 000 tis. Kč.

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže

Hl. m. Praha podporuje volnočasové aktivity od roku 1994 každoročně vypisovanými Celoměstskými programy podpory využití volného času dětí a mládeže na území HMP. Pro rok 2008 bylo vyhlášeno v oblasti volného času dětí a mládeže pět a pro rok 2009 šest grantových programů určených pro subjekty pracující s dětmi a mládeží. Cílem je systematické vytváření základních podmínek pro činnost dětí a mládeže ve volném čase a rozvoj zájmového vzdělávání na území Prahy. Granty plní velmi důležitou roli při zajištění finančně náročného chodu jednotlivých dětských a mládežnických oddílů, kroužků a klubů. Z prostředků hl. m. Prahy bylo v rámci celoměstských programů v roce 2008 rozděleno celkem 28 315 tis. Kč na 723 projektů od 120 žadatelů a v roce 2009 bylo rozděleno celkem 27 662 tis. Kč na 704 projektů od 102 žadatelů.

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže a Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy jsou uvedeny v kap. I.2.

II.9 Školská zařízení

Školská zařízení poskytují služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťují ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči. Druhy školských zařízení jsou: školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání, školská účelová zařízení, výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování a školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

II.9.1 Školská poradenská zařízení

Školská poradenská zařízení zajišťují pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce, pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytují odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Školská poradenská zařízení spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí a orgány péče o mládež a rodinu, zdravotnickými zařízeními, popřípadě s dalšími orgány a institucemi. Školskými poradenskými zařízeními jsou:

- pedagogicko-psychologická poradna
- speciálně pedagogické centrum

Pedagogicko-psychologické poradny

Na území hl. m. Prahy působilo ve školním roce 2008/09 celkem 9 pedagogicko-psychologických poraden, z toho jich hl. m. Praha zřizovalo 7.

Činnost pedagogicko-psychologických poraden je určena § 116 školského zákona a vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Spočívá především ve službách klientům, pomocí pedagogickým pracovníkům a péči o nadané žáky.

Služby klientům - spolupráce se školami a školskými zařízeními v oblasti péče o děti a rodinu, služby v oblasti pedagogicko-psychologického poradenství, diagnostiky, reeduкаce, intervence formou skupinové i individuální práce, integrace zdravotně postižených i nadaných dětí a žáků do běžných škol a škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením, kariérní poradenství pro žáky ZŠ a SŠ, metodické vedení metodiků školní prevence a výchovných poradců na ZŠ a SŠ. Kromě náplně dané legislativou se věnují preventivním, terapeutickým a psychokorektivním aktivitám. K nadstandardním poradenským službám dále patří přednášková činnost, pomoc při sestavování individuálních vzdělávacích plánů a minimálních preventivních programů, programy pro děti s poruchami chování a programy pro problémové třídy, rozvoj sociálních a kognitivních dovedností a realizace projektů v rámci rozvojových programů.

Pomoc pedagogickým pracovníkům - v okruhu pomoci pedagogickým pracovníkům se práce PPP vztahuje zejména k pravidelným konzultacím ve škole, besedám a přednáškám pro učitele, ke školení pedagogů v zážitkové pedagogice, školení metodiků prevence či konzultacím se speciálním pedagogem v poradně.

Péče o nadané děti a žáky – všechny PPP zřizované hl. m. Prahou poskytují v rámci péče o nadané děti a žáky zejména tyto služby: individuální vyšetření na žádost zákonných zástupců, konzultace se zákonnými zástupci nadaných dětí a žáků, doporučení k integraci do běžných ZŠ, metodickou pomoc při sestavování individuálních vzdělávacích plánů, spolupráci se školami, které nadané děti vzdělávají (pořádání přednášek pro pedagogy, výchovné poradce a ředitely škol, konzultace a hospitace), pomoc při výběru na víceletá gymnázia, účast na pracovních setkání s koordinátory péče o nadané, spolupráci s Centrem nadání, VÚP, IPPP.

Zapojení poraden do rozvojových programů

PPP pro Prahu 1,2 a 4 se stala partnerem projektu Organizace pro pomoc uprchlíků – program prevence xenofobie a rasismu s názvem „Jsme děti jedné země“.

PPP pro 7 a 8 na základě vyhlášeného výběrového řízení na projekty z oblasti primární prevence (Projekty „Proti drogám 2009 – Zdravé město Praha“) byly v druhém pololetí školního roku 2008/2009 realizovány dva vzdělávací projekty (Krok za krokem II a Předškolák a malý školák) věnované školním metodikům prevence, výchovným poradcům a učitelům pražských mateřských, základních,

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

speciálních a středních škol a jeden preventivní program věnovaný primární prevenci u sociálně problémových žáků.

PPP pro 3 a 9 je zapojena do rozvojového programu „Zdravé město Praha“ vlastním projektem „Podpora školních metodiků prevence“.

PPP pro Prahu 10 pokračovala v realizaci projektu z JPD 3: Školní speciální pedagog jako mediátor zlepšení péče o žáky se speciálními potřebami – pilotní studie ověřující dopady plošného zavedení přímé speciálně pedagogické podpory v základních školách.

Objem činnosti PPP v hl. m. Praze za všechny zřizovatele ukazuje následující tabulka.

Tab. č. 47 Činnost PPP, počty klientů a zaměstnanců

Počet zařízení	Počet zaměstnanců			počet klientů					činnosti, služby, ost.odb. činnosti	
	celkem	z toho		celkem	z toho					
		psychol.	spec.ped.		MŠ	ZŠ	SŠ	K+ VOŠ		
9	223	99	24	24 053	4 553	15 450	3 831	48	171	66 949

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Speciálně pedagogická centra

Na území hl. m. Prahy poskytovalo ve školním roce 2008/09 služby celkem 18 speciálně pedagogických center, z toho 14 zřizovaných hl. m. Prahou.

Speciálně pedagogická centra poskytovala zejména tyto služby: depistáž postižených dětí od raného věku, poradenskou pomoc rodičům, komplexní odbornou, diagnostickou, poradenskou, terapeutickou a metodickou péčí postiženým dětem předškolního a školního věku, jejich rodičům a pedagogickým pracovníkům, kteří s nimi přicházejí do kontaktu. Spolupracovala se školami, které mají integrované žáky s postižením, pomáhala školám s přípravou individuálních vzdělávacích plánů pro tyto žáky. Zajišťovala speciálně pedagogická a psychologická vyšetření, komplexní vyšetření (např. u dětí s vadami řeči), pořádala kurzy preventivní logopedické péče pro učitele, logopedické asistenty, poskytovala konzultace rodičům. Pracovníci SPC pro žáky s vadami řeči vyjížděli k postiženým dětem v regionu, na žádost školských a poradenských zařízení, škol, učitelů nebo rodičů pak i do ostatních krajů.

Objem činnosti SPC za všechny zřizovatele podává následující tabulka.

Tab. č. 48 Činnost SPC, počty klientů a zaměstnanců

počet zařízení	počet zaměstnanců			činnost s klienty					služby a ostatní odborné činnosti	
	celkem	z toho		Celkem	individuální		skupinová			
		psychol.	spec.ped.		ambulantně	v terénu	ambulantně	v terénu		
18	107	28	60	54 695	36 170	17 061	1 230	234	23 564	

Zdroj: ÚIV, statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Školská výchovná a ubytovací zařízení zajišťují dětem, žákům a studentům podle účelu, k němuž byla zřízena, vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování, celodenní výchovu, ubytování a stravování, popřípadě zotavovací pobyt dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání. Školská výchovná a ubytovací zařízení mohou provozovat svou činnost i ve dnech pracovního volna nebo v období školních prázdnin.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Domovy mládeže

Domov mládeže poskytuje žákům SŠ a studentům VOŠ ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních a vyšších odborných škol, zajišťuje jim stravování a vede je k plnohodnotnému využívání volného času formou zajmových aktivit.

Domovy mládeže o letních prázdninách v rámci doplňkové činnosti pronajímaly stejně jako v předchozích letech své prostory pro ubytování turistů.

Hl. m. Praha zřizuje 13 domovů mládeže jako součásti středních škol, 4 zřizuje jako samostatné právní subjekty. Jejich celková kapacita činila 2 338 lůžek, pro ubytování bylo připraveno 2 283 lůžek (55 nezprovozněno). Počet ubytovaných činil 2100 osob, což představuje 92 % naplněnost.

Internáty

Internát poskytuje dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením a dětem přípravného stupně základní školy ubytování a výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a školských zařízení a zajišťuje těmto dětem a žákům školní stravování.

Tab. č. 49 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Typy školských výchovných a ubytovacích zařízení	Počet	Lůžková kapacita	Počet ubytovaných celkem	Z toho: počet ubytovaných dětí, žáků, studentů	Počet nevybavených žádostí o umístění	Naplněnost v %
Domovy mládeže	23	2 670	2 450	2 446	55	91,76
Internát	11	584	406	380	-	69,52

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2008/09 poskytovalo v hl. m. Praze ubytování celkem 23 domovů mládeže a 11 internátů s celkovým počtem 3 254 lůžek. Naplněnost domovů mládeže je na rozdíl od internátů poměrně vysoká, dosahuje téměř 92 %.

Školy v přírodě

Hl. m. Praha bylo zřizovatelem 6 škol v přírodě. Zastupitelstvo hl. m. Prahy schválilo s účinností od 1. 1. 2009 zrušení 2 škol v přírodě (Škola v přírodě a školní jídelna, Jetřichovice a Škola v přírodě a školní jídelna Antonínov) a sloučení 4 škol v přírodě (Škola v přírodě a školní jídelna, Střelské Hoštice, Škola v přírodě DUNCAN a školní jídelna, Janské Lázně, Škola v přírodě a školní jídelna, Žihle, Nový Dvůr - Poustky a Škola v přírodě a školní jídelna, Vřesník, Humpolec) s nástupnickou příspěvkovou organizací Dům dětí a mládeže Hl. m. Prahy, Praha 8 – Karlín.

II.9.3 Zařízení školního stravování

Školní stravování na území hl. m. Prahy bylo ve školním roce 2008/09 zabezpečováno školními jídelnami zřizovanými nejen hl. m. Prahou, ale i jednotlivými MČ hl. m. Prahy, dále soukromými zřizovateli a církviemi. Školský zákon stanoví právnickým osobám vykonávajícím činnost školy nebo školského zařízení povinnost zajistit školní stravování všem dětem mateřských škol, žákům základních škol a nezletilým žákům středních škol po dobu jejich pobytu ve škole nebo školském zařízení.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Zařízení školního stravování mohou kromě školního stravování zajišťovat závodní stravování zaměstnanců škol a školských zařízení a za úplatu stravovací služby i pro další osoby.

Školní obědy jsou stále financovány ze tří zdrojů. Potraviny včetně DPH hradí strávníci, mzdové náklady jsou hrazeny ze státních prostředků a náklady věcné režie z prostředků zřizovatele.

Ve školním roce 2008/09 zabezpečovalo školní stravování v hl. m. Praze 588 zařízení školního stravování. Z toho bylo 75 školních jídelen – výdejen (2 nebyly zapsané v rejstříku škol a školských zařízení) a 4 vývařovny – kuchyně bez jídelny. Největší počet představovaly jídelny - 509, tj. zařízení, která mají jak vývařovnu, tak jídelnu. Ke stravování bylo zapsáno 181 159 strávníků, v tom bylo 152 462 dětí, žáků a studentů a 28 697 ostatních pravidelně stravovaných – z toho bylo 19 698 zaměstnanců škol a školských zařízení. Školní stravování zajišťovalo na území hl. m. Prahy 3 291 fyzických osob, v přepočtu na plně zaměstnané to bylo 2 882,1 zaměstnanců.

II.9.4 Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.

Školní knihovna

Školní knihovna poskytuje odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro děti, žáky, studenty, popřípadě pedagogické pracovníky škol a školských zařízení. V hl. m. Praze bylo ve školním roce 2008/09 celkem 355 školních knihoven, které evidovaly 378 735 výpůjček a zajistily 4 346 vzdělávacích akcí.

Přípravný stupeň základní školy speciální

Poskytuje přípravu na vzdělávání dětem s těžkým mentálním postižením, autismem nebo kombinovaným postižením více vadami. Na území hlavního města Prahy je zřízen v 7 školách a vzdělávalo se v něm ve školním roce 2008/09 23 žáků (Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1 - do přípravného stupně ZŠ speciální nenastoupil žádný žák, proto nebyla zřízena samostatná třída přípravného stupně a přípravný stupeň jako takový byl mimo provoz, Základní škola Zahradka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8 - 8 žáků, Základní škola speciální, Praha 6, Rooseveltova 8 - 5 žáků, Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570 - ve školním roce 2008/2009 nenavštěvoval žádný žák, Mateřská škola speciální, Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 83 - 4 žáci, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476 - 2 žáci, Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45 - 4 žáci).

Do přípravného stupně lze zařadit dítě od 5 let věku nebo dítě, kterému byl z důvodu zdravotního postižení povolen odklad povinné školní docházky, a to se souhlasem zákonného zástupce a na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře. Délka přípravy na vzdělávání je 1 – 3 roky. V základních školách zřízených obcí, svazkem obcí, krajem nebo státem je příprava na vzdělávání poskytována bezplatně.

II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky,

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby. Kromě zájmových zařízení uvedených v kap. II.8 poskytují zájmové vzdělávání žákům školní družiny a školní kluby.

Školní družiny

Školní družiny poskytují zájmové vzdělávání žákům prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy, žáci nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, pokud nejsou přijati k činnosti školního klubu.

Školní kluby

Školní kluby poskytují zájmové vzdělávání žákům druhého stupně základní školy, žákům nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, který není přijat k pravidelné denní docházce do školní družiny.

Tab. č. 50 Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků

Zřizovatel	Školní družiny			Školní kluby	
	počet družin	počet oddělení	počet účastníků	počet klubů	počet účastníků
Obec	197	926	25 767	49	3 428
Kraj	28	66	818	4	167
Soukromý	7	19	444	4	276
Církev	8	23	414	3	476
MŠMT	2	3	28	1	20
celkem	242	1 037	27 471	61	4 367

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2008/09 pracovalo na území hl. m. Prahy celkem 242 školních družin s 1 037 odděleními, které nabízely zájmové vzdělávání 27 471 zapsaným účastníkům. V 61 školním klubu bylo zapsáno 4 367 účastníků. Kromě zapsaných účastníků vykazovaly školní družiny účast dalších 11 570 osob v zájmových útvarech, školní kluby 4 368 osob.

Ve školních družinách a školních klubech pracovalo 1 076 vychovatelů a 82 ostatních pedagogických pracovníků.

O umístění dětí v družině, popř. ve školním klubu, je velký zájem. Školní družiny mají vesměs velmi dobrou úroveň. Důvodem je i snaha škol a jejich zřizovatelů zajistit volnočasové aktivity dětí v době mimo vyučování v rámci primární prevence sociálně patologických jevů. Na většině škol se proto podobně jako v minulých letech realizovala řada aktivit pro žáky.

II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

Zařízení ústavní a ochranné výchovy zajišťují dětem a mládeži zpravidla ve věku 3 – 18 let na základě rozhodnutí soudu náhradní výchovnou péči v zájmu jejich zdravého vývoje, řádné výchovy a vzdělávání. U některých těchto zařízení jsou zřízeny i školy, které poskytují dětem odpovídající vzdělání. Mezi tato zařízení se řadí dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy a výchovné ústavy.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 51 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

Zařízení ústavní a ochranné výchovy	Počet	Lůžková kapacita	Počet dětí	Naplněnost v %
Dětský domov	3	118	84	71,19
Diagnostický ústav	4	166	183	110,24
Dětský domov se školou	2	54	34	62,96
Výchovný ústav	2	88	93	105,68
Celkem	11	426	394	92,49

Zdroj: ÚIV, Statistická ročenka školství 2008/09 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2008/09 fungovaly v hl. m. Praze 3 dětské domovy 4 diagnostické ústavy, 2 dětské domovy se školou a 2 výchovné ústavy s celkovým počtem 394 dětí. Hl. m. Praha zřizovala 2 dětské domovy, 1 dětský domov měl soukromého zřizovatele, ostatní zařízení jsou zřizována MŠMT. Lůžková kapacita všech zařízení ústavní a ochranné výchovy činila celkem 426 lůžek. Naplněnost kapacit vyšší než 100 % byla ovlivněna skutečností, že do diagnostických ústavů byli žáci umísťováni na dobu několika měsíců a potom byli předáváni dalším školským zařízením. Rovněž ve výchovných ústavech nemusí žáci pobývat celý školní rok.

II.10 Pracovníci ve školství, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Pedagogickými pracovníky jsou v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů, učitelé, vychovatelé, speciální pedagogové, psychologové, pedagogové volného času, asistenti pedagoga, trenéři a vedoucí pedagogičtí pracovníci. Na nich je závislá kvalita výchovně vzdělávacího procesu.

Na rozdíl od výkonových ukazatelů, kterými jsou např. počty žáků sledované za školní rok, sledují se počty zaměstnanců a jejich mzdy, popř. platy za kalendářní rok, tj. pro účely této výroční zprávy za rok 2008, neboť za rok 2009 ještě nejsou statistické výkazy zpracovány do statistických ročenek.

II.10.1 Počty pracovníků

V roce 2008 pracovalo na území hl. m. Prahy ve školách všech zřizovatelů 19 827,8 zaměstnanců v přeypočteném počtu. Celkový počet zaměstnanců pomalu klesá, a odpovídá tak pozvolnému a trvalému poklesu žáků.

Tab. č. 52 Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2003 - 2008

	průměrný evidenční počet zaměstnanců přeypočtený					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
MŠ	2 937,9	2 927,4	2 960,3	3 178,6	3 216,8	3 313,5
ZŠ	7 396,0	7 088,0	6 841,5	7 523,5	7 476,2	7 331,6
SŠ a konzervatoře	7 418,1	7 509,7	7 597,8	8 043,9	7 635,5	7 688,5
VOŠ	542,9	564,3	572,8	536,4	520,2	499,2
ZUŠ	833,7	847,4	863,3	876,7	898,1	910,5
JŠ s PSJZ	152,6	129,7	128,7	124,8	94,8	84,5
celkem	20 897,6	20 722,0	20 409,1	20 283,9	19 841,6	19 827,8

Zdroj: Statistické ročenky školství 2003 – 2008 (zaměstnanci a mzdrové prostředky)

Přehled o složení zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů podává následující tabulka. Nejvyšší podíl pedagogických pracovníků je na základních uměleckých školách (86,68 % z celkového počtu zaměstnanců) a na jazykových školách (82,29 %). Nejméně jsou zastoupeni na vyšších odborných školách (72 %).

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 53 Počet zaměstnanců podle druhů škol - všichni zřizovatelé

	Zaměstnanci (průměrný evidenční přepočtený počet)				
	Celkem	z toho:			
		pedagogičtí pracovníci	z toho: učitelé	ostatní zaměstnanci	podíl pedagogů k celku v %
MŠ	3 313,5	2 505,6	2 448,4	807,9	75,62
ZŠ	7 331,6	5 641,8	5 381,8	1 689,8	76,95
SŠ a konzervatoře	7 688,5	6 044,2	5 470,9	1 644,3	78,61
VOŠ	499,2	362,1	361,9	137,1	72,54
ZUŠ	910,5	789,2	789,2	121,3	86,68
JŠ s PSJZ	84,5	69,5	69,5	15,0	82,29
Celkem	19 827,8	15 412,4	14 521,7	4 415,4	77,73

Zdroj : Statistická ročenka školství – 2008 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků

Věková struktura pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Údaje o věkovém složení pedagogů nejsou podle jednotlivých škol a školských zařízení k dispozici. Lze však konstatovat, že nedostatek mladých pedagogů je trvalý. Výdělková úroveň zejména začínajících je příliš nízká ve srovnání s ostatními odvětvími. Absolventi pedagogických fakult mají velmi dobré komunikační schopnosti. Řadu vědomostí a dovedností tak s úspěchem uplatňují v jiných povoláních. Někteří z nich vůbec do školství nenastoupí, někteří školství velmi brzy opouštějí, největší fluktuace se stále týká učitelů cizích jazyků a informatiky.

II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků

Kvalifikace pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Ředitelé pražských škol a školských zařízení věnují trvalou péči zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků. Větší prostor pro jejich vzdělávání přinesl zákon o pedagogických pracovnících a vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Hl. m. Praha jednoznačně podporuje zvyšování kvalifikace pražských pedagogů. Jednou z forem je spolupráce s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy, zejména s Centrem školského managementu, které připravilo a akreditovalo studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů v souladu s výše citovanou vyhláškou.

Ředitelé škol věnují zvyšování kvalifikace svých pedagogů trvalou péči, přesto se kvalifikaci pedagogických sborů bohužel stále nedáří na všech druzích a typech škol beze zbytku naplnit. Problém spočívá jednak v tom, že jsou zejména na učitele kladený jedny z nejpřísnějších kvalifikačních předpokladů, a dále v relativně nízkém finančním ohodnocení v porovnání se mzdami dosahovanými na území hl. m. Prahy. Pedagogické vzdělání dává jejich absolventům stále dobrou šanci uplatnit se za více peněz mimo školství. Situace na jednotlivých školách se mění v souvislosti se změnami v pedagogických sborech. Permanentně se projevuje nedostatek mladých učitelů.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 54 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol zřizovaných HMP a MČ v %

Rok	ZŠ	ZUŠ	SŠ			Konzervatoře	VOŠ	Školy pro žáky se SVP		
			G	SOŠ	SOU			MŠ	ZŠ	SŠ
2004	82	98	98	94	71	96	98		83	
2005	79	98		93		96	99	86	81	77
2006	84	98		88		96	92	82	78	83
2007	.	97		89,3		95,7	92,8	83,3	83,5	90
2008	.	97		87,8		98,6	87,2	86,0	84,4	81,9

Zdroj: SMT MHMP

Nejvyšší kvalifikovanost za rok 2008 už tradičně vykazují konzervatoře a ZUŠ. Tento fakt je pravděpodobně způsoben skutečností, že na učitele odborných uměleckých předmětů není kladen striktní požadavek vysokoškolského vzdělání, jako je tomu u ostatních druhů škol s výjimkou předškolního vzdělávání. Od r. 2005 v souvislosti s novým školským zákonem se kvalifikovanost pedagogů nesleduje podle typů škol (gymnázia, SOŠ, SOU), ale podle druhů škol (tj. pouze SŠ jako celek). Kvalifikovanost pedagogů středních škol je zcela jistě negativně ovlivněna školami s výukou oborů H a E (obory s výukním listem), kde pedagogům chybí zejména kvalifikace v oblasti pedagogiky. Stav odborné kvalifikace učitelů se mírně zlepšil u MŠ a ZŠ pro děti a žáky se SVP, ale výrazně zhoršil na středních školách pro žáky se SVP. Práce s handicapovanými dětmi je velmi náročná a platové ohodnocení této náročnosti určitě neodpovídá. Značný pokles kvalifikace zaznamenávají také VOŠ. Údaje o kvalifikovanosti za ZŠ některé MČ nepředložily, nemá proto smysl tento údaj uvádět, protože by mohl být zkreslený.

Kvalifikace pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol

Tab. č. 55 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol soukromých a církevních v %

Rok	MŠ		ZŠ		SŠ		VOŠ	
2005	67		86		80		91	
2006	72		88		84		94	
	soukromé	církevní	soukromé	církevní	soukromé	církevní	soukromé	církevní
2007	89	77	93	86	85	97	90	96,6
2008	72,5	85,5	94,6	82,3	83,7	79,7	95,7	95,5

Zdroj: SMT MHMP

Kvalifikovanost se příliš nezměnila na soukromých základních a středních školách. Ke zlepšení kvalifikace došlo u učitelů VOŠ, velmi výrazně se však zhoršila na mateřských školách (o více než 15 %). Církevní školy naopak na MŠ vykazují citelné zlepšení kvalifikace, k mírnému zhoršení došlo na ZŠ a VOŠ. Mnohem horší kvalifikace oproti šk. r. 2007/08 je na středních školách (téměř o 10 %). Konzervatoře a ZUŠ mají kvalifikovanost téměř 100%, přesné údaje však nejsou k dispozici, protože je tyto školy neuvádějí, a proto nejsou zahrnuty ani v přehledu.

II.10.4 Odměňování

Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou a MČ hl. m. Prahy jsou odměňováni podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění (hlava III. Plat). Jejich platový tarif je pevně stanoven a jednotlivé složky platu, kterých mohou dosáhnout, jsou také vymezené. Mzdy pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol byly postaveny stejně jako mzdy dalších zaměstnanců v podnikatelské sféře na smluvním základu. Většina církevních škol místo smluvních mezd přebírala principy odměňování zaměstnanců, kterým přísluší za vykonanou práci plat.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 56 Průměrné mzdy (platy) pedagogických pracovníků celkem, z toho učitelů a nepedagogických zaměstnanců škol a školských zařízení v Praze a v ČR – procentní porovnání platů v Praze k ČR

	Pedagogičtí pracovníci			Učitelé/vychovatelé			Nepedagogičtí zaměstnanci		
	PRAHA	ČR	Praha/ČR	PRAHA	ČR	Praha/ČR	PRAHA	ČR	Praha/ČR
MŠ	19 615	19 789	99,12	19 718	19 866	99,26	11 456	11 035	103,82
ZŠ	24 856	24 844	100,05	25 266	25 209	100,23	12 986	12 503	103,86
SŠ + konzerv.	27 344	25 644	106,63	27 840	26 528	104,95	17 173	15 412	111,43
z toho: GY	27 541	26 516	103,87	27 575	26 581	103,74	15 564	14 422	107,92
VOŠ	28 072	27 789	101,02	28 073	27 801	100,98	21 026	17 196	122,27
ZUŠ	25 012	24 676	101,36	25 012	24 677	101,36	15 744	15 174	103,76
Jaz. školy	25 605	24 402	104,93	25 605	24 402	104,93	20 552	16 378	125,49

Zdroj: Statistická ročenka školství 2008 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

Z přehledu je patrné, že platy nepedagogických pracovníků byly v Praze výrazně vyšší než v ČR (zejména u jazykových škol a VOŠ). Rozdíl v platech mezi učiteli v Praze a v ČR tak výrazný ve prospěch Prahy není, učitelé MŠ se dokonce pohybují lehce pod průměrem ČR. Obdobný vývoj je v kategorii pedagogičtí pracovníci celkem.

Zajímavé je zjištění, že v roce 2008 se průměrný měsíční plat (bez OPPP) učitelů škol a školských zařízení **zřizovaných MŠMT, obcemi, kraji** poprvé dostal v hl. m. Praze o 62 Kč pod úroveň ČR (23 792 Kč v ČR a 23 730 Kč v Praze - dokonce pokles o 149 Kč oproti roku 2007). Tato skutečnost je ovlivněna velkou koncentrací MŠ v hl. m. Praze, kde mají učitelky nižší průměrný výdělek než v ČR. Platby pedagogů obecně zůstávají v hl. m. Praze nad republikovým průměrem, jak dokazuje následující tabulka.

Tab. č. 57 Porovnání Ø platů ped. prac.v HMP s Ø platy ped. prac. v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s Ø mzdou v ČR a Ø mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč

Rok	průměrná měsíční mzda/plat				podíl průměrného měsíčního platu pedagogů v hl. m. Praze		
	pedagogů v hl. m. Praze	pedagogů v ČR	zaměstnance v ČR	zaměstnance v nepodnik. sféře v ČR	k platu pedagogů v ČR	ke mzdě v ČR	k platu v nepodnik. sféře v ČR
2003	18 707	18 287	17 445	17 680	102,3 %	107,2 %	105,8 %
2004	20 105	19 558	18 582	18 713	102,8 %	108,2 %	107,4 %
2005	21 480	20 815	19 631	20 055	103,2 %	109,4 %	107,1 %
2006	22 462	21 975	20 844	20 975	102,2 %	107,8 %	107,1 %
2007	23 926	23 170	22 382	22 387	103,3 %	106,9 %	106,9 %
2008	24 498	23 899	24 282	23 337	102,5 %	100,9 %	105,0 %

Zdroj: Statistické ročenky školství 2003 – 2008 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Průměrný plat pedagogických pracovníků hl. m. Prahy převyšoval v r. 2008 průměrnou mzdu v ČR o 0,9 % a plat v ČR o 5 %, průměrný plat pedagogických pracovníků v ČR o 2,5 %. Z hlediska výdělkové úrovně bylo až do r. 2005 pozitivní, že se za poslední čtyři roky plat pedagogů v hl. m. Praze v porovnání s průměrnou mzdou v ČR zvyšoval. V roce 2006 se růst ke mzdě ČR zastavil, v roce 2008 se dostává zhruba na její úroveň.

Při porovnání průměrného platu pedagogických pracovníků s průměrnou mzdou v hl. m. Praze je však situace s ohledem na vyšší výdělky poněkud odlišná.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 58 Porovnání Ø měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč

Rok	Průměrná měsíční mzda/plat			Podíl průměrného měsíčního platu	
	učitele ZŠ*	učitele SŠ*	zaměstnance	učitele ZŠ* ke mzdě	učitele SŠ* ke mzdě
2003	18 677	21 467	21 782	85,7 %	98,6 %
2004	20 454	22 342	23 174	88,3 %	96,4 %
2005	21 562	23 793	24 782	87,0 %	96,0 %
2006	22 847	25 179	26 160	87,3 %	96,3 %
2007	24 135	27 263	27 803	86,8 %	98,06 %
2008	24 871	27 805	30 496	81,6 %	91,2 %

Zdroj: Statistické ročenky školství 20023– 2008 – zaměstnanci a mzdové prostředky

* Údaje za ZŠ a SŠ jsou uváděny bez škol samostatně zřízených pro žáky se zdrav. postižením, do SŠ jsou zahrnuty také konzervatoře.

V roce 2008 i přes mírný nárůst průměrných měsíčních platů došlo k velkému propadu průměrných platů učitelů ZŠ a SŠ k průměrné mzdě v hl. m. Praze, která se za poslední roky nejvíce zvýšila.

Tab. č. 59 Porovnání Ø měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč

Rok	Průměrný měsíční plat učitelů základních škol			Průměrný měsíční plat učitelů středních škol		
	Praha	ČR	podíl v %	Praha	ČR	podíl v %
2003	18 677	18 534	100,7	21 467	21 073	101,9
2004	20 454	20 274	100,9	22 342	21 712	102,9
2005	21 562	21 645	99,6	23 793	22 873	104,0
2006	22 847	22 943	99,6	25 179	24 384	103,3
2007	24 135	24 151	99,9	27 263	25 970	105,0
2008	24 871	25 038	99,3	27 805	26 717	104,1

Zdroj: Statistické ročenky školství 2003 – 2008 – zaměstnanci a mzdové prostředky

Platy učitelů základních škol v hl. m. Praze v roce 2003 převyšovaly platy učitelů v základních školách za celou ČR o 0,7 %. V průběhu let však došlo nejen k vyrovnání, ale dokonce k zaostávání. Tento stav může souviset s určitou přezaměstnaností, to znamená, že ZŠ nedokáží reflektovat na každoroční pokles počtu žáků. Platy učitelů středních škol v hl. m. Praze v porovnání s platy učitelů za celou ČR naopak od roku 2003 narůstaly a v roce 2007 byly o 4,1 % vyšší.

Z přehledů je patrné, že průměrné platy učitelů ZŠ a SŠ za celou ČR převyšují průměrný výdělek za ČR, ale v hl. m. Praze jsou naopak podprůměrné ve vztahu k průměrnému výdělku dosahovanému v hl. m. Praze. Podobně jako v předchozích letech byly s ohledem na tuto skutečnost v roce 2008 opět navýšeny pedagogickým pracovníkům škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou platové prostředky o jednorázovou mimořádnou odměnu z prostředků hl. m. Prahy. Tato odměna činila více než 5 tis. Kč na jednoho pedagogického pracovníka.

Indexy růstu průměrných měsíčních platů zaměstnanců i učitelů škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy a na území celé ČR placených ze státního rozpočtu se od sebe příliš nelišíly. V roce 2008 však došlo k mírnému snížení růstu platů.

Tab. č. 60 Vývoj Ø měsíčního platu zaměstnanců v regionálním školství a z toho učitelů škol a školských zařízení v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč

Rok	zaměstnanci region. školství		z toho učitelé	
	Praha	ČR	Praha	ČR
2003	16 141	15 724	19 058	18 650
2004	17 144	16 717	20 337	19 987
2005	18 209	17 741	21 628	21 296
2006	19 099	18 818	22 671	22 582
2007	20 197	19 834	23 889	23 791
2008	20 605	20 483	24 336	24 553

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Rok	zaměstnanci region. školství		z toho učitelé	
	Praha	ČR	Praha	ČR
meziroční nárůst				
2004-2003	1 003	993	1 279	1 337
2005-2004	1 065	1 024	1 291	1 309
2006-2005	890	1 077	1 043	1 286
2007-2006	1 098	1 016	1 218	1 209
2008-2007	408	649	447	762
index				
2004/2003	106,2 %	106,3 %	106,7 %	107,2 %
2005/2004	106,2 %	106,1 %	106,3 %	106,5 %
2006/2005	104,9 %	106,1 %	104,8 %	106,0 %
2007/2006	105,7 %	105,4 %	105,4 %	105,4 %
2008/2007	102,0 %	103,3 %	101,9 %	103,2 %

Zdroj: Statistické ročenky 2003 - 2008 – zaměstnanci a mzdové prostředky

II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je chápáno jako celoživotní proces, týkající se všech pedagogických pracovníků školy. Probíhá formou studia, samostudia, účastí na seminářích, kurzech, přednáškách, workshopech atd. Vedení jednotlivých škol trvale klade velký důraz na profesní růst svých zaměstnanců, tj. na oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pedagogický sbor středních a vyšších odborných škol se aktivně účastnil různých vzdělávacích kurzů a seminářů, převážně odborného zaměření. Pedagogové si také studiem na vysokých školách rozšiřují aprobace, pokračují v doktorandském studiu, případně získávají pedagogickou kvalifikaci.

Vzdělávací akce pro další vzdělávání pedagogických pracovníků realizují různé vzdělávací instituce: CERMAT, MHMP, NIDV, NÚOV, VÚP, ČMOS pracovníků školství, AV ČR, JČU, PedF UK a další fakulty UK, Institut profesní přípravy, Goethe Institut aj.

Pedagogičtí pracovníci MŠ se vzdělávali zpravidla v polodenních a úzce specializovaných akcích na problematiku předškolní výchovy, které nabízely školící instituce jako jsou Pedagogicko-psychologické poradny, Národní institut pro další vzdělávání, Pedagogická fakulta UK, SPgŠ, různé agentury, Asociace předškolního vzdělávání, Společnost pro předškolní výchovu, Městské části a další. Častými oblastmi dalšího vzdělávání pedagogů byly semináře k Rámcovému programu předškolního vzdělávání, programy Zdravá mateřská škola a Začít spolu, akce zaměřené na hudební a výtvarné činnosti, plánování a realizaci pohybových činností, uplatňování nových metod a forem práce, na individuální práci s dětmi s odkladem školní docházky a s dětmi se specifickými potřebami, prohlubování znalostí v oblasti speciální pedagogiky a prevence sociálně patologických jevů. Dále bylo realizováno vzdělávání pedagogů v oblasti cizích jazyků, informačních technologií a vzdělávání vedoucích pracovníků (ředitele, zástupce) ve školním managementu. Někteří pracovníci si doplňovali vzdělání dálkovým studiem na Pedagogické fakultě UK obor předškolní pedagogika, speciální pedagogika.

Prioritou dalšího vzdělávání pedagogů ZŠ se staly kurzy související s tvorbou a realizací školního vzdělávacího programu včetně podpory nových metod a forem práce. Toto vzdělávaní podporovaly zejména městské části. Některé městské části realizovaly vzdělávací projekty pro pedagogy financované Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem České republiky a rozpočtem hlavního města Prahy. Většinu akcí, kterých se v rámci dalšího vzdělávání pedagogičtí pracovníci zúčastňovali, organizovaly fakulty převážně pražských vysokých škol, Národní institut dalšího vzdělávání, VÚP a další instituce akreditované MŠMT. Jednotlivé akce byly zaměřeny na zkvalitnění odborných a metodických znalostí. Některé školy se účastnily mezinárodního vzdělávacího projektu Socrates. Zkušení učitelé spolupracují s různými profesními organizacemi a nakladatelstvími. Mnozí pedagogové působí rovněž jako fakultní učitelé a podílejí se i na vědeckovýzkumné práci. Důležitá

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

pozornost v rámci vzdělávání pedagogických pracovníků byla věnována evaluaci a autoevaluaci. Významné byly počítačové kurzy, které napomáhají k zvýšení počítačové gramotnosti. Pedagogičtí pracovníci se dále účastnili manažerského přípravného studia, studia pro vedoucí pedagogické pracovníky, studia k prohlubování odborné kvalifikace, studia na jazykových školách, studia k doplnění pedagogické způsobilosti apod. Důležitá byla i účast pracovníků škol na školeních a seminářích k právním předpisům.

DVPP SŠ a VOŠ bylo zaměřeno převážně na rozširování profesních vědomostí a dovedností. Jednalo se zejména o rozšíření aprobace pro výuku jazyků, získání znalostí z oblasti pedagogických věd, studium školského managementu, studium učitelství odborných předmětů a odborného výcviku, výchovného poradenství. Ve školách se uskutečňovalo seminární vzdělávání zejména v oblasti jazykové přípravy, tvorby školních vzdělávacích programů, počítačové gramotnosti, řešení výchovných problémů žáků, školské legislativy, modernizace výuky (práce s interaktivní tabulí), práce se žáky se specifickými problémy učení, environmentální výchovy žáků atd. Mnoho seminářů bylo zaměřeno na bezpečnost práce. V neposlední řadě se pedagogové účastní i kurzů na zvýšení odbornosti a metodiky, právní, zdravotnické a environmentální výchovy, evaluace a autoevaluace, zvládání zátěžových situací a zavádění nových technologií v odborném školství.

Pedagogové pracující s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami si doplňovali svoji kvalifikaci o speciální pedagogiku, školský management a dále se vzdělávali především formou seminářů a kurzů, mezi něž patřily u MŠ např. Hyperaktivní, hypoaktivní a agresivní dítě v MŠ, Problematika psychického a fyzického týrání dětí, Agresivita dětí a mládeže, Vývoj řeči a komunikace v MŠ. Pedagogové základních škol navštěvovali kurzy jako Výchova a vzdělávání dětí s autismem, poruchy autistického spektra, Dyskalkulie, Lateralita, Prevence sociopatologických jevů, Vývojová diagnostika dětí s kombinovaným postižením apod. Mezi kurzy navštěvované pedagogy středních škol patřily např. Sociální poradenství, rozpoznávání a řešení agresivity a šikany ve školách, Prevence HIV/AIDS, Prevence kriminality, zaměstnávání osob se ZP.

Pedagogové základních uměleckých škol věnují značnou pozornost rozširování a prohlubování své kvalifikace a stejně tak sledují nové trendy ve svém oboru. Zúčastňují se celé řady kurzů, seminářů, letních škol atd. u nás i v zahraničí (např. Centrum tance OffJazz – Francie, Early Music Days – Maďarsko, Drama ve vzdělávání – Rakousko, kurzy hudební pedagogiky, psychologie a metodiky, využití orffovských principů). Ve školním roce 2008/2009 si celkem 32 pedagogů doplňovalo pedagogickou kvalifikaci, 22 ředitelů, zástupců ředitele i pedagogů studovalo školský management.

DVPP se účastnili kromě učitelů i další pedagogičtí pracovníci ze škol a školských zařízení. Další vzdělávání a sebevzdělávání probíhalo v souladu s plány činnosti jednotlivých subjektů na daný školní rok.

II.11 Další vzdělávání realizované středními a vyššími odbornými školami

V rámci realizace konceptu celoživotního vzdělávání reagují některé střední školy vzdělávací nabídkou v oborech, které vyučují. Hlavní město Praha jako zřizovatel podporuje rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání, neboť z řad veřejnosti je o toto vzdělání vedoucí k získání uceleného stupně vzdělání (maturita, závěrečná zkouška) stále velký zájem.

Další možnosti rozšíření kvalifikace, případně získání dalších vědomostí a dovedností, které některé školy nabízejí, jsou odborné kurzy, pomaturitní specializační kurzy nebo rekvalifikace.

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Střední školy zřizované hl. m. Prahou nabízely ve školním roce 2008/09 v rámci celoživotního vzdělávání:

Gymnázium, Praha 2, Botičská 1

- odborné kurzy chemie a matematiky

Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150

- kurzy ECDL, FCE
- instruktor sjezdového lyžování

Gymnázium, Praha 5, Na Zatlance 11

- rozšiřování aprobace na PedFUK a MMF UK

Gymnázium Oty Pavla, Praha 5, Loučanská 520

- poradenské služby na ZŠ a SŠ na PedF UK

Obchodní akademie, Praha 2, Vinohradská 38

- zkoušky ECDL, EBC*L

Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17

- Oceňování nemovitostí (pomaturitní specializační kurz)

VOŠ grafická a SPŠ grafická, Praha 1, Hellichova 22

- odborný kurz typografického a polygrafického minima, kurz manuální zručnosti, výtvarných dovedností, figurální kresby

Střední průmyslová škola sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3

- promítací zkoušky
- CISCO Academy

VOŠ a SPŠ elektrotechnická Františka Křížka, Praha 1, Na Příkopě 16

- odborný kurz - vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, v platném znění

VOŠ ekonomických studií a SPŠ potravinářských technologií, Praha 2, Podskalská 10

- Letní škola chemiků (VŠCHT)
- bezpečnost potravin (VŠCHT)

VOŠ oděvního návrhářství a SPŠ oděvní, Praha 7, Jablonského 3

- odborný kurz (Figurální kresba a malba, Konstrukce stříhů)

Střední průmyslová škola zeměměřická, Praha 9, Pod Táborem 300

- Katastr nemovitostí - digitalizace katastrálních map (odborný kurz)

Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299

- odborné kurzy CAM (CNC) a Centre of Education (Office, servery)
- testování na znalosti MOS - certifikace

VOŠ zdravotnická a Střední zdravotnická škola, Praha 1, Alšovo nábřeží 6

- akreditovaný odborný kurz Zdravotník zotavovacích akcí

Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 91

- akreditovaný kvalifikační kurz Sanitář
- akreditovaný kvalifikační kurz Ošetřovatel
- akreditační kurz DVPP – Zdravotník zotavovacích akcí
- akreditovaný rekvalifikační kurz Zdravotník

VOŠ textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9

- kurzy pro dospělé a žáky (Přípravná kresba a malba, Batika a ruční tisk, Ruční tkání, Modelování, Figurální kreslení)

VOŠ a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2

- odborné kurzy pro dospělé i žáky (figurální kreslení, počítačová grafika, malba)

Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57

- odborný kurz Sádrokartonář

Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh 1294

- ve spolupráci se sociálními partnery stavebních profesí organizuje rekvalifikační kurzy pro sádrokartonáře, instalatéry a další stavební profese
- svařování kovů a plastů - v rámci doplňkové činnosti pořádá škola jednak odborné kurzy, jednak periodické přezkušování svářeců
- jazykové kurzy

II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Střední odborné učiliště, Praha - Radotín, se sídlem Praha 5, Pod Klapicí 11/15

- svařování kovů a plastů - v rámci doplňkové činnosti pořádá škola jednak odborné kurzy, jednak periodické přezkušování svářečů
- příprava řidičů

Střední škola umělecká a řemeslná, se sídlem Praha 5, Nový Zlíchov 1/1063

- svařování kovů a plastů - v rámci doplňkové činnosti pořádá škola jednak odborné kurzy, jednak periodické přezkušování svářečů
- jazykové kurzy

Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179

- odborný kurz Environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)

Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1

- odborný kurz Svářecká škola
- rekvalifikační kurz Kominické práce

Střední škola slaboproudé elektrotechniky, se sídlem Praha 9, Novovysočanská 48

- ve spolupráci s Úřady práce příprava k vykonání kvalifikačních zkoušek z vyhl. č. 50/1978 Sb., v platném znění, opravňující k práci na instalaci, opravách a údržbě elektr. zařízení

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha 10, Weilova 4

- vzdělávací kurzy v oblasti diagnostiky a oprav servisních systémů motorových vozidel, v rámci vzdělávání pedagogických pracovníků organizuje kurzy pro učitele odborných předmětů a odborného výcviku pro autoopravárenství
- příprava řidičů

Soukromé školy nabízely vzdělávací kurzy pro zaměstnance pojíšťoven, vzdělávání pro oblast grafického průmyslu, jednoleté kurzy cizích jazyků a různé rekvalifikační kurzy.

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

III. Financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy

V roce 2009 byly stejně jako v předchozích letech zdrojem financování kapitoly 04 – Školství, mládež a samospráva finanční prostředky z rozpočtu hl. m. Prahy a ze státního rozpočtu poskytované MŠMT.

Financování škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha zůstalo pro rok 2009 v rozdělení na:

- Přímé výdaje z prostředků MŠMT – prostředky na platy, OON, zákonné odvody, výdaje na učebnice a učební pomůcky a vzdělávání pedagogických pracovníků pro školy a školská zařízení zřizovaná hl. m. Prahou i MČ
- Provozní výdaje z prostředků hl. m. Prahy - pokrytí provozních nákladů škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou

Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem Hl. m. Praha a MČ hl. m. Prahy dosáhly pro rok 2009 výše 9 633 148,5 tis. Kč. V tomto objemu výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 376 335 tis. Kč, výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná MČ hl. m. Prahy dosáhly výše 3 752 458 tis. Kč. Finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školství na území hl. m. Prahy činily 1 038 071 tis. Kč (viz následující přehled):

Tab. č. 61 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč

Celkové výdaje	2007	2008	2009
Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a obcemi nebo svazky obcí	9 330 341	9 085 978	8 840 528,5
z toho			
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hrazené prostřednictvím krajských normativů	4 124 718	3 435 873	3 376 335
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná obcemi nebo svazky obcí hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 691 416	3 724 831	3 752 458
finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školy	916 113	1 011 330	1 038 071

Zdroj: ROZ MHMP

III.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem Hl. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Přímé výdaje z prostředků MŠMT pro školy a školská zařízení, zřizovaná krajem hl. m. Praha poskytnuté prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 376 335 tis. Kč. Z tohoto objemu mzdové výdaje činily 3 307 033 tis. Kč.

Tab. č. 62 Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč

Přímé výdaje z prostředků MŠMT			z toho: mzdové výdaje		
2007	2008	2009	2007	2008	2009
4 104 659	3 435 873	3 376 335	3 136 895	3 363 140	3 307 033

Zdroj: ROZ MHMP

Provozní výdaje hrazené z prostředků hl. m. Prahy dosáhly pro školy a školská zařízení v působnosti hl. m. Prahy výše 1 114 327 tis. Kč. Tyto prostředky zahrnovaly kromě prostředků na zabezpečení

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

provozu organizací i prostředky na nájemné pro ty školy a školská zařízení, jejichž sídlo je v objektech městských částí hl. m. Prahy.

Ve smyslu zákona č. 250/2000 Sb., § 28, odst. 6 písm. b) byl PO v působnosti odboru ROZ MHMP nařízen v průběhu roku 2009 odvod z investičních fondů organizací ve výši 84 468 tis. Kč s tím, že o tento objem byla posílena oblast provozních prostředků.

Z prostředků hl. m. Prahy byly navýšeny pro rok 2009 platové prostředky pedagogických pracovníků ve školách a školských zařízeních zřizovaných hl. m. Prahou o jednorázovou mimořádnou odměnu v celkové výši 200 000 tis. Kč s cílem motivovat pracovníky k aktivní práci se žáky a studenty.

Rozpisem rozpočtu provozních prostředků pro rok 2009 byla mimo normativního způsobu řešena i oblast individuální integrace žáků.

Pro školy zřizované hlavním městem Prahou byly v počátku roku 2009 vynaloženy finanční prostředky v celkové výši 5 633 tis. Kč, pro obecní školství hl. m. Prahy byla poskytnuta dotace v celkové výši 20 312 tis. Kč.

Dne 21. 7. 2009 Rada hlavního města Prahy schválila svým usnesením č. 917 další navýšení rozpočtu běžných výdajů, jež bylo určeno na individuální integraci žáků, o celkový objem 47 000 tis. Kč. Posílení kapitoly bylo schváleno na základě výsledků projektu „Celková analýza procesu integrace žáků se zdravotním postižením ve školách na území hlavního města Prahy“, zpracovaného firmou BNV consulting, s.r.o. O výše uvedené finanční prostředky byla posílena rezerva odboru rozpočtu MHMP s tím, že prostředky budou poskytovány dotčeným školám ve dvou etapách. První etapa dokryla potřebu dofinancování integrace žáků za školní rok 2008/09, (usnesení Rady HMP č. 1220 ze dne 25. 8. 2009 – krajské školství HMP; obecní školství HMP schváleno ZHMP pod č. 29/64 dne 17. 9. 2009), druhá etapa zabezpečila financování do konce kalendářního roku 2009 (usnesení RHMP č. 1426 ze dne 6. 10. 2009).

Na základě podkladů sledování integrace žáků odboru školství mládeže a tělovýchovy MHMP byl upraven rozpočet roku 2009 pro školy zřizované hlavním městem Prahou o finanční prostředky v celkové výši 9 961,2 tis. Kč, pro školy a školská zařízení zřizované městskými částmi hlavního města Prahy činil objem účelové neinvestiční dotace z rozpočtu hlavního města Prahy celkem 37 038,8 tis. Kč.

Výdaje na rozvojové programy pro školy a školská zařízení kraje Hl. m. Praha dosáhly v roce 2009 výše 540 057,9 tis. Kč. Prostředky byly určeny pro oblast integrace žáků, integrace cizinců, podporu romské komunity, podporu výuky méně vyučovaných cizích jazyků, podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin, podporu EVVO a na další projekty.

Evropské fondy JPD - projekty u PO HMP

V roce 2009 byly realizovány v rámci Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 (JPD 3) regionu soudržnosti Praha následující projekty zaměřené na další vzdělávání:

Na základě žádostí o finanční podporu předložených ve 3. výzvě grantového schématu Rozvoj počátečního vzdělávání jako základu celoživotního učení a z hlediska potřeb trhu práce a ekonomiky znalostí JPD pro Cíl 3 regionu NUTS II. - hl. m. Praha byly přiděleny v roce 2009 neinvestiční příspěvky následujícím organizacím:

- Základní škole a střední škole waldorfské, se sídlem Praha 4, Křejpského 1501 ve výši 79,7 tis. Kč z prostředků HMP na akci „Chráněná dílna JINAN“ č. akce 0544
- Střední škole Aloyse Klara, se sídlem Praha 4, Vídeňská 28 ve výši 71,12 tis. Kč z prostředků SR, z fondů EU 90,1 tis. Kč a 68,9 tis. Kč z prostředků HMP na akci PI.RE.KU č. 0557

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

- Pedagogicko-psychologické poradně, Praha 10, Jabloňová 3141/30a, ve výši 85,8 tis. Kč z prostředků HMP na akci č.0552 „Speciální pedagog“
- Gymnáziu Jana Keplera, Praha 6, Parléřova 2 ve výši 252,6 tis. Kč ze SR, 199,6 tis. Kč z fondů EU a 109,4 tis. Kč z prostředků HMP na akci č. 0555 „Elektronická výuka angličtiny“
- Gymnáziu prof. Jana Patočky, Praha 1, Jindřišská 36 ve výši 57,7 tis. Kč ze SR, 72,9 tis. Kč z fondů EU a 40,2 tis. Kč z prostředků HMP na akci č. 0553 „Modernizace výukových programů“
- Gymnáziu, Praha 4, Budějovická 680 ve výši 111,5 tis. Kč ze SR, 141,2 tis. Kč z fondů EU a 60 tis. Kč z prostředků HMP na akci č. 0554 „Vzdělávání pro 21. století“

Ve 3. výzvě grantového schématu Integrace specifických skupin obyvatelstva ohrožených sociální exkluzí Jednotného programového dokumentu pro Cíl 3 regionu NUTS II. - hl. m. Praha byl přidělen v roce 2009 neinvestiční příspěvek :

- Střední zdravotnické škole, Praha 10, Ruská 91 ve výši 153,9 tis. Kč ze SR, 209,0 tis. Kč z fondů EU a 216,7 tis. Kč z rozpočtu zřizovatele

Na základě 1. výzvy Operačního programu Praha-Adaptabilita byly v r. 2009 přiděleny školám následující finanční prostředky:

- Střední škole, Základní škole a Mateřské škole pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169 ve výši 267,3 tis. Kč ze SR, z fondů EU 3 029,6 tis. Kč, z prostředků HMP 267,3 tis. Kč na akci Brána k jazykům č. akce 31688 - neinvestiční transfer a na tuto akci škola obdržela rovněž investiční transfer ve výši 61,2 tis. Kč ze SR, z fondů EU 693,0 tis. Kč a podíl HMP činil 61,2 tis. Kč
- Základní škole a Mateřské škole při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1 ve výši 133,2 tis. Kč ze SR, z fondů EU 1 509,3 tis. Kč a z prostředků HMP 133,2 tis. Kč na akci Srovnat startovní čáru č. akce 31980 – neinvestiční transfer
- Gymnáziu Karla Sladkovského, Praha 3, Sladkovského nám. 8 neinvestiční transfer ve výši 130 tis. Kč ze státního rozpočtu, 130 tis. Kč z prostředků HMP a 1 472,9 tis. Kč z fondů EU na akci č. 30225 Fyzikou a chemií k technice
- Gymnáziu, Praha 6, Arabská 14 neinvestiční transfer ve výši 263,8 tis. Kč ze SR, 263,8 tis. Kč z prostředků HMP a 2 990 tis. Kč z fondů EU a investiční transfer ve výši 6 tis. Kč ze SR, 6 tis. Kč z prostředků HMP a 68 tis. Kč z fondů EU na akci č. 31294 Škola pro udržitelný rozvoj
- Gymnáziu, Praha 6, Nad Alejí 1952 neinvestiční transfer ve výši 255 tis. Kč ze SR, 255 tis. Kč z prostředků HMP a 2 889,4 tis. Kč z fondů EU a investiční transfer ve výši 51,5 tis. Kč ze SR, 51,5 tis. Kč z prostředků HMP a 583,1 tis. Kč z fondů EU na akci č. 31373 Genetika do škol
- Gymnáziu, Praha 10, Voděradská 2 neinvestiční transfer ve výši 162,4 tis. Kč ze SR, 162,4 tis. Kč z prostředků HMP a 1 840,5 tis. Kč z fondů EU a investiční transfer ve výši 4,9 tis. Kč ze SR, 4,9 tis. Kč z prostředků HMP a 55,9 tis. Kč z fondů EU na akci č. 31286 Obzory
- Střední škole umělecké a řemeslné, se sídlem Praha 5, Nový Zlíchov 1/1063 neinvestiční transfer ve výši 217,2 tis. Kč ze SR, 217,2 tis. Kč z prostředků HMP a 2 461,9 tis. Kč z fondů EU na akci č. 30224 Implementace ŠVP
- Střednímu odbornému učilišti gastronomie, se sídlem Praha 10, U Krbu 45 neinvestiční transfer ve výši 135,1 tis. Kč ze SR, 135,1 tis. Kč z prostředků HMP a 1 530,9 tis. Kč z fondů EU na akci č. 31027 Zkvalitňování vzdělávání v SOU.

Výdaje škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha podle jednotlivých typů škol v členění na výdaje mzdové, provozní a investiční specifikuje následující přehled:

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Tab. č. 63 Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč

Výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2007	2008	2009
Gymnázia			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	877 736	701 727	706 423
z toho: mzdové výdaje	608 895	689 787	692 071
provozní výdaje	249 983	255 446	268 114
investiční výdaje	34 751	107 790	185 951
Střední odborné školy, střední odborná učiliště, konzervatoře			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	1 690 338	1 378 845	1 330 388
z toho: mzdové výdaje	1 291 500	1 337 445	1 295 686
provozní výdaje	343 388	434 691	460 878,1
investiční výdaje	186 925	303 005	347 349
Vyšší odborné školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	473 862	422 076	406 838
z toho: mzdové výdaje	395 300	414 024	400 490
provozní výdaje	68 440	86 238	97 252
investiční výdaje	8 306	40 326	77 173
Školy pro žáky se SVP			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	497 900	430 078	422 872
z toho: mzdové výdaje	391 200	422 186	413 477
provozní výdaje	96 800	115 114	141 091,5
investiční výdaje	54 733	72 680	89 276
Pedagogicko-psychologické poradny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	52 226	46 146	47 611
z toho: mzdové výdaje	43 700	45 910	47 175
provozní výdaje	8 218	12 186	12 568
investiční výdaje	0	.	8 218
Domovy mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	37 118	28 259	29 525
z toho: mzdové výdaje	27 800	27 758	29 161
provozní výdaje	8 665	11 747	17 326
investiční výdaje	11 287	26 172	30 541
Dětské domovy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	28 728	20 596	19 802
z toho: mzdové výdaje	19 800	20 542	19 670
provozní výdaje	8 857	11 515	12 113
investiční výdaje	0	.	51
Školy v přírodě			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	0	0	0
z toho: mzdové výdaje	0	0	0
provozní výdaje	20 059	28 234	0
investiční výdaje	0	.	0
Jazykové školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	0	0	0
z toho: mzdové výdaje	0	0	0
provozní výdaje	2 002	2 007	694
investiční výdaje	0	0	0
Školní jídelny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	5 848	2 792	3 058
z toho: mzdové výdaje	2 700	2 749	3 013
provozní výdaje	3 102	3 157	3 170
investiční výdaje	0	.	0

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2007	2008	2009
Základní umělecké školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	316 024	306 857	309 127
z toho: mzdové výdaje	283 300	306 857	308 138
provozní výdaje	55 962	50 449	48 395,2
investiční výdaje	42 960	24 972	30 161
Domy dětí a mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	124 879	98 497	100 691
z toho: mzdové výdaje	72 700	95 882	98 152
provozní výdaje	49 229	42 649	52 725
investiční výdaje	20 445	14 804	23 900
investiční výdaje ostatní (ostatní školy a školská zařízení – např. DD, ŠJ)	.	81 449	.
Celkem			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	4 104 659	3 435 873	3 376 335
z toho: mzdové výdaje	3 136 895	3 363 140	3 307 033
provozní výdaje	914 705	1 053 433	1 114 327
investiční výdaje	359 407	671 198	792 620

Zdroj: ROZ MHMP

III.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Neinvestiční výdaje předškolních zařízení, škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly pro rok 2009 výše 3 752 458 tis. Kč.

V hlavním městě Praze dochází meziročně k poklesu počtu žáků základních škol zejména zřizovaných městskými částmi hl. m. Prahy. Naproti tomu dochází v posledních letech k výraznému nárůstu počtu dětí v mateřských školách všech zřizovatelů. Vzhledem k této skutečnosti bude do budoucna nutné přistupovat k dalším optimalizačním záměrům velmi citlivě a posilovat počet míst nejen v MŠ, ale později i v ZŠ.

Přehled neinvestičních výdajů hrazených prostřednictvím krajských normativů u předškolních zařízení, škol a školských zařízení v působnosti MČ hl. m. Prahy konkretizuje následující přehled:

Tab. č. 64 Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč

Neinvestiční výdaje podle druhů škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná obcemi)	2007	2008	2009
Mateřské školy	896 892	932 281	977 094
Základní školy	2 732 849	2 741 529	2 724 705
Školní jídelny	45 675	34 145	34 393
Základní umělecké školy	10 550	10 908	10 410
Domy dětí a mládeže	5 450	5 968	5 856
Celkem	3 691 416	3 724 831	3 752 458

Zdroj: ROZ MHMP

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

III.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství na území hl. m. Prahy

Soukromé školy na území hl. m. Prahy byly financovány dle zákona č. 306/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a podle normativů vyhlášených MŠMT ve smyslu § 4, odst. 4 uvedeného zákona. Dotace byla poskytována 149 právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, které nejsou zřizovány státem, krajem, obcí, dobrovolným svazkem obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství, nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, které uzavřely smlouvu s krajským úřadem podle tohoto zákona.

V roce 2009 byla na dotace soukromých škol na výchovu a vzdělávání ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT vyčleněna částka 1 038 071 tis. Kč.

III.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných krajem Hl. m. Praha

Přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě, jednoho žáka a jednoho studenta na dobu jednoho roku se v roce 2009 u škol a školských zařízení kraje Hl. m. Praha pohybovaly v rozmezí od 14 869,- Kč u základních uměleckých škol až po 271 260,- Kč u dětských domovů.

U škol zřizovaných krajem hl. m. Praha v roce 2009 se výše přímých výdajů na jednoho studenta a jeden rok pohybovala v rozmezí od 38 999,- Kč u ekonomicky nejméně náročného typu škol – gymnázií, až po 64 824,- Kč u speciálních škol, které jsou charakterem výuky nejnáročnější.

Nejvyšší náklady v roce 2009 byly dosaženy u dětských domovů ve výši 271 260,- Kč, nejnižší náklady byly vykazovány v oblasti školních jídel - 3 694,- Kč.

Školy, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy, zaznamenaly přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě a jednoho žáka v rozmezí 35 526,- Kč až 38 978,- Kč na jeden rok.

Detailní vyjádření přímých výdajů na vzdělávání na dítě, žáka a studenta ukazuje následující přehled:

Tab. č. 65 Přímé výdaje na vzdělávání v Kč

Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta	2007	2008	2009
Gymnázia	37 312	38 635	38 999
Střední odborné školy	48 101	49 670	49 920
Vyšší odborné školy	53 473	53 768	53 175
Samostatně zřízené školy pro žáky se zdravotním postižením	66 594	60 876	64 847
Střední odborná učiliště	48 614	47 262	46 824
Domovy mládeže	32 127	32 113	34 173
Dětské domovy	240 857	278 330	271 260
Školní jídelny	3 390	3 467	3 694
Základní umělecké školy	15 210	14 766	14 869
Mateřské školy	35 691	34 569	35 526
Základní školy	36 700	37 554	38 978

Zdroj: ROZ MHMP

Seznam grafů a tabulek

Seznam grafů

Graf č. 1 Zastoupení profesních tříd v Praze v % (rok 2008).....	6
Graf č. 2 Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium.....	7
Graf č. 3 Podíly absolventů SŠ – denní studium	8
Graf č. 4 Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2008) – denní studium.....	9
Graf č. 5 Podíl škol zřizovaných HMP - nově přijatí žáci a absolventi SŠ	38
Graf č. 6 Podíl škol zřizovaných HMP - nově přijatí studenti a absolventi VOŠ	61

Seznam tabulek

Tab. č. 1 Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium	7
Tab. č. 2 Počty absolventů v kraji - denní studium	8
Tab. č. 3 Školy a školská zařízení podle zřizovatelů (výčet není úplný)	17
Tab. č. 4 Počet škol, tříd a žáků podle druhu školy celkem	17
Tab. č. 5 Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání.....	18
Tab. č. 6 Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2008)	19
Tab. č. 7 Věkové složení dětí	20
Tab. č. 8 Děti podle státní příslušnosti	21
Tab. č. 9 Základní vzdělávání – počet škol, tříd, žáků	24
Tab. č. 10 Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů.....	26
Tab. č. 11 Věkové složení žáků.....	27
Tab. č. 12 Odchody žáků ze ZŠ.....	27
Tab. č. 13 Přípravné třídy pro děti se sociálním znevýhodněním + přípravný stupeň ZŠ speciální	28
Tab. č. 14 Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání	32
Tab. č. 15 Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání	33
Tab. č. 16 Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání.....	34
Tab. č. 17 Přihlášení, nově přijatí a absolventi (bez nástavbového a zkráceného studia).....	35
Tab. č. 18 Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP.....	36
Tab. č. 19 Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP	37
Tab. č. 20 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách.....	38
Tab. č. 21 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	39
Tab. č. 22 Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů.....	44
Tab. č. 23 Žáci s trvalým pobytom v jiném kraji – denní vzdělávání – SŠ zřizované HMP, soukromé, církevní	44
Tab. č. 24 Žáci podle státní příslušnosti	45
Tab. č. 25 Konzervatoře – denní forma vzdělávání.....	55
Tab. č. 26 Žáci s trvalým pobytom v jiném kraji – zřizovatel HMP a soukromník - denní forma vzdělávání	55
Tab. č. 27 Věkové složení	56
Tab. č. 28 Žáci podle státní příslušnosti	56
Tab. č. 29 Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti.....	59

Tab. č. 30 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání	59
Tab. č. 31 Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání.....	60
Tab. č. 32 Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách.....	61
Tab. č. 33 Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	62
Tab. č. 34 Věkové složení studentů VOŠ.....	63
Tab. č. 35 Studenti podle státní příslušnosti.....	63
Tab. č. 36 Počet škol podle zřizovatele	65
Tab. č. 37 Rozdělení škol podle typu zdravotního postižení.....	65
Tab. č. 38 Děti a žáci s trvalým pobytom v jiném kraji – školy zřizované HMP	66
Tab. č. 39 Kurzy organizované školou – počty kurzů a žáků.....	69
Tab. č. 40 Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a typů kurzů.....	69
Tab. č. 41 Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)	69
Tab. č. 42 Zastoupení oborů v ZUŠ	70
Tab. č. 43 Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2008/09.....	71
Tab. č. 44 Počty žáků ZUŠ v letech 2003/04 – 2008/09	71
Tab. č. 45 Souhrnný přehled počtu činností a účastníků pražských DDM ve školním roce 2008/09 ...	74
Tab. č. 46 Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2002 – 2009	75
Tab. č. 47 Činnost PPP, počty klientů a zaměstnanců.....	78
Tab. č. 48 Činnost SPC, počty klientů a zaměstnanců	78
Tab. č. 49 Školská výchovná a ubytovací zařízení.....	79
Tab. č. 50 Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků	81
Tab. č. 51 Zařízení ústavní a ochranné výchovy	82
Tab. č. 52 Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2003 - 2008	82
Tab. č. 53 Počet zaměstnanců podle druhů škol - všichni zřizovatelé	83
Tab. č. 54 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol zřizovaných HMP a MČ v %.....	84
Tab. č. 55 Kvalifikovanost ped. pracovníků podle jednotlivých druhů škol soukromých a církevních v %.....	84
Tab. č. 56 Průměrné mzdy (platy) pedagogických pracovníků celkem, z toho učitelů a nepedagogických zaměstnanců škol a školských zařízení v Praze a v ČR – procentní porovnání platů v Praze k ČR.....	85
Tab. č. 57 Porovnání Ø platů ped. prac.v HMP s Ø platy ped. prac. v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s Ø mzdou v ČR a Ø mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč.....	85
Tab. č. 58 Porovnání Ø měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč	86
Tab. č. 59 Porovnání Ø měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč	86
Tab. č. 60 Vývoj Ø měsíčního platu zaměstnanců v regionálním školství a z toho učitelů škol a školských zařízení v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč	86
Tab. č. 61 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč	91
Tab. č. 62 Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč	91
Tab. č. 63 Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč	94
Tab. č. 64 Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč.....	95
Tab. č. 65 Přímé výdaje na vzdělávání v Kč	96

Seznam použitých zkratek

AJ	anglický jazyk
AV ČR	Akademie věd České republiky
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CIE	Mezinárodní komise pro osvětování
ČMOS	Českomoravský odborový svaz pracovníků školství
CŠM PedF UK	Centrum školského managementu Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy
ČŠI	Česká školní inspekce
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DM	domov mládeže
DÚ	diagnostický ústav
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DVÚ	dětský výchovný ústav
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FF UK	Filosofická fakulta Univerzity Karlovy
FJ	francouzský jazyk
FZŠ	fakultní základní škola
G	gymnázium
HKP	Hospodářská komora hlavního města Prahy
HMP	hlavní město Praha
HZS	Hasičský záchranný sbor
ICM	informační centrum pro mládež
ICT semináře	informační a komunikační technologie
IPPP ČR	Institut pedagogicko-psychologického poradenství České republiky
IVT	informatika a výpočetní technika
JČU	Jihočeská univerzita
JPD	Jednotný programový dokument
JŠ	jazyková škola
JŠ s PSJZ	jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky
KD	kulturní dům
KEV	Klub ekologické výchovy
KÚ	krajský úřad
MČ	městská část
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí
NIDM	Národní institut dětí a mládeže
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NJ	německý jazyk
NNO	nevládní neziskové organizace
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
NÚOV	Národní ústav odborného vzdělávání
OFV	ostatní formy vzdělávání
OON	ostatní osobní náklady
OPIM	Organizace na podporu integrace menšin
OPPA	Operační program Praha Adaptabilita

OPPP	ostatní platby za provedené práce
OU	odborné učiliště
PedF UK	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy
PPP	pedagogicko psychologická poradna
PRM	Odbor „Kancelář primátora“
PrŠ	Praktická škola
RHMP	Rada hlavního města Prahy
RVJ	rozšířená výuka jazyků
RVP	rámcový vzdělávací program
RVP ZV	rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
SC JÚ	Sportovní klub Jedličkova ústavu
SIPVZ	státní informační politika ve vzdělávání
SMT MHMP	odbor školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu hlavního města Prahy
SOČ	středoškolská odborná činnost
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SPC	speciální pedagogické centrum
SVP	speciální vzdělávací potřeby
SŠ	střední škola
ŠD	školní družina
ŠJ	školní jídelna
ŠK	školní klub
ŠVP	školní vzdělávací program
ŠZ	školské zařízení
UK	Univerzita Karlova
ÚIV	Ústav pro informace ve vzdělávání
ÚP	úřad práce
VOŠ	vyšší odborná škola
VP	vzdělávací program
VŠ	vysoká škola
VÚ	výchovný ústav
VÚP	Výzkumný ústav pedagogický
ZHMP	Zastupitelstvo hlavního města Prahy
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ZUV	základní umělecké vzdělávání
ZV	základní vzdělávání

Seznam použité literatury

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy HMP, Praha 2008

Strategický plán hlavního města Prahy, Praha 2008

RNDr. B. Burcin, RNDr. T. Kučera, CSc., Doc. RNDr. Z. Čermák, CSc.: Aktuální vývoj a perspektivy demografického vývoje hl. m. Prahy, Praha 2006

Národní strategický referenční rámec ČR 2007-2013, MMR, Praha 2006

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Praha 2007

Operační program Praha - Konkurenceschopnost, Praha 2007

Operační program Praha - Adaptabilita, Praha 2007

Strategie celoživotního učení ČR, Praha 2007

Program realizace Strategie rozvoje lidských zdrojů pro ČR, Praha 2005

Strategie EHK OSN ke vzdělávání pro udržitelný rozvoj, 2005

Praha a ekologická výchova. Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty na území hl. m. Prahy, Praha 2005

Národní program podpory jakosti, 2007

Modernizace vzdělávání a odborné přípravy: zásadní příspěvek k prosperitě a sociální soudržnosti v Evropě. Společná průběžná zpráva rady a komise pro rok 2006 o pokroku dosaženém v rámci pracovního programu „vzdělávání a odborná příprava 2010“, 2006

Čeští žáci v mezinárodním srovnání, Praha 2006

Výroční zprávy škol a školských zařízení za školní rok 2008/09

Statistická ročenka školství 2008/2009 - výkonové ukazatele, ÚIV, Praha 2009

Statistická ročenka školství 2008 – zaměstnanci a mzdrové prostředky, ÚIV, Praha 2009

D. Chamoutová, J. Burdová: Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním - 2008, NÚOV, Praha 2008

J. Vojtěch, D. Chamoutová: Vývoj vzdělanostní a oborové struktury žáků ve středním a vyšším vzdělávání v ČR a v krajích ČR a postavení mladých lidí na trhu práce ve srovnání se situací v Evropské unii – 2008/09, NÚOV, Praha 2008

Ing. Jakub Pechlát, Ing. Jiří Mejstřík: Základna vědy, výzkumu a vývoje v hl. m. Praze. Analýza současného stavu, Praha 2006

Ing. Jiří Mejstřík, Ing. Eva Berdichová: Atraktivita podnikatelského prostředí velkých měst Evropy, Praha 2006

Ing. Jiří Mejstřík, Ing. Eva Berdichová: Atraktivita hl. m. Prahy jako turistické destinace, Praha 2006

Učitelské noviny

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

Statut hl. m. Prahy, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Vysvětlivky

- Výraz „z toho“ značí neúplný výčet, tj. součet dílčích údajů se celkovému údaji rovnat nemusí.
- Výraz „v tom“ značí úplný výčet, tj. součet dílčích údajů se musí rovnat údaji celkovému.
- Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.
- Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.
- Ležatá čárka (-) v tabulce na místě údaje značí, že se jev nevyskytoval.
- Evidenční počet zaměstnanců přepočtený (na plně zaměstnané) je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách a délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou pracovní dobu.